

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Obor: Cestovní ruch

Postavení Jižní Koreje v příjezdovém cestovním ruchu regionu Asie a Pacifik

(diplomová práce)

Autor: Bc. Veronika Dušková

Vedoucí práce: Ing. Jana Valentová Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a vyznačila všechny citace z pramenů a použité zdroje.

V Praze dne

.....

podpis studenta

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala svojí vedoucí práce paní Ing. Janě Valentové Ph.D. za vedení mojí práce a její cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat mým známým v Jižní Koreji, kteří mi poskytli informace o dostupných statistikách cestovního ruchu Jižní Koreje. V neposlední řadě pak také svojí rodině a přátelům za jejich podporu po celou dobu mého studia.

Obsah

Úvod	7
1. Vymezení základního teoretického rámce.....	9
1.1 Cestovní ruch a mezinárodní turismus	9
1.2 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu.....	11
1.2.1 Selektivní předpoklady	11
1.2.2 Lokalizační předpoklady	13
1.2.3 Realizační předpoklady	14
1.3 Statistický monitoring cestovního ruchu a konkurenceschopnost.....	15
1.3.1 Charakteristika statistického monitoringu	15
1.3.2 Světové organizace statistického monitoringu mezinárodního turismu	16
1.3.3 Konkurenceschopnost v cestovním ruchu	18
1.3.4 Metody hodnocení konkurenceschopnosti	18
1.3.5 Monitoring konkurenceschopnosti cestovního ruchu.....	19
1.4 Regionální rozložení mezinárodního cestovního ruchu	22
1.4.1 Charakteristika jednotlivých makroregionů mezinárodního turismu	22
1.4.2 Regionální rozložení mezinárodních příjezdů a příjmů	24
2 Světový region cestovního ruchu Asie a Pacifik	27
2.1 Charakteristika regionu Asie a Pacifik	27
2.1.1 Selektivní objektivní předpoklady cestovního ruchu	27
2.1.2 Selektivní subjektivní předpoklady cestovního ruchu.....	28
2.1.3 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu	28
2.1.4 Realizační předpoklady cestovního ruchu.....	29
2.2 Postavení regionu Asie a Pacifik v mezinárodním turismu.....	30
2.3 Subregiony makroregionu Asie a Pacifik“	32
2.3.1 Severovýchodní Asie.....	32

2.3.2 Jihovýchodní Asie	33
2.3.3 Jižní Asie	34
2.3.4 Oceánie	34
2.4 Postavení subregionů makroregionu Asie a Pacifik	35
3 Obecná charakteristika Jižní Koreje	37
3.1 Historie	38
3.2 Politicko-ekonomická charakteristika	39
3.3 Konkurenceschopnost Jižní Koreje (GCI index).....	46
4 Analýza cestovního ruchu Jižní Koreje	50
4.1 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu Jižní Koreje	50
4.1.1 Selektivní předpoklady	50
4.1.2 Lokalizační předpoklady	52
4.1.3 Realizační předpoklady	56
4.2 Regiony cestovního ruchu Jižní Koreje	59
4.3 Analýza příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje	66
4.4 Příjezdový cestovní ruch Čechů do Jižní Koreje.....	76
5 Postavení příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje v regionu.....	78
5.1 Konkurenceschopnost cestovního ruchu Jižní Koreje (Index TTCI)	78
5.2 Zhodnocení postavení Jižní Koreje v subregionu Severovýchodní Asie	82
5.3 Zhodnocení postavení Jižní Koreje v regionu Asie a Pacifik.....	84
5.4 Predikce budoucího vývoje	86
Závěr	89
Použitá literatura.....	91
Seznam tabulek.....	96
Seznam grafů	97
Seznam obrázků.....	98

Seznam zkratek

ASEAN	Sdružení národů jihovýchodní Asie (Association of South East Asian Nations)
EU	Evropská Unie
GCI	Globální index konkurenceschopnosti (Global Competitiveness Index)
HDI	Index lidského rozvoje (Human Development Index)
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
KTO	Korejská turistická organizace (Korean Tourism Organization)
KLDR	Korejská lidově demokratická republika
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development)
TTCI	Index konkurenceschopnosti destinací v cestovním ruchu (Travel and Tourism Competitiveness Index)
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation)
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu (United Nations World Tourism Organisation)
USA	Spojené státy americké (United States of America)
USD	Americký dolar
WEF	Světové ekonomické fórum (World Economic Forum)
WTTC	Světová rada cestování a turismu (World Travel and Tourism Council)
MERS	Middle East Respiratory Syndrome

Úvod

Cestovní ruch představuje významné odvětví ekonomiky, které se dynamicky rozvíjí po celém světě. V posledních letech se v turismu stále zvyšuje zájem o nové a exotické destinace ve světě, mezi něž spadají i asijské země a země Pacifiku. Region Asie a Pacifik se tak v posledních letech stal vysoce dynamicky se rozvíjejícím regionem v rámci mezinárodního cestovního ruchu. K rostoucímu rozvoji tohoto regionu nepřispívá pouze turisticky velmi oblíbená jihovýchodní Asie, ale pozitivní vývoj je možné sledovat i v jeho ostatních částech. Je to dáno jak zvyšujícím se zájmem o kulturu a východní filosofii těchto zemí, množstvím přírodního a kulturního bohatství v tomto regionu, tak převážně teplým podnebím, které láká návštěvníky nejen ze všech míst evropského či amerického kontinentu.

Diplomová práce se bude konkrétně zabývat Jižní Koreou, zemí nacházející se v severovýchodní části Asie, která je jakýmsi ostrovem mezi Severní Koreou a Žlutým a Japonským mořem, přestože se rozkládá na území Korejského poloostrova. Kvůli napjatým vztahům se svým severním sousedem KLDR je totiž Jižní Korea již více než sedmdesát let po souši odtržena od zbytku kontinentu. Avšak ani špatné vztahy se svým sousedem nezabránily Jižní Koreji ve jejím mohutném ekonomickém rozvoji a dnes je tento stát jedním z nejvýznamnějších technologických center. Jižní Korea je domovem mezinárodně známých značek, jako je Samsung nebo Hyundai a korejská společnost je charakteristická především svým vysokým pracovním nasazením, což je také jeden z faktorů, který přispěl k zajištění dlouhodobého růstu ekonomiky této země. V Jižní Koreji ve své podstatě funguje soužití tradičního a moderního světa, což zajisté dává této destinaci svoji zajímavost i z hlediska cestovního ruchu. Turisté zde mohou najít nejen nespočet přírodního a kulturního dědictví pocházejícího z dob před stovkami až tisíci let, ale také množství moderních staveb a turisté mohou na svých cestách Koreou využít i ty nejmodernější druhy dopravy. Kromě tradiční korejské kultury reprezentované například královskými paláci nebo buddhistickými chrámy, nacházejících se v celé zemi, je Korea, a především její hlavní město Soul, významným centrem pop kultury v Asii, které samo o sobě láká množství návštěvníků po celý rok.

Cílem této diplomové práce je zhodnocení současného a budoucího potenciálu příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje s přihlédnutím k jeho specifickým znakům a vymezení jeho postavení v rámci regionu Asie a Pacifik.

Práce je rozdělena do pěti hlavních částí. První kapitola seznamuje se základními teoretickými pojmy, se kterými bude diplomová práce pracovat. Druhá kapitola poskytuje informace o regionu Asie a Pacifik, vymezuje jeho postavení z hlediska všech světových makroregionů cestovního ruchu, a dále se zabývá jeho subregiony a nastiňuje jejich postavení v rámci regionu za pomoci vybraných statistických dat. Třetí kapitola se již týká destinace Jižní Korea, a to především z pohledu historického, politického a ekonomického a seznamuje tak se základními fakty o této zemi. Čtvrtá kapitola pak představuje podrobnou analýzu cestovního ruchu Jižní Koreje, zaměřuje se nejprve na předpoklady cestovního ruchu této země, její regiony a jejich zajímavé turistické cíle. Později se zabývá také zhodnocením statistických údajů cestovního ruchu s důrazem na příjezdový cestovní ruch. Kapitola pátá se pak týká zhodnocení postavení Koreje v rámci regionu, a to za pomoci analýzy její konkurenceschopnosti v cestovním ruchu a porovnáním mezinárodních příjezdů a příjmů z cestovního ruchu s ostatními zeměmi subregionu i celého makroregionu Asie a Pacifik. V závěru této kapitoly je nastíněn též budoucí vývoj cestovního ruchu Jižní Koreje, a to metodou regresní analýzy.

Další metodologie práce zahrnuje analýzu, syntézu a komparaci, které jsou využity především v kapitole čtvrté v rámci zhodnocení statistických dat o cestovním ruchu Jižní Koreje. Základem teoretické části práce jsou hlavně odborné publikace týkající se mezinárodního cestovního ruchu a geografie turismu. Stěžejním zdrojem pro praktickou část diplomové práce jsou aktuální elektronicky dostupná data organizací jako je mezinárodní organizace UNWTO nebo organizace na rozvoj cestovního ruchu v Koreji – Korea Tourism Organization. Autorka v práci využívá také vlastní zkušenosti, kterých nabyla během svého čtyřměsíčního studijního pobytu právě v Jižní Koreji.

Vzhledem k tomu, že korejština je specifickým asijským jazykem používajícím vlastní systém písma, rozhodla se autorka používat v této práci anglický přepis korejských vlastních jmen a názvů, a to z důvodu jejich lepší osobní znalosti.

1. Vymezení základního teoretického rámce

První kapitola se věnuje teoretickému vymezení základních pojmů souvisejících s tématem diplomové práce. První podkapitola seznamuje postupně se základními pojmy z cestovního ruchu a mezinárodního turismu, definován je zde mimo jiné i příjezdový cestovní ruch. Druhá podkapitola se zabývá předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu a jejich významem. Třetí podkapitola se věnuje statistickému monitoringu turismu, jeho významným institucím a též vymezení pojmu konkurenceschopnosti v cestovním ruchu a jejím monitoringem. Čtvrtá podkapitola již úzce souvisí s druhou kapitolou diplomové práce a zabývá se regionálním rozmístěním mezinárodního cestovního ruchu a stručnou charakteristikou všech makroregionů.

1.1 Cestovní ruch a mezinárodní turismus

Cestovní ruch v současné době představuje fenomén, který se významným dílem podílí na ekonomickém, kulturním a sociálním rozvoji zemí a národů. Avšak otázka samotné definice cestovního ruchu jako takového je velmi obtížná, a to z důvodu jeho mnohooborovosti. Pro statistické účely byl cestovní ruch definován roku 1991 na Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu organizací UNWTO.¹

Podle definice Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) je cestovní ruch vymezen jako „*činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.*“²

Cestovní ruch se obecně dělí podle různých aspektů. Jedno z významných hledisek představuje dělení turismu podle místa realizace, a to na zahraniční a domácí. Zahraniční cestovní ruch se dále člení na příjezdový a výjezdový.

Příjezdový cestovní ruch obecně zahrnuje veškeré příjezdy zahraničních návštěvníků do určité země. Organizace OECD tento druh turismu vymezuje jako „*cestovní ruch nerezidentů v rámci ekonomického teritoria dané země.*“³ Příjezdový cestovní ruch se také označuje jako aktivní

¹ PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 2007. ISBN 978-80-85970-55-5. S. 28

² MALÁ, V. *Cestovní ruch: (vybrané kapitoly)*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999. ISBN 80-7079-443-7. S. 11.

³ OECD. *Glossary of statistical terms*. [online]. [cit. 2017-02-14]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=1307>.

turismus, jelikož přispívá aktivně do platební bilance, a to přílivem devizových prostředků do země. Výjezdový cestovní ruch je definován jako „*cestovní ruch rezidentů mimo rámec ekonomického teritoria dané země*.“⁴ Zahrnuje tedy všechny cesty domácích občanů do zahraničí. Výjezdový cestovní ruch se také označuje jako pasivní, jelikož způsobuje odliv devizových prostředků ze země a působí tak na pasivní stranu platební bilance.⁵

Mezinárodním cestovním ruchem je označován jev, při kterém dochází k překročení hranic státu, a jenž zahrnuje pohyb účastníků cestovního ruchu mezi státy, avšak bez konkrétního teritoriálního určení. S mezinárodním cestovním ruchem jsou dále spjaty dva pojmy: světový cestovní ruch a cestovní ruch světa. V rámci světového turismu dochází k souhrnu příjezdového a výjezdového cestovního ruchu všech států na světě. Cestovní ruch světa je v tomto smyslu nejširší pojem a zahrnuje souhrn veškerého turismu, který je realizován po celém světě, tedy i domácího turismu.⁶

V rámci mezinárodního cestovního ruchu je nutné vymezit též pojmy spjaté s účastníky cestovního ruchu. Jsou jimi jak návštěvníci, kteří se dělí na turisty a výletníky, tak i rezidenti. Návštěvník (visitor) je definován jako osoba účastnící se na cestovním ruchu po dobu kratší než jeden rok a cestující za jiným účelem, než je vykonávání výdělečné činnosti. Turista (tourist) a výletník (excursionist) se v mezinárodním cestovním ruchu liší délkou svého pobytu a skutečností, zda v destinaci přenocují. Zatímco výletník je definován jako jednodenní návštěvník, jehož doba pobytu nepřekračuje 24 hodin a během nějž nepřenocuje, pojem turista zahrnuje alespoň jedno přenocování v rámci pobytu. Na druhé straně rezident je definován jako osoba, která žije v zemi alespoň jeden rok před příjezdem do jiné země, v níž stráví čas kratší než jeden rok.⁷

Destinace představuje základní složku systému cestovního ruchu. Destinací se rozumí určité geografické území, které motivuje účastníky cestovního ruchu k navštívení daného místa a vyvolává tak poptávku po cestovním ruchu. Charakteristika destinace probíhá především v rámci následujících složek: přírodní a kulturní atraktivity, vybavenost materiálně-

⁴ OECD. *Glossary of statistical terms*. [online]. [cit. 2017-02-14]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=1964>.

⁵ PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Op. Cit. S. 31.

⁶ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3750-8. S. 11.

⁷ MALÁ, V. *Základy cestovního ruchu*. Praha: Oeconomica, 2002. ISBN 80-245-0439-1. S.10-11.

technickými zařízeními, dostupnost (např. doprava) a vybavenost dodatečnými službami, sloužícími jak účastníkům cestovního ruchu, tak podnikatelům v turismu.⁸

1.2 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu

Rozvoj cestovního ruchu je obecně determinován mnoha předpoklady a zvláštní disciplínou, která se mimo jiné zabývá i jejich studiem, představuje geografie turismu.

„Geografie turismu se zabývá studiem obecných zákonitostí a faktickým rozmístěním turismu.“⁹

Jedná se o společenskou interdisciplinární vědu, která se zabývá především studiem předpokladů umožňujících realizaci a rozvoj cestovního ruchu. Tyto předpoklady se pak dále dělí na selektivní, lokalizační a realizační. Následující část se bude věnovat blíže charakteristice všech druhů těchto předpokladů a jejich úloze při rozvoji cestovního ruchu.

1.2.1 Selektivní předpoklady

Selektivní předpoklady jsou obecně takové činitele, které stimulují vznik turismu ve funkci poptávky.¹⁰ Selektivní předpoklady hrají důležitou roli především z hlediska rozvoje cestovního ruchu. Je jimi vyjádřena schopnost území podílet se na cestovním ruchu a představují tak důležité kritérium pro stanovení oblastí, jež disponují nejvýhodnějšími předpoklady pro účast na turismu. Selektivní předpoklady se dále dělí na předpoklady objektivní a subjektivní.

Objektivní předpoklady představují vesměs reality společnosti, jak místního, tak světového charakteru, které se dále dělí na předpoklady politické, ekonomické, demografické a ekologické a urbanizační. Mezi významné politické faktory rozvoje cestovního ruchu patří především mírové uspořádání světa, vnitropolitická situace v daném státu a charakter jeho politického systému.¹¹ Například totalitní politické systémy mají tendenci mezinárodní cestovní ruch svého obyvatelstva omezovat, zatímco otevřené demokratické státy naopak rozvoji cestovního ruchu nebrání, byť naopak ho mají tendenci podporovat.

⁸ PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Op. Cit. S. 35.

⁹ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4430-8. S. 12.

¹⁰ HRALA, V. a ŠAFAŘÍK V. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 2013. ISBN 978-80-85970-79-1. S. 13.

¹¹ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 12.

Mezi ekonomické faktory rozvoje cestovního ruchu řadíme dosaženou životní úroveň obyvatelstva, která úzce souvisí s objemem fondu volného času. Čím vyšší je životní úroveň obyvatel státu, tím větší je pravděpodobnost jejich účasti na cestovním ruchu. Existuje tedy mezi nimi přímá úměrnost a v důsledku tak roste poptávka po cestovním ruchu. Ekonomická aktivita států též pozitivně přispívá k rozvoji turismu. Ekonomická úroveň zemí je hodnocena na základě hrubého domácího produktu na obyvatele nebo podle indexu lidského rozvoje HDI. Čím větší je ekonomická aktivita státu, tím více roste aktivita jeho obyvatel v cestovním ruchu.¹² Významným faktorem účasti na turismu je i disponibilní volný čas jeho potencionálních účastníků. V důsledku postupného zkracování pracovní doby, ke kterému došlo v minulosti, a prodlužování placených dovolených, má stále větší část populace možnost účasti na cestovním ruchu.¹³

Demografické faktory rozvoje cestovního ruchu představují mnohé charakteristiky obyvatelstva, jako například jeho vzdělání, zaměstnání nebo věková struktura. Obecně jedinci s vyšším vzděláním mají větší tendenci k vyhledávání cestovního ruchu podobně tak, jako osoby ekonomicky aktivní. Více také cestují mladší věkové skupiny, ačkoliv v poslední době se cestovního ruchu kvůli trendu stárnutí populace účastní stále více seniorů a z pohledu politik a vlád zemí se tak jeví jako vhodné tento druh cestovního ruchu podporovat. Cestovní ruch seniorů je totiž vhodným nástrojem podpory mimosezónního turismu a tím udržení ekonomické aktivity a úrovně v destinacích cestovního ruchu po celý rok.

Proces urbanizace znamená koncentraci obyvatelstva do měst a s tím spojený růst městského osídlení. Tento proces s sebou přináší nejen řadu pozitivních, ale i negativních vlivů na společnost jako takovou. Mezi ty pozitivní z hlediska rozvoje turismu můžeme řadit růst významu měst jako destinace cestovního ruchu a s tím spojený rozvoj městského turismu.¹⁴

Posledním faktorem objektivních předpokladů cestovního ruchu jsou faktory ekologické. Cestovní ruch může mít ve vztahu k životnímu prostředí efekty jak negativní, tak pozitivní. Negativními efekty turismu na životní prostředí mohou být pokles biodiverzity, nadměrné znečišťování a postupné ničení kulturních a přírodních atraktivit v důsledku masového turismu. Na druhou stranu turismus působí i pozitivně, a to například ochranou určitých oblastí

¹² HRALA, V. a ŠAFAŘÍK V. *Geografie cestovního ruchu*. Op. Cit. S.14.

¹³ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 12.

¹⁴ Tamtéž. S. 13.

cestovního ruchu a s tím spojeným vyhlášováním chráněných oblastí. Finanční prostředky získané z turismu mohou být též využity k ochraně přírodního a kulturního dědictví destinace.

Subjektivní předpoklady rozvoje cestovního ruchu představují řadu psychologických pohnutek obyvatelstva, významných z hlediska rozhodování o účasti na cestovním ruchu. Důležitými faktory v rámci subjektivních předpokladů jsou kromě těchto psychologických pohnutek dále zkušenosti jedince s cestováním, propagace a s ní související módnost určitých destinací či charakterové vlastnosti obyvatel navštěvované země, které mohou samy o sobě lákat k návštěvě.¹⁵ Například v současnosti se stále více jeví jako módní destinace region Asie, kam směřuje čím dál tím více návštěvníků, a který je stále více propagovaný jako destinace cestovního ruchu.

1.2.2 Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady rozvoje cestovního ruchu mají zásadní význam při rozhodování o funkčním využití určité oblasti turismem, a to z pohledu přírodních podmínek a atraktivit a charakteru a kvality společenských a kulturně-historických podmínek a atraktivit.¹⁶ V důsledku pak lokalizační předpoklady vytvářejí „objektivní základnu pro uspokojování poptávky a základní schéma pro uspořádání realizace cestovního ruchu ve vnitrostátním i mezinárodním měřítku.“¹⁷ Na tomto základě se lokalizační předpoklady dělí dále na přírodní a společenské.

Přírodní předpoklady zahrnují charakteristiku oblasti na základě klimatických poměrů, vodstva, povrchu území, rostlinstva a živočišstva. Tyto činitele se v čase nemění, mají trvalý charakter. Druhotný charakter nesou společenské předpoklady, jež vznikly na základě tvořivé činnosti člověka a uspokojují především potřebu účastníků cestovního ruchu po poučení a zábavě. Společenské předpoklady se dále rozdělují na kulturně-historické památky, kulturní zařízení a akce a sportovní a zábavní akce. Kulturně-historické památky zaujímají významnou pozici v procesu vytváření motivace účastníků cestovního ruchu. Uspokojují potřebu po vzdělání a poznání a jejich prostřednictvím mají jedinci možnost seznámit s historií, architekturou či kulturou navštívené země. Mezi kulturní zařízení a kulturní akce se řadí objekty a zařízení jako jsou muzea a galerie, divadla, operní scény či akce související s náboženstvím (slavnosti,

¹⁵ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 14

¹⁶ HRALA, V. a ŠAFARÍK V. *Geografie cestovního ruchu*. Op. Cit. S.17.

¹⁷ Tamtéž. S. 17.

poutě). Ke sportovním a zábavním akcím patří například mistrovství, olympiády, karnevaly, či folklórní slavnosti, které zaujímají v cestovním ruchu neméně významné místo.¹⁸

1.2.3 Realizační předpoklady

Realizační předpoklady zaujímají „*dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu.*“¹⁹ Tyto podmínky umožňují nejprve dosáhnout pomocí dopravy oblasti cestovního ruchu a poté je využít prostřednictvím zařízení, kterými lokalita disponuje. Realizační předpoklady tvoří infrastruktura a suprastruktura. Suprastruktura je dále tvořena sektorem ubytovacích služeb, sektorem stravovacích služeb dalšími doplňkovými zařízeními přispívajícími k rozvoji turismu, jako jsou například směnárenské nebo průvodcovské služby. Ubytovací a stravovací zařízení samy o sobě tvoří významnou část materiálně-technické základny pro zabezpečení cestovního ruchu. Infrastruktura zahrnuje dopravní infrastrukturu v zemi, veřejnou dopravu a takzvanou dopravu v klidu (např. parkovací plochy).²⁰

Doprava představuje základní podmínku realizace cestovního ruchu a má zásadní význam pro rozvoj turismu. Silniční doprava je účastníky cestovního ruchu využívána především na krátké vzdálenosti, železniční doprava slouží k přepravě osob na delší vzdálenosti v rámci kontinentu a letecká doprava je využívána na velké vzdálenosti, a to především mezikontinentálně. Vodní doprava se dělí na dopravu vnitrozemskou a námořní a má spíše okrajový význam. V současnosti jsou stále více populární tzv. okružní plavby, které se vyznačují svou delší časovou náročností. Na dlouhé vzdálenosti, a to především mezi kontinenty, se využívá dopravy letecké, která se v současnosti stává stále významnější a tvoří dominantní podíl v mezinárodním turismu. Zvláštním druhem dopravy je doprava vertikální, jejíž vznik a rozvoj byl podmíněn zejména specifickými potřebami turismu. Mezi druhy vertikální dopravy patří například lanovky či vleky.²¹

¹⁸ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 16-17.

¹⁹ HRALA, V. a ŠAFAŘÍK V. *Geografie cestovního ruchu*. Op. Cit. S. 29.

²⁰ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 19.

²¹ Tamtéž. S. 19.

1.3 Statistický monitoring cestovního ruchu a konkurenceschopnost

V rámci hodnocení vývoje mezinárodního cestovního ruchu je nezbytné sledovat mnohá data a ukazatele, a to jak v globálním měřítku, tak i v rámci specifických lokalit cestovního ruchu. K tomu v dnešní době slouží proces statistického monitoringu mezinárodního turismu, jenž má v náplni své činnosti několik významných mezinárodních organizací. Jelikož se tato práce bude později zabývat právě hodnocením statistických dat získaných od organizací cestovního ruchu, je nutné tento pojem nejprve definovat. Stručnému vymezení statistického monitoringu i jeho nejdůležitějších institucí se budou věnovat následující podkapitoly. V dalších částech bude poté vymezen pojem konkurenceschopnosti a způsoby jejího měření.

1.3.1 Charakteristika statistického monitoringu

„Statistický monitoring (mezinárodního turismu) je proces sběru, třídění, zpracování a interpretace dat, která popisují reálně probíhající zejména ekonomické procesy v (mezinárodním) turismu.“²²

Cestovní ruch se považuje za odvětví spadající do mnoha oborů lidské činnosti, a z tohoto důvodu je z hlediska statistického monitoringu odvětvím náročným pro zachycení reálné situace. Mimo to, turismus má velký vliv i nepřímo na mnohá odvětví ekonomiky, a není snadné tento celkový efekt statisticky vyčíslit.

Statistický monitoring zahrnuje dvě fáze. V první fázi dochází ke zpracování metodiky a standardů sběru, třídění a zpracování dat, v druhé fázi nastává již samotná práce s daty.²³ Ke sběru dat dochází především s pomocí metod dotazování či pozorování. Dotazování může mít různé stupně strukturovanosti, a probíhá jak „face-to-face“, tak v dnešní technologicky vyspělé době i prostřednictvím on-line médií. Tento způsob sběru dat může sloužit mimo jiné jako nástroj pro zjištění spotřebního chování účastníků cestovního ruchu, využívá se také ve vztahu k poskytovatelům služeb cestovního ruchu a charakteristice klientů jejich zařízení. Pozorování na druhé straně nevyžaduje přímou participaci účastníka cestovního ruchu a je obecně méně strukturované. Počty projíždějících automobilů nebo počet procházejících návštěvníků v rámci určité atraktivity cestovního ruchu je možné zjistit právě pozorováním.²⁴

²² PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3750-8. S. 81

²³ Tamtéž. S. 81.

²⁴ Tamtéž. S. 81.

Výstupy statistického monitoringu mohou obsahovat jak celková data světového turismu, tj. například celkový počet mezinárodních příjezdů za určité období, tak i data určité části, např. počet mezinárodních příjezdů v subregionu Jihovýchodní Asie. Statistický monitoring může být dále orientován jak na stranu poptávky, tak na stranu nabídky. Poptávkově orientovaný statistický monitoring jsou například údaje o průměrných výdajích na účastníka cestovního ruchu během jeho pobytu. Příkladem nabídkově orientovaného monitoringu cestovního ruchu může být zachycení údajů kapacit hromadných ubytovacích zařízení. Metodou, která zachycuje obě strany, tedy poptávkovou i nabídkovou, je tzv. satelitní účet cestovního ruchu, který sleduje celkové ekonomické efekty turismu.²⁵

1.3.2 Světové organizace statistického monitoringu mezinárodního turismu

Podkapitola se bude zabývat dvěma nejvýznamnějšími mezinárodními institucemi a jejich úlohou a činností v rámci statistického monitoringu mezinárodního cestovního ruchu. Jedná se o Světovou organizaci cestovního ruchu UNWTO a Světovou radu cestování a turismu WTTC.

UNWTO

Světová rada cestovního ruchu je mezinárodní mezivládní organizací založenou roku 1975 v Madridu jako WTO (Světová organizace turismu), která se v roce 2003 stala přidruženou organizací OSN. Jejími členy jsou jednotlivé státy a mezi její přidružené členy patří například turistické asociace, aerolinie, hotelové řetězce nebo cestovní kanceláře. Mezi hlavní činnosti UNWTO patří propagace a podpora mezinárodního cestovního ruchu, stimulace ekonomického růstu a vytváření pracovních příležitostí a v neposlední řadě také tvorba statistik a prognóz cestovního ruchu. V rámci statistického monitoringu se pak tato organizace zabývá tvorbou metodiky sledování statistických dat a metodikou satelitního účtu cestovního ruchu a dále shromažďováním významných statistických dat o mezinárodním turismu.²⁶

Mezi významné dokumenty vydávané UNWTO patří:

- **Compendium of Tourism Statistics,**
- **Yearbook of Tourism Statistics,**
- **UNWTO Tourism Highlights,** a další.

²⁵ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Op. Cit. S. 81.

²⁶ Tamtéž. S. 82.

Compendium of Tourism Statistics obsahuje významné statistické údaje více než 200 zemí z oblasti příjezdového, výjezdového a domácího turismu, dále pak počet zaměstnanců v cestovním ruchu či makroekonomické indikátory vztahující se k mezinárodnímu turismu. Yearbook of Tourism Statistics je ročenka zahrnující zhruba 200 zemí světa, která obsahuje informace o příjezdovém cestovním ruchu, a to především o celkových příjezdech a počtech přenocování, a jeho hlavních zdrojových trzích. Oba výše zmíněné dokumenty tvoří nejvýznamnější dataset a publikace cestovního ruchu, které UNWTO každoročně zpracovává. UNWTO Tourism Highlights je publikací zahrnující statistiky především z oblasti mezinárodních příjezdů a příjmů z mezinárodního cestovního ruchu, se zaměřením na jednotlivé regiony a subregiony cestovního ruchu.²⁷

Přínos organizace UNWTO v rámci statistického monitoringu tkví především ve využívání sesbíraných dat jednotlivými členskými zeměmi a též sledování vývoje těchto dat v rámci jednotné metodiky, a tudíž se zaručením jejich vzájemné srovnatelnosti.

WTTC

Světová rada cestování a turismu je mimovládní organizací založenou roku 1991 v Londýně, jejímiž členy jsou firmy významné z globálního hlediska v odvětví cestovního ruchu. Členové WTTC jsou tedy na rozdíl od UNWTO zástupci privátního sektoru, kteří však spolupracují s vládami v rámci zvýšení povědomí o odvětví cestovního ruchu.²⁸ Jejím hlavním posláním je zvyšování povědomí o dopadech cestovního ruchu na ekonomiku, působení na vlády států k využití potenciálu cestovního ruchu a též odstraňování bariér turismu. WTTC má stanoveny 7 základních priorit a jeho druhá priorita se týká právě měření ekonomického významu cestovního ruchu. V rámci statistického monitoringu se organizace WTTC zabývá následujícími činnostmi:

- Tvorba neoficiálního satelitního účtu cestovního ruchu,
- Tvorba metodiky pro výpočet neoficiálního satelitního účtu,
- Monitoring konkurenceschopnosti zemí,
- Tvorba specializovaných případových studií.²⁹

²⁷ HAMARNEHOVÁ, I. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-040-2. S. 65-66.

²⁸ WTTC: *About WTTC*. [online]. 2016. [cit. 2017-02-15]. Dostupný z: <http://www.wttc.org/about>.

²⁹ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Op. Cit. S. 117.

Dále se bude tato práce zabývat právě pojmem konkurenceschopnosti z hlediska cestovního ruchu a jejím monitoringem, a to v následující podkapitole.

1.3.3 Konkurenceschopnost v cestovním ruchu

V posledních letech se stává pojem konkurenceschopnosti používanějším, a to především ve spojitosti se stále dynamičtější ekonomickým rozvojem. Pojem konkurenceschopnost můžeme obecně chápat z mnoha pohledů, ať jako konkurenceschopnost samotných zemí či destinací, konkurenceschopnost firem či odvětví nebo též jako konkurenceschopnost na domácím či zahraničním trhu. Existuje mnoho definic tohoto pojmu a obecně se tato různá vymezení dělí do tří hlavních proudů

- ekonomický,
- ekonomický s důrazem na politický rozměr,
- ekonomický a politický pohled s důrazem na udržitelnost.³⁰

Podle Světového ekonomického fóra (WEF) je konkurenceschopnost obecně definována jako „soubor institucí, politik a faktorů, které určují úroveň produktivity země.“³¹

Organizace OECD vymezuje konkurenceschopnost cestovního ruchu jako „schopnost optimalizovat svoje atraktivity pro rezidenty a nerezidenty, poskytovat kvalitní, inovativní a atraktivní služby cestovního ruchu spotřebitelům a získat podíl na domácím i globálním trhu při zajištění využívání podpůrných zdrojů turismu efektivním a udržitelným způsobem.“³²

1.3.4 Metody hodnocení konkurenceschopnosti

Konkurenceschopnost v turismu může být měřena dvěma způsoby, a to na bázi objektivních nebo subjektivních dat. Hodnocení na bázi subjektivních dat vychází z marketingového výzkumu založeného na kvalitativním sběru dat. V tomto případě posuzují konkurenceschopnost destinací samotní účastníci cestovního ruchu. Ve druhém případě se v rámci objektivního hodnocení konkurenceschopnosti využívají následující metody:

³⁰ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Op. Cit. S. 158

³¹ SCHWAB, K. *The Global Competitiveness Report 2016-2017*. [online]. Geneva: World Economic Forum, 2016. ISBN 13: 978-1-944835-04-03. [cit. 2017-02-13]. Dostupný z: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1>. S. 4.

³² OECD. *Measuring Competitiveness in Tourism: the OECD perspective*. [online]. 2014. [cit. 2017-02-13]. Dostupný z: http://www.tsf2014prague.cz/assets/downloads/Paper%204.1_Alain%20Dupeyras_OECD.pdf. S. 2.

- Analýza přínosů a nákladů,
- Hodnocení zdrojů,
- Multifaktorová srovnávání a řazení.³³

Zatímco analýza přínosů a nákladů se snaží komplexně postihnout jak náklady, tak přínosy turismu, hodnocení zdrojů posuzuje různé atributy, jako je management, marketing, životní prostředí a další. V rámci multifaktorových srovnání se pak do hodnocení konkurenceschopnosti zahrnuje široký systém faktorů, aspektů a kritérií v dané oblasti. Příkladem multifaktorového hodnocení konkurenceschopnosti je i monitoring konkurenceschopnosti realizovaný mezinárodními organizacemi WTTC (do roku 2004) či v současnosti Světovým ekonomickým fórem (WEF).³⁴

1.3.5 Monitoring konkurenceschopnosti cestovního ruchu

V současné době se monitoringem konkurenceschopnosti obecně, tak i cestovního ruchu, zabývá Světové ekonomické fórum. Tato organizace vypracovává dva základní indexy konkurenceschopnosti významné z hlediska této práce: TICI a GCI index.

GCI (Global Competitiveness index)

Index GCI je publikován Světovým ekonomickým fórem od roku 2005 a staví na původní myšlence Klausa Schwaba z roku 1979. Aktuálně je v rámci tohoto indexu hodnoceno 138 zemí z celého světa v rámci 114 indikátorů, které zachycují koncepty důležité k dosažení produktivity ekonomik a jejich dlouhodobé prosperity. Tyto indikátory jsou seskupeny do 12 pilířů, které náleží ke konkrétním třem subindexům: základní požadavky, důležité především pro faktorově orientované ekonomiky, faktory zvyšující efektivnost, klíčové pro výkonnostně orientované ekonomiky, a faktory inovace a sofistikovanosti, důležité pro ekonomiky orientované na inovace.³⁵ Všechny pilíře a jejich náležitost ke konkrétním subindexům jsou znázorněny na Obrázku 1.

³³ HAMARNEHOVÁ, I. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Op. Cit. S. 73.

³⁴ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Op. Cit. S. 161

³⁵ SCHWAB, K. *The Global Competitiveness Report 2016-2017*. Op. Cit. [cit. 2017-02-13]. S. 4-5.

Obrázek 1: GCI index – subindexy a jejich pilíře

Zdroj: vlastní zpracování podle WEF³⁶

TTCI (Travel & Tourism Competitiveness Index)

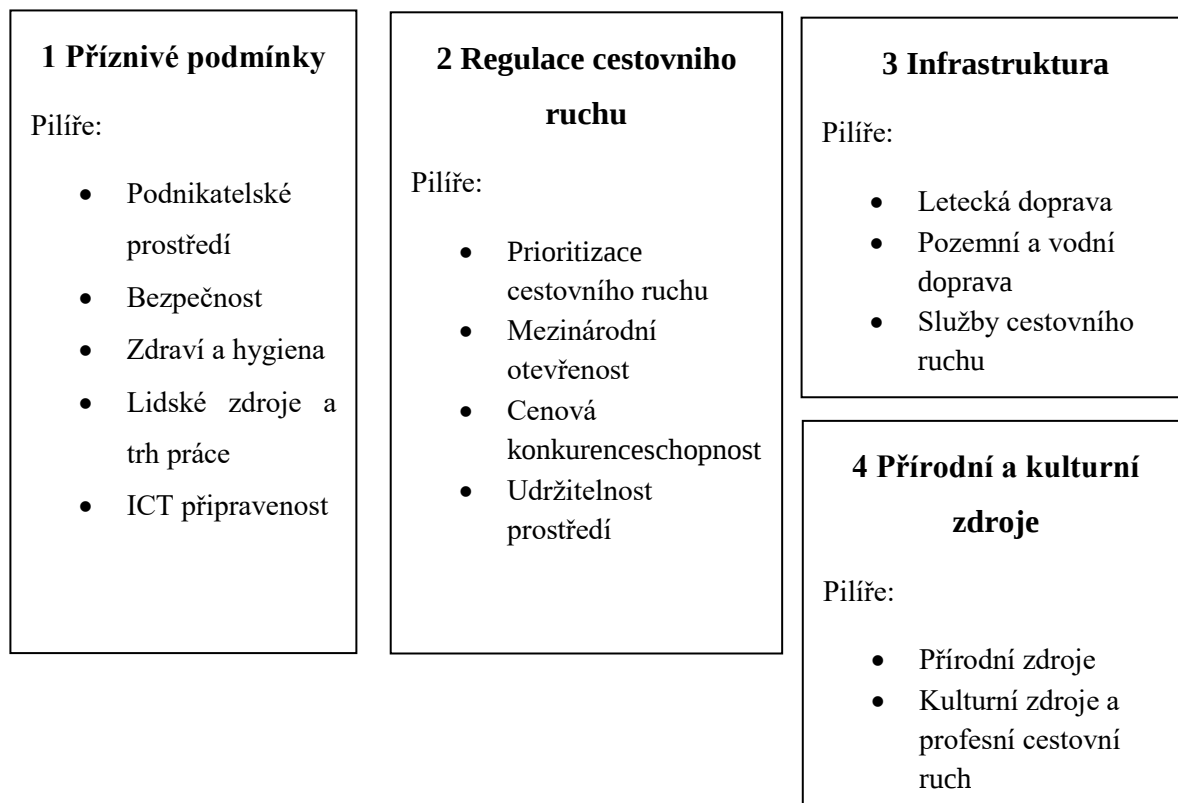
Na bázi multifaktorového srovnání vydává WEF každé dva roky Index konkurenceschopnosti destinací v cestovním ruchu neboli TTCI, který je publikovaný v dokumentu Travel & Tourism Competitiveness report.

Index TTCI měří „soubor faktorů a politik, které umožňují udržitelný rozvoj sektoru cestovního ruchu, což na druhé straně přispívá k rozvoji a konkurenceschopnosti země.“³⁷ Tento index se zaměřuje na specifické překážky pro rozvoj cestovního ruchu, jejichž odstranění by mohlo pozitivně stimulovat toto odvětví a vést tak k jeho růstu. Současně je hodnoceno 141 zemí po celém světě a jejich pořadí je vytvářeno na základě posuzování 90 ukazatelů a vypočítávání celkového skóre pro každou zemi. TTCI se dále dělí na čtyři subindexy a jeho další složky (pilíře), které jsou znázorněné na Obrázku 2.

³⁶ SCHWAB, K. *The Global Competitiveness Report 2016-2017*. Op. Cit. [cit. 2017-02-13]. S. 4-5.

³⁷ SCHWAB, K. *The Travel and Tourism Competitiveness report 2015*. [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupný z: http://www3.weforum.org/docs/TT15/WEF_Global_Travel&Tourism_Report_2015.pdf. S. 3.

Obrázek 2: TTCI index - subindexy a jejich pilíře

Zdroj: vlastní zpracování podle: WEF³⁸

Subindex příznivé podmínky zachycuje obecné uspořádání nezbytné k zajištění fungování státu a skládá se z pěti pilířů, mezi které patří podnikatelské prostředí, bezpečnost, zdraví a hygiena, lidské zdroje a trh práce a ICT připravenost. Subindex regulace cestovního ruchu popisuje specifické politiky a jejich aspekty, které ovlivňují přímo cestovní ruch. Obsahuje čtyři subindexy: prioritizace cestovního ruchu, mezinárodní otevřenost, cenová konkurenceschopnost a udržitelnost prostředí. Následující subindex infrastruktura zachycuje dostupnost a kvalitu fyzické infrastruktury každé země a jejími složkami je letecká, pozemní a vodní doprava a infrastruktura služeb cestovního ruchu. Poslední subindex s názvem přírodní a kulturní zdroje obsahuje hlavní důvody k cestování, jimiž jsou přírodní a kulturní zdroje v dané destinaci a patří sem i profesní cestovní ruch.³⁹

³⁸ SCHWAB, K. *The Travel and Tourism Competitiveness report 2015*. Op. Cit. [cit. 2017-02-13]. S. 7.

³⁹ WEF. *The Travel Tourism Competitiveness Index*. [online]. 2016. [cit. 2017-02-24]. Dostupný z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/the-travel-tourism-competitiveness-index>.

1.4 Regionální rozložení mezinárodního cestovního ruchu

Podle metodiky Světové organizace cestovního ruchu UNWTO jsou oblasti cestovního ruchu rozděleny na menší celky, takzvané makroregiony a subregiony. Na regionální rozložení mezinárodního turismu mají vliv následující faktory: ekonomické, sociokulturní, bezpečnostní, politické, faktory primární a sekundární nabídky či faktory mezinárodní poptávky.⁴⁰ Mezi makroregiony cestovního ruchu patří Evropa, Amerika, Asie a Pacifik, Afrika a Střední východ. Tyto makroregiony jsou pak dále rozděleny na příslušné subregiony, a obě tyto jednotky jsou pak zvláště statisticky sledovány. Následující text se bude zabývat stručnou charakteristikou každého ze světových makroregionů.

1.4.1 Charakteristika jednotlivých makroregionů mezinárodního turismu

Evropa

Jedná se o značně rozsáhlý region, který zahrnuje nejen geografickou Evropu, ale též území Ruska a bývalého Sovětského svazu. Region Evropa můžeme označit za tradiční i nejvýznamnější oblast cestovního ruchu tvořící největší podíl jak na mezinárodních příjezdech, tak i na příjmech z cestovního ruchu, a to i přesto, že se dynamika růstu Evropy jako regionu turismu v posledních letech snižuje, a to ve prospěch regionu Asie a Pacifik. Evropa se pokládá za velmi různorodý region s mnoha atraktivitami kulturního i přírodního charakteru, disponující nejrozvinutější infrastrukturou ze všech makroregionů. Makroregion Evropa se dále dělí na pět subregionů: Severní Evropa, Západní Evropa, Střední a Východní Evropa a Jižní Evropa. Přestože nejrozlehlejším subregionem je tohoto regionu je Střední a Východní Evropa, z hlediska mezinárodních příjezdů i příjmů stojí na prvním místě subregion Jižní Evropa, zatímco nejvyšší výdaje na cestovní ruch má subregion Západní Evropa.⁴¹

Asie a Pacifik

Asijsko-pacifický region zahrnuje množství značně rozmanitých států táhnoucích se od území Íránu přes Japonsko až po Austrálii. V dnešní době se tento makroregion, na rozdíl od Evropy, vyznačuje vysokou dynamikou růstu a z hlediska pořadí světových makroregionů již předstihl

⁴⁰ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Op. Cit. S. 89.

⁴¹ HAMARNEHOVÁ, I. *Mezinárodní cestovní ruch: Vybrané kapitoly*. Op. Cit. S. 25

region Amerik, který byl v minulosti považován za významnější. Tomuto regionu se bude dále podrobněji věnovat kapitola druhá diplomové práce.

Amerika

Region Amerika z hlediska rozdělení UNWTO představuje nejen severní oblast amerického kontinentu, ale též jeho střední a jižní část. Tento makroregion se vyznačuje svou velkou rozmanitostí a pestrou nabídkou z hlediska cestovního ruchu. Problémem této oblasti je však na druhé straně zhoršující se infrastruktura směrem na jih a dále i nižší bezpečnost a životní úroveň v některých jeho částech, což zde v současnosti brání většímu rozvoji cestovního ruchu. V současné době dochází ke zpomalení tempa vývoje v tomto makroregionu a Amerika ztrácí svou dynamiku ve prospěch regionu Asie a Pacifik. Za ztrátou podílu Ameriky stojí především politicko-bezpečnostní problémy (teroristické útoky 11. září 2011), zdravotní rizika a ekonomická krize v roce 2008, jež postihly především nejvýznamnější zemi tohoto regionu, Spojené státy americké.⁴²

Afrika

Region Afrika zahrnuje země afrického kontinentu s výjimkou států Libye a Egypta, jež jsou řazeny do makroregionu Střední východ. Tento makroregion se dále dělí na dva subregiony: Severní Afrika, rozkládající se například na území Alžírsko nebo Maroka, a Subsaharská Afrika, zahrnující například JAR či Namibii. Návštěvníky do tohoto regionu láká především jeho přírodní a kulturní dědictví a životní styl jeho obyvatelstva. Přestože Afrika v poslední době vykazuje známky růstu, v neprospěch rozvoje cestovního ruchu v tomto regionu hraje především jeho značná politická nestabilita, bezpečnostní a zdravotní rizika a nízká životní úroveň na území většiny států. Většímu rozvoji cestovního ruchu zde brání i nedostatečná infrastruktura, která je plošně nerovnoměrně rozvinutá.⁴³

Střední východ

Státy jihozápadní Asie a Egypt s Libyí se řadí do regionu Střední východ. Nejvýznamnějšími zeměmi tohoto regionu je Egypt, Saudská Arábie či Spojené arabské emiráty. Návštěvníky do tohoto regionu lákají především přírodní a kulturně-historické atraktivity, památky starověku a středověku a dále se zde nacházejí i hlavní křesťanská, židovská i muslimská poutní

⁴² HAMARNEHOVÁ, I. *Mezinárodní cestovní ruch: Vybrané kapitoly*. Op. Cit. S. 27

⁴³ JAROLÍMKOVÁ, L. *Mezinárodní cestovní ruch*. (přednáška). Praha: VŠE. ZS 2014/2015. 18.11.2014.

místa. Významným faktorem zamezujícím rozvoj cestovního ruchu v této oblasti je především jeho politická nestabilita.⁴⁴

1.4.2 Regionální rozložení mezinárodních příjezdů a příjmů

Světové mezinárodní příjezdy zaznamenaly v posledních letech rostoucí trend. V roce 2015 dosáhl celkový počet mezinárodních turistických příjezdů 1,186 miliardy, což znamenalo 5% meziroční růst.⁴⁵ Podle následujících tabulek tvořil největší podíl na světových mezinárodních příjezdech region Evropa, a to s nadpolovičním počtem příjezdů čítajících necelých 608 milionů. Současně tento region tvořil zhruba 36 % všech příjmů z cestovního ruchu a vedení Evropy v tomto ukazateli není zdaleka tak jednoznačné, jelikož region Asie a Pacifik s 279 miliony příjezdů vytvořil již 33,2 % všech mezinárodních příjmů. Region Amerika se 192 miliony příjezdů přispěl zhruba k 16 % všech mezinárodních příjezdů a vytvořil cca 24 % příjmů z mezinárodního cestovního ruchu. V makroregionech Střední východ a Afrika lze pozorovat identický podíl 4,5 % na mezinárodních příjezdech, avšak Střední Východ vykazuje vyšší schopnost v generování příjmů z cestovního ruchu, kdy vytváří 4,3 % příjmů světových.

Tabulka 1: Regionální rozložení mezinárodních příjezdů, 2015

Makroregion	mez. příjezdy (v mil.)	podíl
Evropa	607,7	51,2 %
Asie a Pacifik	279,2	23,5 %
Amerika	192,6	16,2 %
Afrika	53,5	4,5 %
Střední východ	53,3	4,5 %
Celkem	1 186	100 %

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO⁴⁶

⁴⁴ HAMARNEHOVÁ, I. *Mezinárodní cestovní ruch: Vybrané kapitoly*. Op. Cit. S. 28

⁴⁵ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. [online]. eISBN: 978-92-844-1814-5 [cit. 2017-02-20]. Dostupný z: <http://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284418145>. S. 4.

⁴⁶ Tamtéž. S. 4.

Tabulka 2: Regionální rozložení mezinárodních příjmů, 2015 (USD)

Makroregion	mez. příjmy (mld. USD)	podíl
Evropa	450,7	35,8 %
Asie a Pacifik	418,3	33,2 %
Amerika	303,7	24,1 %
Afrika	33,1	2,6 %
Střední východ	54,4	4,3 %
Celkem	1 260	100 %

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO⁴⁷

S pomocí Tabulky 3 je možné zhodnotit též vývoj rozložení světových příjezdů od roku 1990 do roku 2015 a zhodnotit tak měnící se postavení světových makroregionů. Je zřejmé, že za 25 let ztratil region Evropa více než deset procent z mezinárodních příjezdů, na rozdíl od Asie a Pacifiku, jehož podíl se o deset procent zvýšil na dnešních 24 %. Předstihl tak region Amerik, jenž byl ještě v roce 1990 na druhém místě tohoto žebříčku za Evropou. Střední východ i Afrika vykazují za toto období mírný růst.

Tabulka 3: Regionální rozložení mezinárodních příjezdů, vývoj v letech 1990-2015

Rok/Region	Evropa	Asie Pacifik	Amerika	Afrika	Střední východ
1990	62 %	13 %	20 %	3 %	2 %
2000	58 %	17 %	19 %	4 %	4 %
2005	55 %	19 %	17 %	5 %	5 %
2007	54 %	21 %	16 %	5 %	5 %
2009	52 %	21 %	16 %	5 %	6 %
2015	51 %	24 %	16 %	5 %	5 %

Zdroj: vlastní zpracování podle Palatkové⁴⁸

⁴⁷ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-02-20]. S. 5.

⁴⁸ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Op. Cit. S. 90.

Z Tabulky 4 jsou pak zřejmé změny v rozložení příjmů z mezinárodního cestovního ruchu mezi lety 1980 a 2015. Zatímco v Evropě podíl těchto příjmů za dané období klesl o čtrnáct procent na současných 36 %, podíl regionu Asie a Pacifik se zvýšil o třináct procent na současných 33 %. Podíl Ameriky se ustálil na stejné hodnotě jako v roce 1980 a podíl Afriky a Středního východu se mírně zvýšil.

Tabulka 4: Regionální rozložení příjmů z mez. cestovního ruchu, vývoj 1980-2015

	Evropa	Asie a Pacifik	Amerika	Afrika	Střední východ
1980	60 %	10 %	24 %	2 %	1 %
1990	54 %	16 %	26 %	2 %	2 %
2000	49 %	18 %	28 %	2 %	4 %
2009	48 %	24 %	19 %	3 %	4 %
2015	36 %	33 %	24 %	3 %	4 %

Zdroj: vlastní zpracování podle Palatkové⁴⁹

⁴⁹ PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Op. Cit. S. 90.

2 Světový region cestovního ruchu Asie a Pacifik

Druhá kapitola se věnuje podrobné charakteristice světového makroregionu Asie a Pacifik na bázi předpokladů rozvoje cestovního ruchu, dále se zabývá vymezením postavení tohoto makroregionu v rámci všech regionů cestovního ruchu podle UNWTO, později též charakteristikou jeho jednotlivých subregionů a v závěru pak zhodnotí jejich postavení z hlediska celého regionu.

2.1 Charakteristika regionu Asie a Pacifik

Region Asie a Pacifik se rozkládá na území států od Íránu přes Japonsko, až po Austrálii a Nový Zéland a dále se dělí na čtyři subregiony: Severovýchodní Asii, Jihovýchodní Asii, Jižní Asii a Oceánii, které charakterizuje mnoho společných, ale i rozdílných rysů. Obecně se však jedná o region typický svou velkou rozmanitostí, a to i rámci jeho subregionů. Následující text má za cíl stručně charakterizovat tento světový makroregion z hlediska předpokladů cestovního ruchu.

2.1.1 Selektivní objektivní předpoklady cestovního ruchu

Z politického hlediska se v regionu nachází státy jak s různými typy parlamentního režimu (Japonsko, Jižní Korea), tak země s prezidentským systémem (např. Filipíny), dále království s demokratickým systémem (Thajsko), ale i totalitní systém reprezentovaný Korejskou lidově demokratickou republikou.

Státy v rámci Asie a Pacifiku lze dělit na ekonomicky vyspělé, mezi které patří Austrálie, Japonsko či Nový Zéland, nově industrializované v čele s Jižní Koreou, Hongkongem a Singapurem, většina zemí této oblasti se však řadí mezi státy rozvojové.⁵⁰ Ekonomický růst v tomto regionu má pozitivní vliv na rozvoj cestovního ruchu, včetně zlepšení a rozvoje jeho infrastruktury a suprastruktury. Vyšší ekonomická úroveň států zároveň pozitivně ovlivňuje životní úroveň obyvatel a dochází ke zvyšování fondu volného času, což má za následek větší účast obyvatelstva na cestovním ruchu (např. rozmach čínských turistů v posledních letech).

Z demografického hlediska se též jedná o region značně rozmanitý, a to jak z pohledu národnostního a rasového, tak i náboženského. K nejvýznamnějším náboženstvím zde patří

⁵⁰ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 23.

hinduismus a buddhismus, významné zastoupení má i islám (Indonésie) a křesťanství (Austrálie a Nový Zéland). K dalším náboženstvím typickým pro tento region patří konfucianismus, taoismus a šintoismus. Státy Asie a Pacifiku se též značně liší ve svých mírách urbanizace. Zatímco v Austrálii a na Novém Zélandu žije více než 80 % obyvatel ve městech, ve státech Jižní a Jihovýchodní Asie se míra urbanizace pohybuje mezi 20 a 50 %.⁵¹ Sedm z deseti nejlidnatějších měst světa se nachází v Asii a Pacifiku. Jedná se o megaměsta Tokio, Dillí, Šanghaj, Bombaj, Peking, Dháka a Kalkata. Přestože tato města nepředstavují zásadní podíl na urbanizovaném obyvatelstvu v tomto regionu, jsou významnou ekonomickou silou v regionálním a globálním měřítku.⁵²

2.1.2 Selektivní subjektivní předpoklady cestovního ruchu

Státy regionu Asie a Pacifik jsou lákavé pro účastníky cestovního ruchu především díky svojí exotičnosti, odlišné kultuře a tradicím, které jsou zde hluboko zakořeněny ve společnosti. I z tohoto důvodu se země tohoto regionu staly velmi populárními a v určitém smyslu i módními. Návštěvníci sem jezdí poznávat zvyky a každodenní rituály obyvatel, jejichž životní styl je typický především svým těsným vztahem k rodině a jejím upřednostňováním ve svém každodenním životě před individualitou jedince. Mnoho zvyků a rituálů v rámci tohoto regionu je též spojeno s náboženstvím.

2.1.3 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu

Obecně má tento region výhodné přírodní lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, a to jak díky svému subtropickému klimatu, tak velkému množství přírodního bohatství, pestré fauně a floře, a v neposlední řadě značné vertikální i horizontální členitosti jeho území. Mnoho států se nachází v přímořské oblasti, což samo o sobě láká turisty k jejich návštěvě. V pacifické oblasti spadají některé ostrovy i do tropického klimatického pásma, a to znamená, že zde sezóna trvá po celý rok. K návštěvě této oblasti motivuje i výskyt mnoha endemitů, tedy rostlinných a živočišných druhů, nacházejících se výhradně v tomto regionu.⁵³

⁵¹ THE WORLD BANK. *Urban population*. [online]. 2017. [cit. 2017-02-25]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS>.

⁵² UNESCAP. *Factsheet: Urbanization Trends in Asia and the Pacific*. [online]. 2013. [cit. 2017-02-25]. Dostupný z: <http://www.unescapsdd.org/files/documents/SPPS-Factsheet-urbanization-v5.pdf>.

⁵³ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 26-27.

I z hlediska společenských lokalizačních předpokladů má Asie a Pacifik mnoho, co nabídnout. Nachází se zde množství památek movitých i nemovitých vzniklých v různých historických obdobích a též nespočet památek náboženských. Mnoho kulturních památek této oblasti je zapsáno na Seznamu světového dědictví UNESCO a patří mezi ně například Velká čínská zeď v Číně, Tádž Mahal v Indii, či památky v Kjótu v Japonsku. Z hlediska cestovního ruchu mají význam i moderní města, kam turisté míří především za zábavou. Kulturní akce zde bývají často spojeny s vírou a náboženstvím, ale jsou známé například i slavnosti spojené s lunárním novým rokem a turisté mohou též navštívit různé folklórní události. Návštěvníky do regionu Asie a Pacifik lákají i různé sportovní akce, například v roce 2008 to byly letní olympijské hry v Pekingu či v budoucnu připravované zimní olympijské hry v roce 2018 v jihokorejském městě Pyeongchang.

2.1.4 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Mezi nejvýznamnější druhy dopravy v asijsko-pacifické oblasti patří doprava letecká a námořní. Letecká doprava zajišťuje v tomto rozlehlém regionu nejrychlejší způsob přepravy účastníků cestovního ruchu, doprava námořní je zase důležitá především v ostrovních částech Pacifiku. Ekonomicky vyspělejší země mají obecně lépe vyvinutou dopravní infrastrukturu a důkazem toho je například moderní železniční doprava v Japonsku. Ve státech jižní a jihovýchodní Asie je v současné době silniční i železniční infrastruktura nerovnoměrně rozvinutá.⁵⁴

Z hlediska ubytovacích a stravovacích služeb hrají v tomto regionu významnou roli různá místní specifika. Jedná se o specifické druhy ubytování v určitých zemích nebo o mnohé druhy stravovacích zařízení typických pro konkrétní zemi. Je nutné podotknout, že i samotná kuchyně zemí Asie a Pacifiku, která je často západními turisty vnímána jako exotická, představuje významný motiv pro návštěvu této destinace.

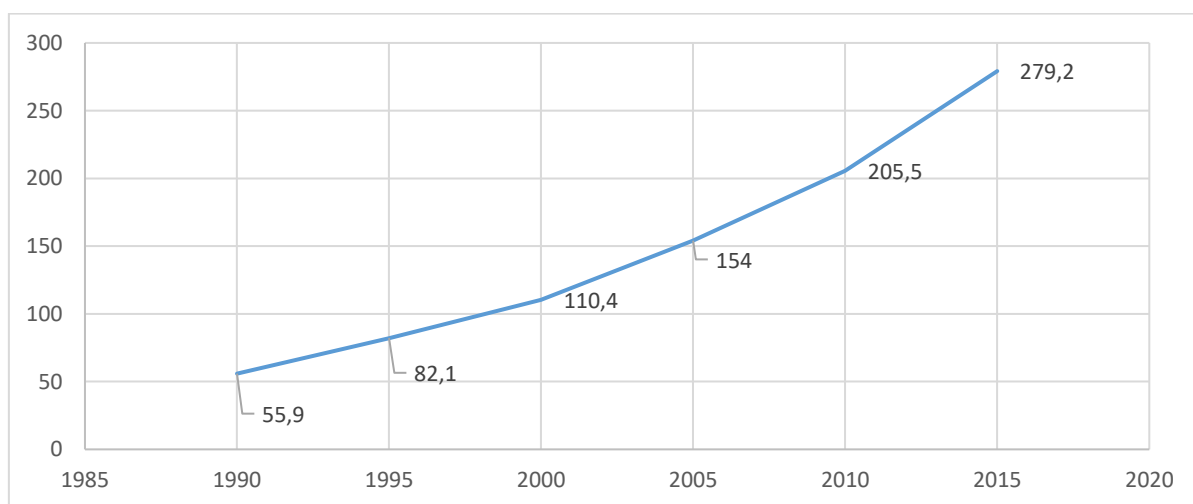
⁵⁴ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 28.

2.2 Postavení regionu Asie a Pacifik v mezinárodním turismu

Přestože postavení Asie a Pacifiku bylo naznačeno již v závěru první kapitoly práce, Podkapitola 2.2 tyto poznatky detailněji rozvine a shrne za pomoci grafického znázornění.

Region Asie a Pacifik je v současnosti druhým nejvýznamnějším z hlediska mezinárodních příjezdů i příjmů z mezinárodního cestovního ruchu. Před rokem 2000 ještě na druhém místě stál region Amerik, avšak posléze ho region Asie a Pacifik předstihl a jeho vysoká dynamika růstu pokračuje dodnes. Vývoj mezinárodních příjezdů v Asii a Pacifiku mezi lety 1990 a 2015 kopíruje světový trend růstu mezinárodních příjezdů.

Graf 1: Vývoj příjezdů do regionu Asie a Pacifik 1995-2015 (mil.)

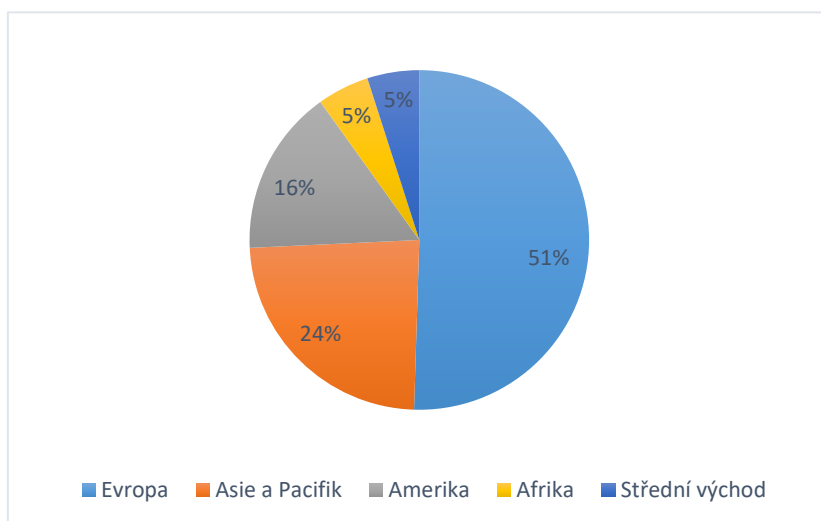

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO⁵⁵

V roce 2015 celkově do regionu Asie a Pacifik přijelo 279,2 milionů návštěvníků, což představuje 23,5 % všech světových příjezdů. Graf 2 zobrazuje podíl všech světových regionů na mezinárodních příjezdech. Je zřejmé, že region Asie a Pacifik stojí na druhém místě s takřka čtvrtinou všech světových příjezdů. Na základě poznatků z kapitoly o regionálním rozložení cestovního ruchu lze konstatovat, že podíl regionu Asie a Pacifik v posledních letech roste především na úkor Evropy, jejíž podíl má naopak v současnosti klesající tendenci.

⁵⁵ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-02-20]. S. 4.

Graf 2: Rozložení mezinárodních příjezdů, 2015

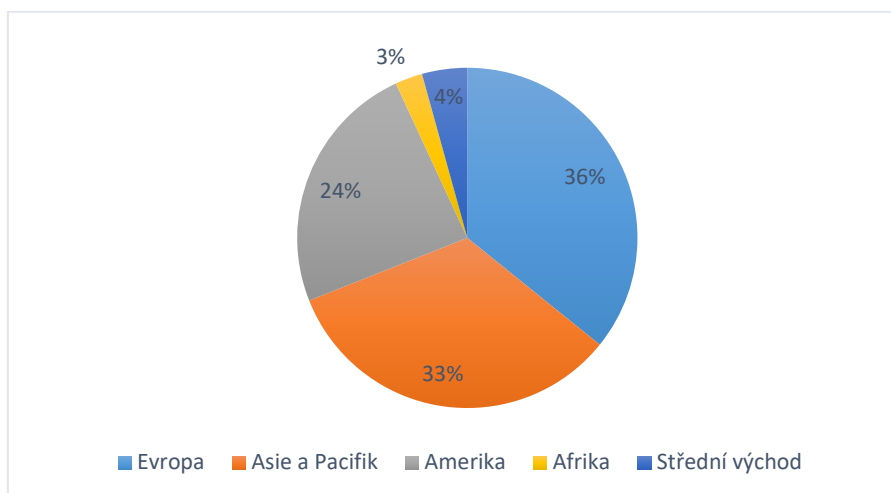

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO⁵⁶

Rozložení devizových příjmů z mezinárodního cestovního ruchu na světě znázorňuje Graf 3. Celý makroregion Asie a Pacifik v roce 2015 vytvořil 418,3 miliard USD, což tvoří zhruba třetinu všech příjmů z cestovního ruchu na světě. Obecně lze konstatovat, že procentní podíly regionů jsou v tomto grafu vyrovnanější než v rámci předchozího statistického sledování. Na základě toho lze shledat, že Asie a Pacifik je značně efektivní, co se týče vytváření příjmů z cestovního ruchu, jelikož se svým podílem necelých 24 % v rámci příjezdů je schopná vytvořit 33 % z celkových světových příjmů z mezinárodního turismu. Při zachování dynamiky růstu tohoto makroregionu je možné tedy v budoucnu očekávat předstihnutí Evropy z hlediska podílu na příjmech z mezinárodního cestovního ruchu.

⁵⁶ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-02-20]. S. 2.

Graf 3: Rozložení devizových příjmů z mezinárodního cestovního ruchu 2015

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO⁵⁷

2.3 Subregiony makroregionu Asie a Pacifik

Jak již bylo naznačeno v předešlém textu, dělí se makroregion Asie a Pacifik podle metodiky UNWTO na další čtyři subregiony: Severovýchodní Asii, Jihovýchodní Asii, Jižní Asii a Oceánii. Z hlediska pochopení specifik celého regionu je nutné seznámit se hlouběji s těmito subregiony a jejich odlišnostmi, ale i podobnostmi. Stručná charakteristika každého z těchto subregionů následuje v dalších podkapitolách.

2.3.1 Severovýchodní Asie

Subregion Severovýchodní Asie zahrnuje Čínu, Japonsko, Hongkong, Jižní Koreu, Severní Koreu, Taiwan, Mongolsko a Macao. Jedná se o teritoria jak ekonomicky vyspělá, jako je například Japonsko, Hongkong nebo Jižní Korea, tak i rozvojová (Mongolsko, Severní Korea). Čína patří mezi státy rychle se rozvíjející.⁵⁸ Přestože byly v minulosti dnešní ekonomicky vyspělé země tohoto regionu po dlouhou dobu izolovány a jejich hospodářství se řadila k zaostalým, později byly tyto státy schopny využít úspěšný japonský model rozvoje a staly se tak tzv. asijskými tygry.⁵⁹ Tento subregion je dále typický svou vysokou lidnatostí i společným soužitím různých specifických náboženství. V Japonsku vznikl šintoismus, v Číně taoismus

⁵⁷ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-02-15]. S. 2.

⁵⁸ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 28.

⁵⁹ BAAR, V. *Hospodářský zeměpis: regionální aspekty světového hospodářství*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2008. ISBN 978-80-86034-86-7. S. 78-79.

a konfucianismus, který představuje důležitý nábožensko-filosofický směr. Všechna výše zmíněná náboženství významně ovlivnila mentalitu a způsob myšlení obyvatel těchto zemí. Později zde byl rozšířen i buddhismus a díky kolonizaci také křesťanství, které bylo ve větší míře adaptováno pouze v Koreji. Severovýchodní Asie nabízí širokou škálu atraktivit cestovního ruchu, a to díky jejímu rozmanitému přírodnímu bohatství, množství kulturně-historických památek a v neposlední řadě i životnímu stylu místního obyvatelstva, jeho tradicím a folklóru. Mnoho návštěvníků do této oblasti míří právě z důvodu poznání tzv. východní filosofie, kultury a každodenních rituálů jejích obyvatel.⁶⁰

2.3.2 Jihovýchodní Asie

Jihovýchodní Asie se rozkládá nejen na území pevninské Zadní Indie (státy Burma, Laos, Vietnam a Kambodža), ale tvoří ji také rozsáhlá ostrovní část zahrnující například Filipíny, Indonésii či ostrovní část Malajsie, a tato značná rozlehlost je také důvodem vysoké rozmanitosti tohoto regionu. Z náboženství zde má největší zastoupení islám a stát s nejvýznamnější muslimskou populací představuje Indonésie. Dalšími hojně zastoupenými náboženstvími jsou v této oblasti buddhismus a křesťanství. Křesťanství do této oblasti proniklo skrze kolonizaci z Evropy a je praktikováno především na Filipínách.⁶¹ Po ekonomické stránce jsou státy opět velmi rozdílné. Většina chudých zemí se zaměřuje na zemědělství a vývoz surovin, zatímco v některých (např. Indonésie a Malajsie) se ekonomika již před časem začala soustřeďovat na průmyslovou výrobu. Na druhé straně stojí stát Singapur, který se se řadí k ekonomicky nejvyspělejším zemím světa.⁶² Pro mnoho států Jihovýchodní Asie tvoří cestovní ruch významnou část jejich ekonomiky. Účastníci cestovního ruchu navštěvují tento region stále častěji, a to pro jeho příznivé přírodní předpoklady, teplé rovníkové podnebí a s ním související rozmanitou faunu i flóru a též pro jeho atraktivní přímořské oblasti například v Thajsku či Malajsii. Důležitým integračním uskupením v této oblasti je ASEAN (Association of Southeast Asian Nations), jehož cílem je ekonomický růst a spolupráce mezi jeho členy v různých oblastech. Mezi oblastmi spolupráce ASEAN patří i cestovní ruch. V rámci

⁶⁰ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria Op. Cit.* S. 29..

⁶¹ MATTHEWS, Alfred W. *World religions*. 7. vyd. Australia: Cengage Learning Wadsworth, 2013. ISBN 978-1111834722. S. 254.

⁶² BAAR, V. *Hospodářský zeměpis: regionální aspekty světového hospodářství*. Op. Cit. S. 87.

turismu dochází například ke společné propagaci států, školení profesionálů v cestovním ruchu či spolupráci na zjednodušení podmínek vstupu do těchto zemí.⁶³

2.3.3 Jižní Asie

Subregion Jižní Asie se rozkládá především na poloostrově Přední Indie, zasahuje i do Pákistánu a z hlediska UNWTO se do něho řadí i země Afghánistán a Írán. Část tohoto regionu má za sebou v minulosti britskou kolonizaci, jejíž konec znamenal vznik států Indie a Pákistánu a též počátek dlouhotrvajícího politického napětí mezi těmito dvěma zeměmi. Ve sporech mezi hinduistickou Indií a muslimským Pákistánem též hrají významnou roli jejich odlišná náboženství. Státy jižní Asie jsou charakteristické nízkým HDP na obyvatele a slabě rozvinutou ekonomikou, kdy většinu obyvatel zaměstnává sektor zemědělství.⁶⁴ Přestože Jižní Asie představuje méně významný subregion v rámci Asie a Pacifiku z hlediska turismu, i tak nabízí účastníkům cestovního ruchu mnohé atraktivitu. Jedná se o náboženské památky především hinduistické a buddhistické kultury, zajímavý životní styl místních obyvatel úzce spojený s jejich vírou a návštěvníky do této oblasti lákají i některé jeho přírodní krásy, vysoké hory, moře a pláže.⁶⁵ Nejvýznamnější zemi z hlediska turismu v tomto regionu představuje Indie. V neprospěch významnějšího rozvoje cestovního ruchu v Jižní Asii hraje především riziko výskytu různých chorob či politická a bezpečnostní rizika v této oblasti.

2.3.4 Oceánie

Subregion Oceánie zahrnuje kromě zemí Austrálie a Nového Zélandu též skupiny ostrovů v Tichém oceánu Mikronésii, Melanésii a Polynésii. Jedná se o region s velmi nízkou hustotou zalidnění. Evropská kolonizace do této oblasti přinesla křesťanství i evropský styl života. Kolonizace významně ovlivnila především ekonomicky nejvyspělejší státy tohoto regionu – Austrálii a Nový Zéland. Tyto země dohromady vytvářejí více než 90 % HDP regionu Oceánie.⁶⁶ Ekonomika Austrálie je charakterizována především rozvinutým zemědělstvím i průmyslem a vyspělým sektorem služeb, podobně jako Nový Zéland, ve kterém však stále hraje významnou roli zemědělství. Turismus představuje významný příjem do ekonomiky

⁶³ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria Op. Cit. S. 31.*

⁶⁴ BAAR, V. a kol. *Hospodářský zeměpis: regionální aspekty světového hospodářství. Op. Cit. S. 91.*

⁶⁵ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria Op. Cit. S. 33.*

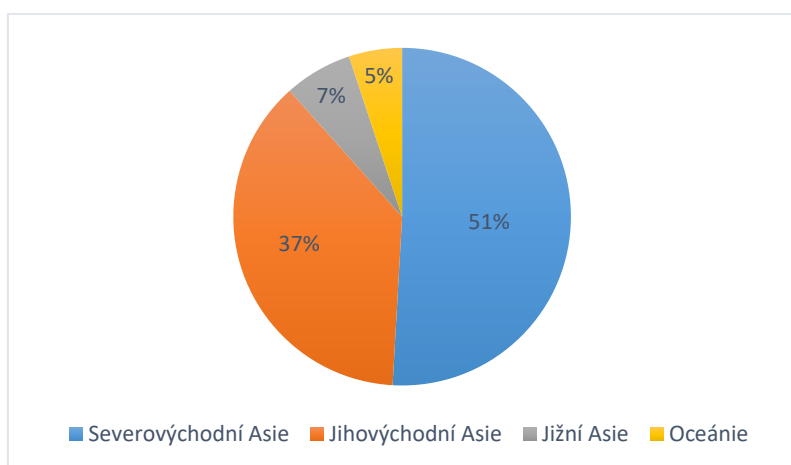
⁶⁶ BAAR, V. a kol. *Hospodářský zeměpis: regionální aspekty světového hospodářství. Op. Cit. S. 95.*

především malých ostrovních států Oceánie. Ty se obecně vyznačují příznivými přírodními předpoklady pro cestovní ruch, a to díky teplému podnebí, moři, specifické fauně i flóře a v neposlední řadě sem návštěvníky láká touha po poznání stylu života místních obyvatel. Nejnavštěvovanějším státem tohoto regionu je Austrálie, Nový Zéland a Guam, které jsou zároveň i největšími státy subregionu. Přestože se intenzita cestovního ruchu v tomto subregionu zvyšuje díky stále se rozvíjející letecké dopravě, k většímu rozvoji turismu mu brání především jeho odlehlost.⁶⁷

2.4 Postavení subregionů makroregionu Asie a Pacifik

Graf 4 naznačuje postavení všech subregionů v Asii a Pacifiku z hlediska počtu mezinárodních příjezdů. Nejvýznamnější postavení v rámci mezinárodních příjezdů zaujímá v tomto makroregionu subregion Severovýchodní Asie, který tvoří zhruba polovinu všech příjezdů do regionu tedy zhruba 142 milionů. Do Jihovýchodní Asie směřuje 37 % všech návštěvníků regionu a oba zmíněné subregiony tak společně tvoří téměř 90 % všech příjezdů. Méně významnými z hlediska příjezdů návštěvníků jsou subregiony Jižní Asie (7%) a Oceánie (5%).

Graf 4: Subregiony Asie a Pacifiku, podíl na mez. příjezdech, 2015

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO⁶⁸

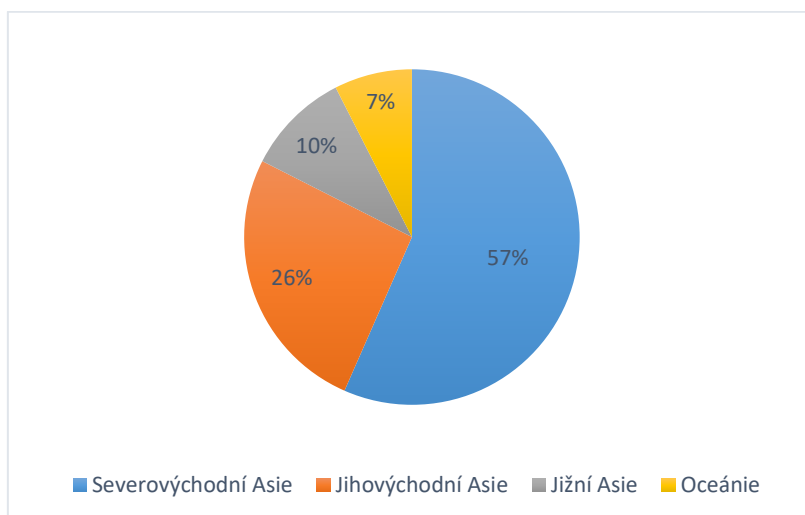
V rámci podílu na příjmech z mezinárodního cestovního ruchu má Severovýchodní Asie mírně silnější postavení než v předchozím statistickém sledování, tvoří 57 % všech devizových příjmů z turismu v tomto regionu. Na druhou stranu Jihovýchodní Asie vytváří pouze 26 % příjmů a její postavení v tomto ukazateli je slabší, což poukazuje na to, že tento region v současné době

⁶⁷ HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Op. Cit. S. 34.

⁶⁸ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-02-15]. S. 9.

není příliš efektivní z hlediska generování příjmů z cestovního ruchu. S 10 % stojí na třetím místě Jižní Asie a 7 % příjmů v tomto regionu vytváří jeho pacifická část

Graf 5: Subregiony Asie a Pacifiku, podíl na příjmech z mez. turismu, 2015

Zdroj: vlastní zpracování na základě UNWTO⁶⁹

Z hlediska meziročního srovnání je však pořadí států odlišné. Příjmy z mezinárodního cestovního ruchu rostly nejvíce v subregionu Jižní Asie, a to téměř o deset procent. Druhý nejrychlejší růst v příjmech zaznamenala Jihovýchodní Asie se 7,8 % a po ní subregion Oceánie. Nejméně příjmy z mezinárodního turismu meziročně rostly v Severovýchodní Asii, a to o méně než 1 %. Tato nízká dynamika růstu je s největší pravděpodobností důsledkem již vysoké rozvinutosti cestovního ruchu zemí v tomto regionu v porovnání se stále rozvíjejícími se trhy jižní a jihovýchodní Asie.

Tabulka 5: Meziroční změna příjmů z mezinárodního turismu

Subregion	změna 2015/2014
Severovýchodní Asie	+0,8 %
Jihovýchodní Asie	+7,8 %
Jižní Asie	+9,9 %
Oceánie	+7,1 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě UNWTO⁷⁰

⁶⁹ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-02-15]. S. 9.

⁷⁰ Tamtéž. S. 9.

3 Obecná charakteristika Jižní Koreje

Kapitola třetí diplomové práce má za úkol více přiblížit stát Jižní Korea (Korejská republika) z historického, politického a ekonomického hlediska. První podkapitola je zaměřena na stručný historický vývoj na území Korejského poloostrova. Podkapitola politicko-ekonomická charakteristika Jižní Koreje tvoří rozsáhlou část obsahující charakteristiku politického režimu a systému tohoto státu a jeho ekonomickou charakteristiku a ekonomický vývoj jak současný, tak i minulý. V závěru kapitoly je zhodnocena konkurenceschopnost Korejské republiky z hlediska indexu GCI a následně porovnána s ostatními státy v regionu.

Korejská republika (v korejštině Tehan Mínguk) je východoasijský stát nacházející se jižní části Korejského poloostrova sousedící na severu s totalitní Korejskou lidově demokratickou republikou (KLDR). Celková rozloha Korejské republiky je 99 313 km² a její obyvatelstvo čítá zhruba 51,5 milionů.⁷¹ Hlavním městem Korejské republiky je Seoul a mezi další významná jihokorejská města patří například Busan, Incheon, Daegu nebo Daejeon. Úředním jazykem je zde korejština. Z hlediska národnostní struktury se jedná o stát značně homogenní, převažují obyvatelé korejské národnosti, žije zde však i zhruba 30 tisíc Číňanů.⁷² Přestože mnoho obyvatel v Jižní Koreji vyznává buddhismus a křesťanství (protestantské a katolické), většina Korejců se nehlásí k žádnému náboženství.⁷³

⁷¹ MZV. *Korejská republika*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asie/korejska_republika/index.html.

⁷² BUSINESSINFO. *Korejská republika: Základní charakteristika*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/korejska-republika-zakladni-charakteristika-18782.html>.

⁷³ Tamtéž.

Obrázek 3: Mapa Jižní Koreje

Obrázek 4: Vlajka Jižní Koreje

Zdroj: National Geographic⁷⁴, CIA⁷⁵

3.1 Historie

Přestože psané dějiny Koreje začínají až zhruba od počátku našeho letopočtu, archeologické nálezy nasvědčují tomu, že zde byla vyspělá kultura již před 7-8 tisíci lety. Počátky korejského národa jsou kladeny do 3. tisíciletí př. n. l., do dob, kdy vládl legendární král Dangun. Na počátku našeho letopočtu vznikla na korejském poloostrově tři království: Goguryeo, Silla a Baekje, která po dlouhou dobu soupeřila o nadvládu nad tímto územím. Později byl poloostrov sjednocen pod královstvím Silla, což pro toto území přineslo období vlivu čínské civilizace. Po porážce království Silla vojevůdcem Wang Konem jím byla založena nová dynastie Korjo, od níž je odvozen dnešní název státu Korea. Vláda této dynastie trvala 500 let a za jejích dob se území těšilo nebyvalému rozkvětu a patřilo mezi nejrozvinutější civilizace na světě. Vrchol dynastie Korjo byl však spojen s nárůstem vlivu mongolské říše. Po jejím svržení nastoupila poslední a nejdéle vládnoucí dynastie Joseon, která vládla mezi lety 1392-1910. V tomto období se nadále posiloval čínský vliv na korejské území a Korea se dokonce stala vazalským státem svého čínského souseda. Joseonská dynastie na druhé straně obohatila její kulturu o mnohé typické prvky. V této době například vzniklo korejské písmo s názvem *hangeul*, vytvořené nejslavnějším korejským králem Sejongem. Do této doby se zde totiž používaly značně složité

⁷⁴ NATIONAL GEOGRAPHIC. *South Korea*. [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: <http://travel.nationalgeographic.com/travel/countries/south-korea-guide>.

⁷⁵ CIA. *The World Factbook: South Korea*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ks.html>.

čínské znaky. Ani ukončení silné vazby země na Čínu koncem 19. století neznamenal pro Koreu nezávislost. V té době sílící japonská velmoc v roce 1905 ovládla korejské území, které se stalo její kolonií. Japonská nadvláda znamenala snahu o zničení korejské národní identity, a to například dosazováním japonských úředníků či zavedením japonského jazyka. Konec japonské nadvlády na korejském území přinesl konec druhé světové války. Po válce byla Korea rozdělena na dva protektoráty, kdy severní část byla spravována Sovětským svazem a jižní část USA. Hranice mezi těmito dvěma státy byla vytvořena podél 38. rovnoběžky, čímž byl do té doby společně se vyvíjející národ rozdělen. Následovala Korejská válka (1950-53), kterou ukončilo příměří podepsané mezi USA a KDR, a po němž byla vytvořena kolem 38. rovnoběžky demilitarizovaná zóna. Jižní Korea však příměří nikdy nepodepsala a napětí mezi oběma zeměmi trvá dodnes. Přestože byla Jižní Korea po válce v troskách, podařilo se jí úspěšně dosáhnout obnovy a v 90. letech se z ní již stala hlavní světová ekonomická velmoc. Rok 1992 pak pro Jižní Koreu znamenal návrat demokracie zvolením prvního civilního prezidenta po letech diktatury. Po nastoupení demokracie pokračoval mohutný ekonomický rozkvět země a Jižní Korea se úspěšně zhostila například organizace olympijských her nebo summitu zemí G20.⁷⁶

3.2 Politicko-ekonomická charakteristika

Korejská republika se řadí k prezidentským systémům, což znamená, že výkonnou moc tvoří prezident, jemuž jsou podřízeni premiér a členové vlády. Předseda vlády musí být schválen parlamentem, členy vlády již dosazuje prezident bez této nutnosti a na návrh premiéra. Prezident Korejské republiky mimo dalších povinností disponuje i některými výkonnými a kontrolními agenturami, z nichž předsedá Národní bezpečnostní radě. Fakticky má prezident vysokou moc nad politickým děním a rozhodováním v Korejské republice, což je dáno například neomezeným rozhodováním o složení kabinetu včetně premiéra nebo jeho podílem na výběru předsedy parlamentu, který vychází z proprezidentské strany.

Zákonodárnou mocí disponuje jednokomorový parlament neboli Národní shromáždění a jeho poslanci jsou zde voleni na čtyři roky. Stranický systém v Jižní Koreji lze označit za značně nestabilní s velkým podílem nezávislých poslanců v Národním shromáždění. To je dáno především specifickým volebním systémem, kdy při každých volbách dochází k obměně

⁷⁶ Zpracováno podle: RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Praha: Svojtka & Co., 2014. ISBN 978-80-256-1171-5. S. 339-356.

velkého množství poslanců. Ve vztahu k prezidentovi, tedy exekutivě, nemá parlament korejské republiky obecně příliš silné postavení, například z hlediska prosazování zákonů.⁷⁷

V současnosti je politická situace Korejské republiky spjata s impeachmentem dosud první jihokorejské prezidentky Park Geun-hye, která byla koncem roku 2016 odvolána Národním shromážděním a zbavena všech pravomocí z důvodu podezření z korupce.⁷⁸ V současné době ji v prezidentském úřadu zastupuje předseda vlády Hwang Kyo-ahn.

Jižní Korea se spolu s dalšími státy, jako je Taiwan, Hongkong a Singapur, zařadila v průběhu 60. až 80. let 20. století mezi takzvané asijské tygry, tj. státy, které představovaly nové významné ekonomické síly tohoto regionu. Tyto země použily takzvaný japonský model pro rozvoj a označují se též jako nově industrializované státy. V minulosti patřily mezi hlavní znaky jihokorejského hospodářství především zadržovaná domácí spotřeba, podpora exportu, výrazné intervence státu do ekonomiky a jeho spolupráce a shoda s velkými jihokorejskými korporacemi (čeboly). Tento trend byl později oslabován, avšak ke značné liberalizaci ekonomických vztahů se světem došlo až po ekonomickém propadu v roce 1997 spojenou s asijskou hospodářskou krizí. Tato tendence k ochranářství ekonomiky je však patrná dodnes, například na trhu s automobily, kdy drtivá většina prodaných vozů pochází z domácí produkce.⁷⁹ Dnes se Jižní Korea v porovnání s ostatními státy pohybuje na prvních místech a představuje významnou světovou ekonomickou sílu. V Jižní Koreji se vyrábí kvalitní automobily, lodě, elektrospotřebiče, počítače a mezi nejznámější korejské podniky patří Hyundai, Kia Motors nebo Samsung.⁸⁰

Následující část se bude věnovat hodnocení současného stavu korejské ekonomiky za pomoci hlavních ekonomických indikátorů: HDP, míry inflace, míry nezaměstnanosti, a dále i bilance obchodu.

⁷⁷ ŠANC D. a kol. *Pacifická Asie: z politologické perspektivy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-234-9. S. 84-88.

⁷⁸ CNN. *South Korea's parliament votes to impeach president Park Geun-Hye*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: <http://edition.cnn.com/2016/12/09/asia/south-korea-park-geun-hye-impeachment-vote>.

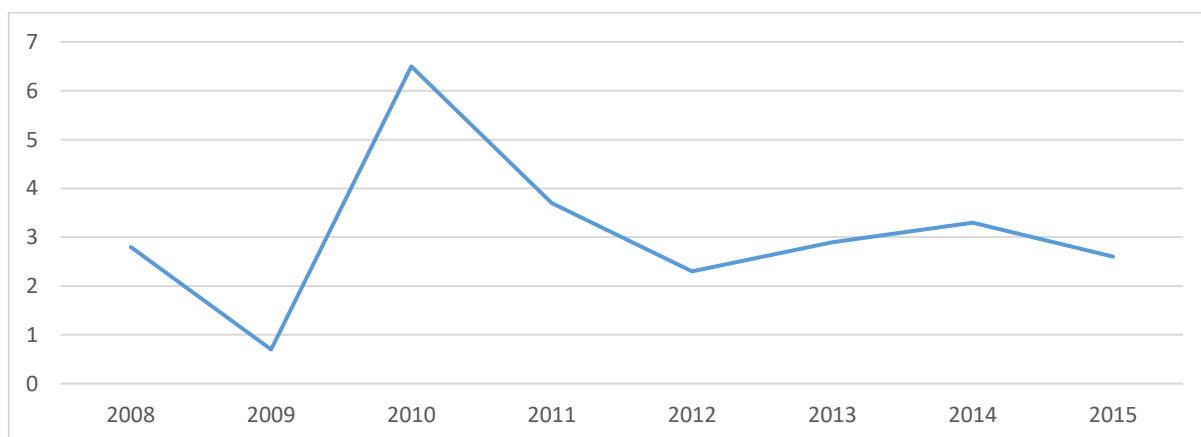
⁷⁹ ŠANC D. a kol. *Pacifická Asie: z politologické perspektivy*. Op. Cit. S. 68-69.

⁸⁰ BAAR, V. a kol. *Hospodářský zeměpis: regionální aspekty světového hospodářství*. Op. Cit. S. 81-82.

Reálná změna HDP

Z Grafu 6 níže je patrné, že mezi lety 2008 a 2015 prodělal tento ukazatel určité výkyvy. Bezesporu nejnižších hodnot nabýval v roce 2009, kdy hrubý domácí produkt rostl meziročně pouze o 0,7 %. Důvodem pro takový pokles růstu mohla být s největší pravděpodobností světová ekonomická krize, která se na jihokorejské ekonomice projevila nejvíce právě v roce 2009. Na druhé straně je vidět, že tato krize neměla na korejské hospodářství dlouhodobý negativní účinek a v roce 2010 zaznamenala nejvyšší nárůst HDP za celé sledované období, což je důsledkem nejen silných základů ekonomiky této země, ale též rychlé reakce a zásahu vlády. Jižní Korea totiž využila ke svému prospěchu své předchozí zkušenosti z roku 1997, kdy musela čelit asijské hospodářské krizi, která zasáhla většinu zemí východní a jihovýchodní Asie. Dalším důvodem pro rychlou obnovu korejské ekonomiky je značná diverzifikace jejího exportního trhu, čímž byl vývoz této země rozložen do různých odvětví a efekty poklesu zde proto nebyly tolik značné.⁸¹ Od roku 2011 se pak změna HDP víceméně ustálila a s menšími výkyvy osciluje mezi 2,3 a 3,7 %.

Graf 6: Reálná změna HDP mezi lety 2008-2015 (%)

Zdroj: vlastní zpracování podle OECD⁸²

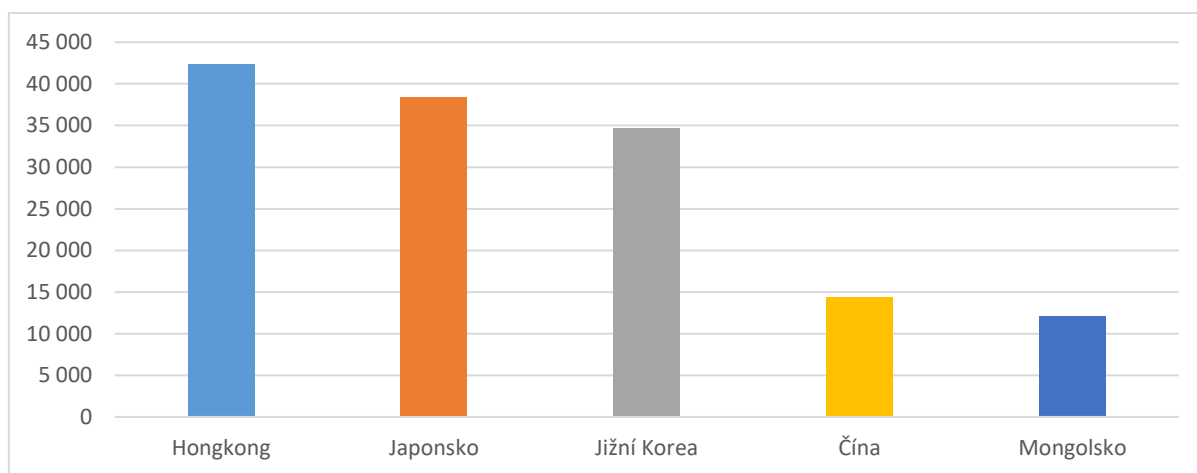
⁸¹ NA, HAEJUNG. *Where is S. Korean economy heading for in 2010?* [online]. 2010. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: http://news.xinhuanet.com/english/2010-01/15/content_12814361.htm.

⁸² OECD. *Country statistical profile: Korea*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: http://www.oecd-ilibrary.org/economics/country-statistical-profile-korea_20752288-table-kor.

HDP per capita

Pro porovnání vybraných ekonomik východní Asie a Jižní Koreje je v této části použit indikátor HDP per capita neboli hrubý domácí produkt na hlavu. Z grafu je vidět, že největší HDP na hlavu v roce 2015 vytvořil Hongkong, a to s více než 42 tisíci USD v roce 2015. Za ním stojí Japonsko, následováno Jižní Koreou s více než 27 tisíci USD a všechny tyto tři ekonomiky se řadí mezi vyspělé. Čína a Mongolsko jsou naopak ekonomiky rozvíjející, a proto je zde vidět velký rozdíl ve výši HDP na hlavu mezi těmi to zeměmi a zeměmi vyspělými

Graf 7: HDP per capita vybraných států Severovýchodní Asie, 2015 (USD)

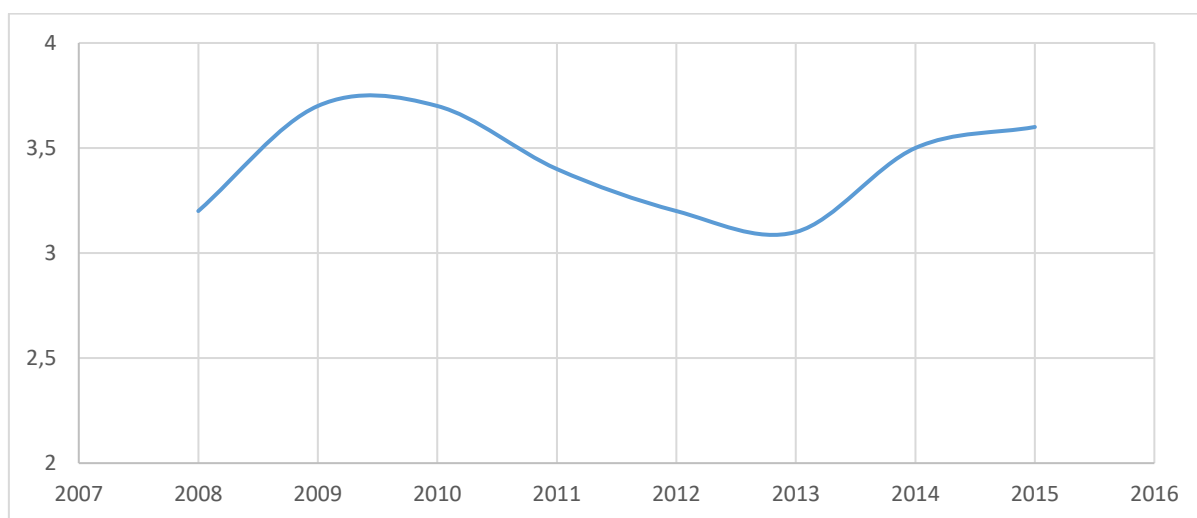
Zdroj: vlastní zpracování podle THE WORLD BANK⁸³

Míra nezaměstnanosti

Na základě Grafu 8 je možné konstatovat, že míra nezaměstnanosti v Jižní Koreji byla mezi lety 2008 a 2015 relativně vyrovnaná, lišící se pouze v řádech desetin procenta. Nejnižší hodnoty nabyla v roce 2013, kdy dosáhla 3,1 %, nejvyšší zase v letech 2009 a 2010, kdy shodně dosáhla hodnoty 3,7 %. Ekonomická krize se tedy projevila i v tomto ukazateli, nicméně nejednalo se o dramatické zvýšení míry nezaměstnanosti. Mezi lety 2011 a 2013 poté můžeme pozorovat postupné snižování míry nezaměstnanosti až na její nejnižší hodnotu v tomto období, nicméně v letech 2014 a 2015 byl opět zaznamenán její nárůst až na 3,6 %.

⁸³ THE WORLD BANK. *GDP per capita*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD>.

Graf 8: Míra nezaměstnanosti 2008-2015 (%)

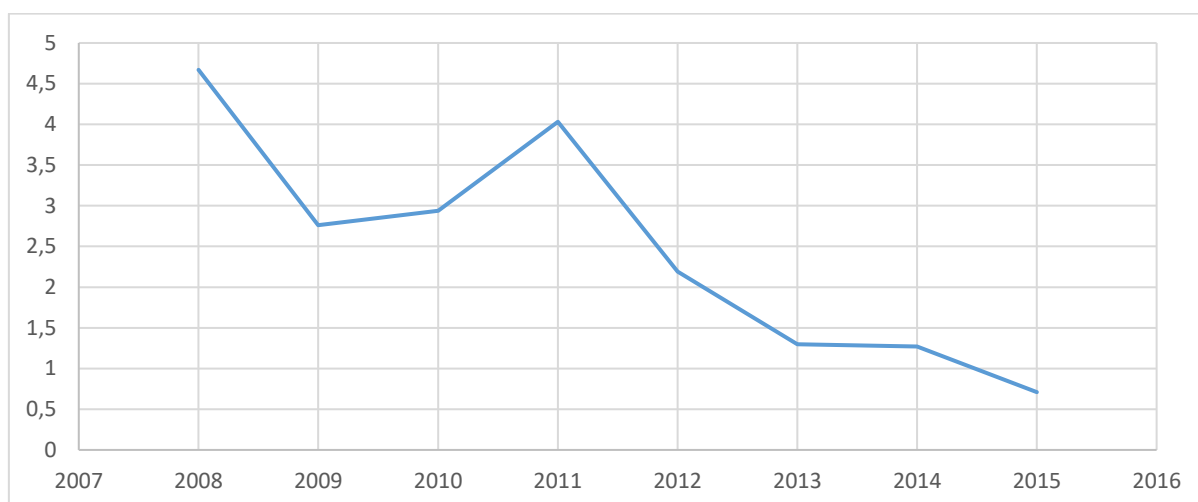
Zdroj: vlastní zpracování podle OECD⁸⁴

Míra inflace

Inflace je definována jako opakovaný růst cen v dané ekonomice. Změnu cenové hladiny udává míra inflace. Graf 9 na následující straně zobrazuje vývoj míry inflace v Jižní Koreji na základě indexu spotřebitelských cen. Podle grafu lze usoudit, že míra inflace v Jižní Koreji v tomto období značně kolísala. V letech 2008-2011 se pohybovala mezi 2,8 a 4,2 %, kdy svého maxima za sledované období dosáhla právě v roce 2011. V roce 2012 se míra inflace rapidně snížila a od té doby osciluje mezi 0,8 % a 1,5 %. Minimální míra inflace byla zaznamenána roku 2014, kdy klesla na 0,83 %.

⁸⁴ OECD. *Country statistical profile: Korea*. Op. Cit. [cit. 2017-03-04].

Graf 9: Míra inflace 2008-2015 (%)

Zdroj: vlastní zpracování podle OECD⁸⁵

Obchodní bilance

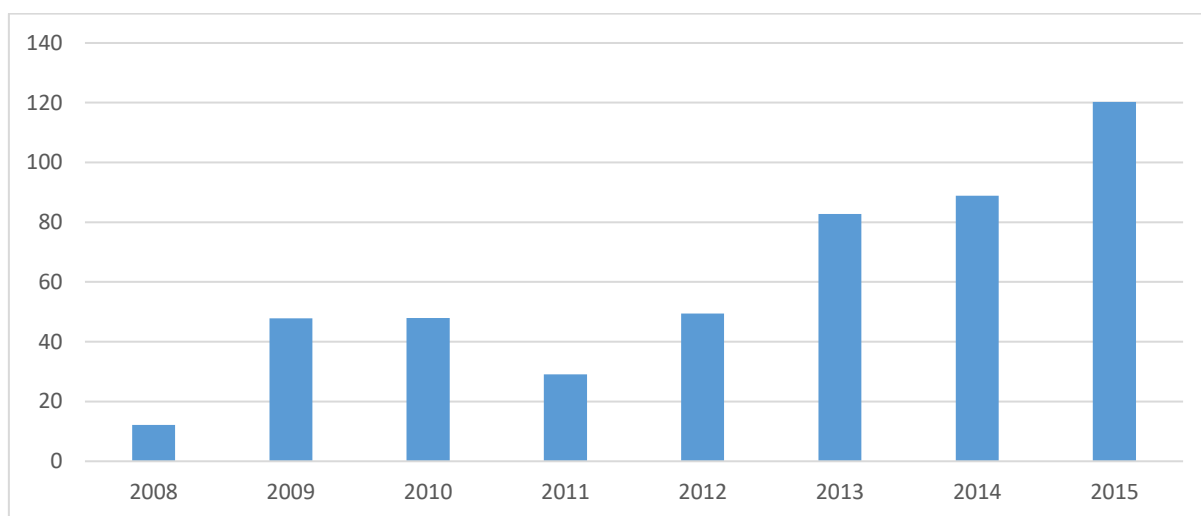
V Grafu 10 na následující straně je naznačený vývoj obchodní bilance, tedy export jihokorejské produkce snížený o import do země. Na jeho základě lze konstatovat, že se jedná o exportní ekonomiku, jelikož v každém období byla bilance obchodu kladná, a tedy export převyšoval nad importem. Minimum bylo zaznamenáno v roce 2008, naopak maximální rozdíl mezi exportem a importem nastal v roce 2015, kdy bilance dosáhla 120,3 miliard dolarů. Mezi lety 2009 a 2012 nedocházelo k větším výkyvům, kromě roku 2011, kdy nastal menší propad. Od roku 2012 lze pozorovat dynamický růst spojený s růstem exportů a snižování importů.

Mezi nejvýznamnější vývozní položky Jižní Koreje patří výrobky elektronického průmyslu, dopravní prostředky, strojní vybavení, lodě, uhlí či optické přístroje. K hlavním dovozním položkám patří suroviny, jelikož Jižní Korea nedisponuje dostatečným množstvím vlastních zdrojů těchto surovin. Dováží se hlavně uhlí a nafta, a dále výrobky elektronického průmyslu, strojní vybavení, železo a ocel či ruda.⁸⁶

⁸⁵ OECD. *Inflation (CPI)*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/price/inflation-cpi.htm>.

⁸⁶ BUSINESSINFO. *Zahraniční obchod a investice. Korejská republika*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-05]. Dostupný z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/korejska-republika-zahranicni-obchod-a-investice-18783.html>.

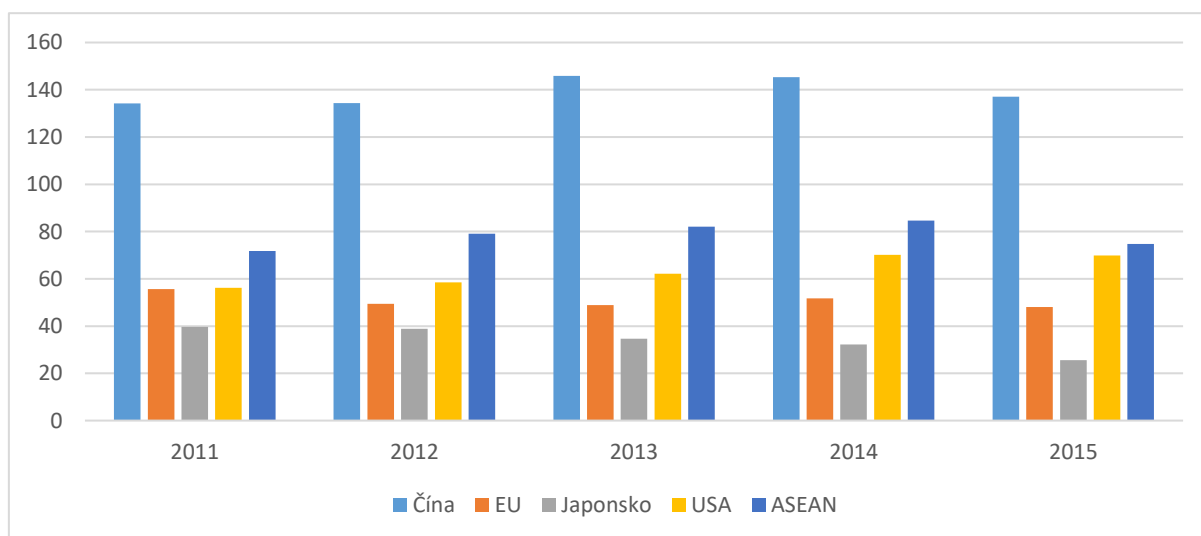
Graf 10: Obchodní bilance 2008-2015 (mld. USD)

Zdroj: vlastní zpracování podle OECD⁸⁷

Největším vývozním partnerem Korejské republiky je bezesporu Čína, která v roce 2015 tvořila více než čtvrtinu všech korejských exportů. Na druhém místě z hlediska vývozu stojí země Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN) a USA následované Evropskou unií a Japonskem. Z grafu níže je patrné, že se od roku 2011 zvýšil význam USA jako vývozního partnera Jižní Koreje, naopak export do Japonska se snížil.

Graf 11: Vývoz do vybraných teritorií 2011-2015 (mld. USD)

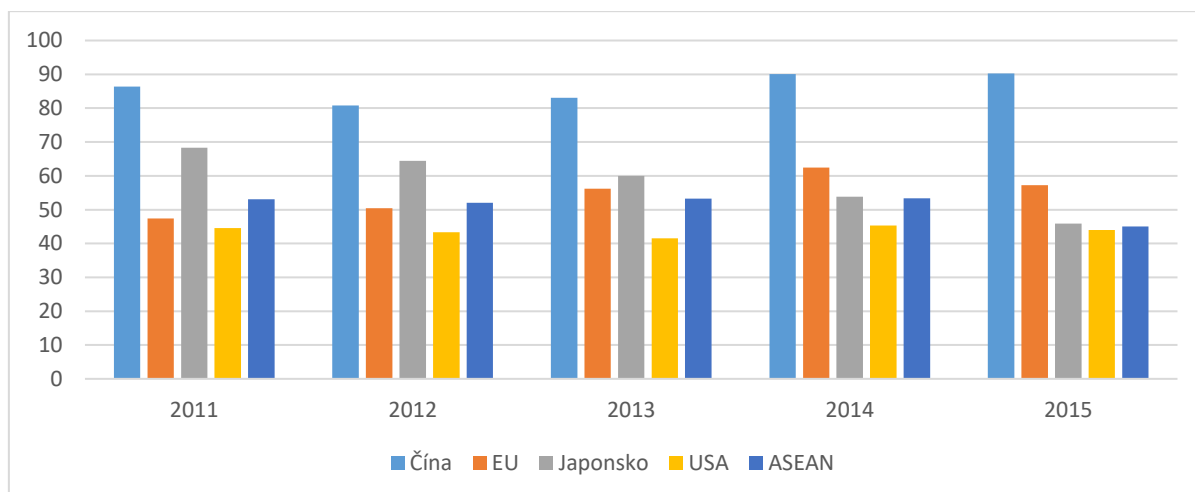
Zdroj: vlastní zpracování podle Businessinfo⁸⁸

⁸⁷ OECD. *Country statistical profile: Korea*. Op. Cit. [cit. 2017-03-04].

⁸⁸ BUSINESSINFO. *Korejská republika. Zahraniční obchod a investice*. Op. Cit. [cit. 2017-03-05].

Také z pohledu dovozu je nejvýznamnějším partnerem Korejské republiky Čína a na dalších místech z hlediska celkového korejského importu jsou EU, Japonsko, země sdružen i ASEAN a USA. Objem importu z Japonska se za sledované období snížil. Pokles zaznamenal v roce 2015 oproti roku 2014 i objem importu z EU a zemí ASEAN.

Graf 12: Dovoz z vybraných teritorií 2011-2015 (mld. USD)

Zdroj: vlastní zpracování podle Businessinfo⁸⁹

3.3 Konkurenceschopnost Jižní Koreje (GCI index)

Korejská republika obsadila za období 2016-2017 v rámci GCI indexu konkurenceschopnosti 26. místo z celkových 138 hodnocených zemí. Korejská republika získala 5,03 bodů z celkových 7 možných a v porovnání s minulým obdobím si polepšila, a to z předešlých 4,99 bodů. Nejvýše se v tomto žebříčku umístilo Švýcarsko s 5,81 body, následované Singapurem a USA.

V porovnání s ostatními asijskými zeměmi představuje Korejská republika šestou nejkonkurenceschopnější ekonomiku tohoto regionu, nejvýše se v tomto žebříčku umístil Singapur na druhém místě. Vyššího skóre dosáhl například i konkurent Jižní Koreje v regionu, Japonsko, které obsadilo 8. místo. Za Jižní Koreou se pak umístila například Čína na 28. místě, dále i Thajsko, Indie nebo Indonésie a další státy jihovýchodní Asie.

⁸⁹ BUSINESSINFO. *Korejská republika: Zahraniční obchod a investice*. Op. Cit. [cit. 2017-03-05].

Tabulka 6: GCI index, pořadí vybraných asijských států

Země	Umístění
Singapur	2. místo
Japonsko	8. místo
Hongkong	9. místo
Taiwan	14. místo
Malajsie	25. místo
Korejská republika	26. místo
Čína	28. místo
Thajsko	34. místo
Indie	39. místo

Zdroj: WEF⁹⁰

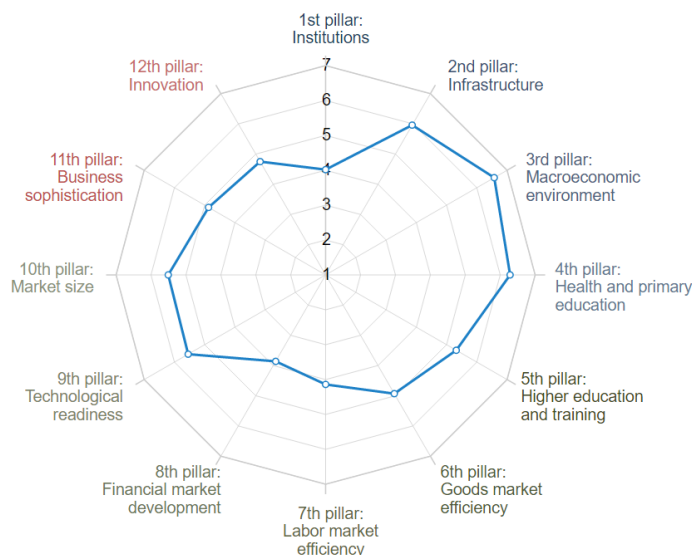
Z hlediska všech 12 pilířů získala Jižní Korea nejvyšší hodnocení v rámci pilíře makroekonomické prostředí, kde dosáhla 3. místa v celkovém žebříčku, velmi dobře si stála i v pilíři infrastruktura (10. místo), velikost trhu (13. místo) či inovace (20. místo). Naopak nejhůře si vedla v rámci pilířů rozvoj finančního trhu (80. místo), účinnost pracovního trhu (77. místo) a instituce (63. místo).

Přestože Korejská republika již třetí rok po sobě stojí v žebříčku konkurenceschopnosti na 26. místě, v mnoha pilířích lze vidět významné zlepšení. Buduje zde na úspěchu v rámci pilíře **makroekonomické prostředí**, v němž zaznamenala posun na třetí místo, za Norskem a Katar. Jižní Korea si zde stojí velmi dobře především v oblasti inflace (1. místo) a hrubých národních úspor (8. místo). Ačkoliv je dlouhodobě pilíř **instituce** slabším článkem této země, i zde lze pozorovat posun v umístění nahoru, čemuž vděčí zlepšení v oblastech výkonu veřejného sektoru, bezpečnostní situace a zvýšení firemní odpovědnosti. I přesto si však v některých indikátorech tohoto pilíře Jižní Korea stojí stále velmi nízko. Negativně je zde hodnocena hlavně nízká důvěra veřejnosti v politické představitele, protekcionismus při výběru vládních úředníků, nízká transparentnost při tvorbě politik, vysoká vládní regulace nebo firemní

⁹⁰ SCHWAB. K. *The Global competitiveness Report 2016-2017*. Op. Cit. [cit. 2017-03-05]. S. 7.

etika a etické chování společností. V rámci pilíře **infrastruktura** Korejská republika stojí na skvělém umístění, v tomto roce dokonce poprvé vstoupila do první desítky tohoto pilíře, a to díky silnému postavení v oblastech kvality silnic a železničních tratí, naopak přístavní infrastruktura si v oblasti dopravní infrastruktury vedla o něco hůře.

Obrázek 5: Jižní Korea-GCI index

Zdroj: WEF⁹¹

Co se týče **zdraví a základního vzdělání**, pozitivně jsou zde hodnoceny hlavně délka života a nízká dětská úmrtnost. Přestože si v rámci pilíře **vyšší vzdělání a trénink** vede Jižní Korea výborně z hlediska kvantity vzdělání (1. místo), oblast kvality vzdělání se zde umístila velmi nízko, například i za Indonésií nebo Taiwanem. Je to především kvůli nízkému umístění indikátoru kvalita vzdělávacího systému (až 75. místo), což se zdá být překvapivé pro tuto zemi, která je orientovaná velmi silně na vzdělávání. **Efektivnost trhu výrobků** si stojí výborně v rámci sofistikovanosti kupujících, ale na druhou stranu je zde negativně hodnocena zahraniční konkurence, a to zejména kvůli převládání tarifních a netarifních překážek obchodu, což vede k nízkým importům ze zahraničí. Jednou z dalších slabých stránek Jižní Koreje je **účinnost trhu práce**, kde si stojí špatně v oblastech kooperace vztahů pracovník-zaměstnavatel, praktik najímání a propouštění zaměstnanců nebo z hlediska účasti žen na pracovní síle. Pilíř **rozvoj finančních trhů** je další oblastí, kde existuje mnohé, co zlepšovat, například je zde negativně hodnocena důkladnost bank, dosažitelnost půjček nebo oblast jakou měrou finanční služby

⁹¹ WEF. *Korea, Republic*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-05]. Dostupný z: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index/country-profiles/#economy=KOR>.

uspokojují potřeby podnikání. Není velkým překvapením, že si Jižní Korea stojí dobře v pilíři **technologická připravenost**, je to zejména kvůli vysokému hodnocení využití informačních technologií, kde například obsadila 13. místo v rámci podílu uživatelů internetu na celkové populaci. Velmi dobré umístění zaznamenala Jižní Korea i v pilíři **velikost trhu** (13. místo). V rámci **podnikové sofistikovanosti** je pozitivně hodnocena kontrola mezinárodní distribuce či množství místních dodavatelů, nízké umístění naopak zaznamenala oblast ochoty delegovat pravomoci. Poslední pilíř **inovace** vyniká především v rámci množství podaných žádostí o patent (6. místo) a v ostatních indikátorech se Jižní Korea pohybuje mezi 20-40. místem.

V rámci zprávy o globální konkurenceschopnosti zpracovává WEF také žebříček nejproblematictějších faktorů pro rozvoj podnikání v jednotlivých zemích. Jako největší překážky podnikání v Jižní Koreji byly zhodnoceny faktory jako například nestabilita politik, neúčinná vládní byrokracie, restriktivní pracovněprávní předpisy, dostupnost financování, daňové předpisy nebo slabá pracovní etika domácí pracovní síly.⁹²

⁹² Zpracováno podle: WEF. *Korea, Republic*. Op. Cit. [cit. 2017-03-05].

4 Analýza cestovního ruchu Jižní Koreje

Kapitola Analýza cestovního ruchu Jižní Koreje se postupně zabývá detailním rozбором předpokladů rozvoje cestovního ruchu Korejské republiky, které se dále rozdělují na předpoklady selektivní, lokalizační a realizační. Dále se věnuje regionům Jižní Koreje z hlediska cestovního ruchu a jejich atraktivit pro zahraniční návštěvníky a v poslední podkapitole jsou poté již analyzována samotná statistická data turismu Jižní Koreje se zaměřením na příjezdový cestovní ruch.

4.1 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu Jižní Koreje

Tato podkapitola bude detailněji rozebírat předpoklady rozvoje cestovního ruchu v Jižní Koreji podobně, jako tomu bylo v kapitole druhé v rámci celého makroregionu Asie a Pacifik, avšak nyní v rámci konkrétní destinace Jižní Korea. Charakteristika předpokladů turismu Jižní Koreje čtenáři pomůže pochopit výhody a zároveň stinné stránky korejského cestovního ruchu.

4.1.1 Selektivní předpoklady

Na základě analýzy jihokorejské ekonomiky z minulé kapitoly lze usoudit, že se jedná o jednu z nejvyspělejších ekonomik ve svém regionu, která se vyznačuje svojí relativní stabilitou s ohledem na vnější ekonomickou situaci, což je dáno jak určitou autonomií a ochranářstvím přítomným v hospodářství, tak i významnými zásahy státu, které například zmírnily dopady světové ekonomické krize. Z hlediska HDI (Human Development Index, který bere v potaz hlavně kvalitu života obyvatel států, jejich zdraví a vzdělání) se Jižní Korea nachází na 17. místě, těsně za Islandem a Spojeným královstvím.⁹³ V komponentech indexu HDI délka života dosáhla Jižní Korea 81,9 let, předpokládaná délka vzdělání čítá 16,9 let školní docházky. V tomto žebříčku se nachází za Singapurem a Hongkongem, zároveň však o tři příčky před Japonskem.⁹⁴

⁹³ UNDP. *Human Development Index and its components*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://hdr.undp.org/en/composite/HDI>.

⁹⁴ Tamtéž.

Průměrný počet potomků na jednu ženu v roce 2014 v Jižní Koreji dosahoval 1,2 a za posledních 25 let je zde patrný propad v tomto ukazateli.⁹⁵ Společně s vysokou průměrnou délkou života tento fakt naznačuje, že Korejská republika stejně jako mnoho ostatních vyspělých států zažívá trend stárnutí populace. Tento trend může mít vliv i na cestovní ruch, a to skrze vyšší účast seniorů na cestovním ruchu.

Z hlediska míry urbanizace se Jižní Korea pohybuje v posledních letech okolo 80 % městské populace⁹⁶, což znamená, že významná část obyvatelstva žije v urbanizovaných oblastech. To s sebou přináší pozitivní přínosy, například rozvoj cestovního ruchu ve velkých městech, ale i negativní efekty, jako je obrovská zalidněnost měst, velmi typická především pro velké asijské metropole. Hustota zalidnění v Jižní Koreji sice roste, ovšem nijak dramaticky, od roku 1990 se zvýšila o zhruba 75 obyvatel/km².⁹⁷

Přestože se politický systém Korejské republiky označuje jako demokratický, a tedy by ze své podstaty měl spíše napomáhat rozvoji turismu, na základě podkapitoly, která charakterizovala politickou situaci v Jižní Koreji lze usoudit, že se nejedná o systém plně stabilní. To s sebou přináší určitá rizika pro návštěvníky této země, v důsledku rizika vzniku protestů, demonstrací či stávek spojených s politickou situací v zemi. Další negativní úlohu zde hraje blízkost KLDR, a tudíž snížená bezpečnostní situace v kvůli neuzavření mírové dohody mezi oběma státy. Tato stávající hrozba potencionálního konfliktu působí do jisté míry negativně na rozvoj cestovního ruchu.

Dopad na turismus v této destinaci mají i různá zdravotní rizika. Například v roce 2015 zde vypuknul respirační virus MERS (Middle East Respiratory Syndrome), což mělo za následek masivní rušení letových a hotelových rezervací do Jižní Koreje v červnu a červenci téhož roku. Následkem toho Jižní Korea v roce 2015 zaznamenala poprvé po dvanácti letech snížení počtu návštěvníků a tím pádem i korejských příjmů z cestovního ruchu.⁹⁸

⁹⁵ THE WORLD BANK. *Fertility rate, total (Births per woman)*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.TFRT.IN?locations=KR>.

⁹⁶ THE WORLD BANK. *Urban population (% of total)*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS?locations=KR>.

⁹⁷ THE WORLD BANK. *Population density (people per sq.km of land area)*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/EN.POP.DNST?locations=KR>.

⁹⁸ PARK, H. *Korea as a global tourism destination*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2016/04/197_202941.html.

4.1.2 Lokalizační předpoklady

Z hlediska přírodních předpokladů, Jižní Korea se nachází v mírném podnebném pásu se střídajícími se čtyřmi ročními obdobími. V létě zde nastává po několik měsíců období dešťů, a to díky blízkosti moře, naopak v zimě přicházejí sněhové srážky, kvůli převážně hornatému povrchu této země. Mnoho horských oblastí v Jižní Koreji je chráněno a turisté zde mohou provozovat jak letní, tak zimní turistiku či zimní sporty. Jižní Korea je však zemí disponující nejen značnou vertikální, ale i horizontální členitostí. Nalézá se zde mnoho poloostrovů a ostrovů, které sem svou jedinečnou geomorfologií a výjimečnými plážemi přitahují velké množství návštěvníků. Největším z nich je sopečný ostrov Jeju-do, pozoruhodný především svou vulkanickou krajinou, který je zapsán na Seznamu světového přírodního dědictví UNESCO. Představuje tak jedinou přírodní památku Jižní Koreje zapsanou na tomto seznamu. Na nejdelších řekách Nakdong a Han byla vytvořena některá malebná umělá jezera, která též slouží k turistickému využití. Jihokorejská fauna a flóra je sice rozmanitá, avšak například některé druhy divokých zvířat již téměř vyhynuly. Jižní Korea je také významnou lokalitou mnoha druhů tažných ptáků, kteří přes její území prolétají (například orel východní), a proto se stala oblíbenou destinací pro jejich pozorovatele. Ve vyšších polohách se nachází především vysokohorská fauna, naopak na jihu při pobřeží se jedná o teplomilné rostlinstvo.⁹⁹ Jižní Korea je známá také pro své třešňové květy, které tu rozkvétají každé jaro a na jejichž počest se zde pořádají různé festivaly.

Jižní Korea nabízí svým návštěvníkům kromě přírodního dědictví také mnohé kulturně-historické památky. Množství z nich je zapsáno na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Jedná se o památky pocházející z odlišných významných historických období Jižní Koreje a zároveň o památky náboženské, především buddhistické. Tabulka 7 znázorňuje všechny korejské památky UNESCO seřazené chronologicky podle roku jejich zápisu.

Prvním zápisem do Seznamu byla svatyně **Jongmyo**, která představuje nejstarší a nejautentičtější zachovanou svatyni z dob dynastie Joseon. Jednalo se o hlavní místo, kde se v minulosti uctívali joseonští králové a probíhaly zde různé ceremonie. Jedna z nich s názvem Jongmyo Jaerye se považuje za nejstarší úplný obřad na světě.¹⁰⁰

⁹⁹ Zpracováno podle: RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Op. Cit. S. 378-379.

¹⁰⁰ KTO. *Destinations by region. Jongmyo Shrine*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=264351.

Tabulka 7: Seznam světového kulturního dědictví UNESCO v Jižní Koreji

Název	Město/oblast	Rok zápisu
<i>svatyně Jongmyo</i>	Seoul	1995
<i>Seokguram Grotto a chrám Bulguksa</i>	Gyeongju	1995
<i>chrám Haeinsa, depozitář Triptaka Koreana</i>	Gyeongsang provincie	1995
<i>palácový komplex Changdeokgung</i>	Seoul	1997
<i>pevnost Hwaseong</i>	Suwon	1997
<i>historické území města Gyeongju</i>	Gyeongju	2000
<i>Dolmeny v Gochang, Hwasun a Ganghwa</i>	Jeollanam-do a Incheon provincie	2000
<i>Královské hrobky dynastie Joseon</i>	18 oblastí v Koreji	2009
<i>Historické vesnice Yangdong a Hahoe</i>	Gyeongju, Andong	2010
<i>pevnost Namhansanseong</i>	Gyeonggi provincie	2014
<i>Historická území Baekje</i>	Gongju, Buyeo, Iksan	2015

Zdroj: vlastní zpracování podle UNESCO¹⁰¹

Seokguram grotto je kamenný chrám z granitu nacházející se na hoře Tohamsan, který byl postaven společně s buddhistickým chrámem **Bulguksa** v 8. století našeho letopočtu.¹⁰² Chrám Bulguksa a Seokguram Grotto společně tvoří významný architektonický náboženský komplex světového významu.

Chrám **Haeinsa** představuje významnou kulturní památku především díky své části s názvem Janggyeong Panjeon, depozitářům ukrývajícím největší sbírku buddhistických textů

¹⁰¹ UNESCO. *Republic of Korea*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/kr>.

¹⁰² UNESCO. *Seokguram Grotto and Bulguksa temple*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/736>.

ze 13. století vyrytých na dřevěných deskách s názvem Tripitaka Koreana. Celkově je zde uloženo přes 80 tisíc těchto dřevěných desek.¹⁰³

Palácový komplex **Changdeokgung** v hlavním městě Seoul byl hlavním palácem dynastie Joseon a dnes je nejlépe zachovaným ze všech paláců této dynastie. Tento komplex zahrnuje množství úředních a obytných budov zasazených do prostor zahrady, který vytváří unikátní příklad architektury Dálného východu.¹⁰⁴

Pevnost **Hwanseong** v městě Suwon byla postavená králem dynastie Joseon pro obranné účely v 18. století. Pevnost je tvořena masivními kamennými zdmi se čtyřmi bránami o délce více než pěti kilometrů.¹⁰⁵ Jedná se o turisticky atraktivní kulturní památku, a to i díky její blízkosti k hlavnímu městu.

Unikátní sbírku buddhistického umění, soch, reliéfů, pagod, chrámů a paláců vytváří historická území okolo města **Gyeongju**, která představují významný doklad kultury z období království Silla. Území Gyeongju se rozděluje na pět hlavních částí: oblasti Namsan, Wolseong, Timuli, Hwangnyongsa a Sangseong a celá tato oblast obsahuje celkem 52 kulturních památek registrovaných jako světové kulturní dědictví.¹⁰⁶

Území **Gochang**, **Hwasun** a **Ganghwa** jsou lokalitami, kde se nacházejí stovky dolmenů na území prehistorických hřbitovů. Tyto dolmeny představují výjimečnou ukázkou megalitické kultury, která ač se nachází v mnoha částech světa, nikde v takto koncentrované podobě.

Královské hrobky dynastie Joseon, celkem čítající na 40 hrobek, jsou výjimečné z hlediska své zachovalosti a vysoké autenticity světového významu. Jedná se o hrobky králů a královen nacházející se v především v přírodních lokalitách kolem hlavního města, které se vyznačují svou typickou spirituální atmosférou.

Historické vesnice **Yangdong** a **Hahoe** představují ukázkou nejlépe zachovaných tzv. klanových vesnic na území Korejské republiky zasazené do malebné krajiny zalesněných hor

¹⁰³ UNESCO *Haeinsa Temple Janggyeong Panjeon, the Depositories for the Tripitaka Koreana Woodblocks*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/737>.

¹⁰⁴ UNESCO. *Changdeokgung Palace Complex*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/816>.

¹⁰⁵ KTO. *Hwaseong Fortress*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=264204.

¹⁰⁶ KTO. *Gyeongju Historic Area*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=995361.

a protékajících řek. Klanové vesnice jsou taková místa, kde v minulosti tvořila významný podíl obyvatelstva jedna či dvě rodiny, které měly hlavní roli v rozhodování o životě jejich obyvatel. Při výstavbě těchto vesnic bylo přísně dbáno na dodržování konfuciánských principů.

Pevnostní město **Namhansanseong** je další z významných památek světového kulturního dědictví, nachází se na hoře Namhansan a v minulosti sloužilo k obranným účelům. V dobách joseonské dynastie představovalo hlavní korejské město pro případ nouze.¹⁰⁷

Poslední zapsanou památkou na Seznamu jsou historická území **království Baekje** nacházející na středozápadě Korejské republiky, která zahrnují mnoho významných archeologických nalezišť jako je například chrám Jeonggimsa či královský palác ve Wanggung-ri. Jejich význam tkví především v dokladu kultury království Baekje, za jehož časů byly adaptovány čínské principy městského plánování, způsobu výstavby a umění, které se pak dále rozšířilo do Japonska a východní Asie.¹⁰⁸

Vzhledem k tomu, že Jižní Korea disponuje dobrými podmínkami jak pro zimní, tak i letní sporty, představuje vhodnou zemi pro pořádání různorodých sportovních událostí. Zatímco letní Olympijské hry se zde konaly již v roce 1988, první zimní hry bude Jižní Korea hostovat v roce 2018 v městě Pyeongchang. Úspěšně zde proběhlo i Mistrovství světa ve fotbale v roce 2002, které stejně jako dvě předešle zmiňované akce přilákaly do země množství turistů. Další významnou mezinárodní soutěží pořádanou v Jižní Koreji bylo Mistrovství světa v atletice v roce 2011 konané v korejském městě Daegu.

Vzhledem k tomu, že Jižní Korea je místem, jehož kultura hraje důležitou roli v životě jeho obyvatel, jsou s ní spjaté mnohé tradiční festivaly a slavnosti, jež se dochovaly napříč historií. K největším slavnostem se řadí oslava prvního dne nového roku, narozeniny Buddhy (osmý den čtvrtého měsíce v roce) spojené s lucernovými průvody či Chuseok, neboli korejské díkůvzdání. V současnosti jsou stále více populární i moderní festivaly, které stejně jako tradiční slavnosti tvoří motivační faktor pro návštěvu této destinace, ať už je to festival bahna v Boreyangu, slavnosti třešňových květů konající se v mnoha městech po celé zemi nebo festival písku v Busanu.

¹⁰⁷ UNESCO. *Namhanseong*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/1439>.

¹⁰⁸ UNESCO. *Baekje Historic Areas*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z <http://whc.unesco.org/en/list/1477>.

Z pohledu lokalizačních faktorů, které byly analyzovány v předchozím textu lze usoudit, že Jižní Korea má velmi dobré předpoklady pro rozvoj turismu, jelikož disponuje nejen množstvím přírodního i kulturního dědictví, ale představuje i významnou zemi pro konání důležitých sportovních akcí světového významu a nabízí též tradiční i moderní druhy slavností a festivalů, jež odkrývají jedinečnou kulturu, tradice a zvyky tohoto národa.

4.1.3 Realizační předpoklady

Jižní Korea nabízí svým návštěvníkům velké množství rozmanitých druhů ubytovacích zařízení. Od luxusních hotelů nacházejících se především ve velkých městech a hlavních turistických lokalitách, až po levné typy ubytování, jakými jsou hostely, penziony či speciální druhy zařízení, jako například korejský jimjilbang (druh sauny poskytující přenocování).

Hotely jsou v Koreji klasifikovány v rámci pěti kategorií – super deluxe, deluxe, první třída, druhá třída a třetí třída, kdy ke každé třídě je přiřazen určitý počet květin od pěti (nejlepší) po jednu (nejhorší). Mnoho hotelů disponuje pokoji korejského typu, kde postel nahrazují příkrývky na zemi, avšak především v hotelových řetězcích lze najít pokoje západního typu. Jeden z druhů korejských penzionů se nazývá *yeogwan*, je vhodný pro turisty s nízkým rozpočtem a nachází se často v okolí autobusových a vlakových nádraží. Cenově srovnatelné jsou pokoje *minbak*, které jsou typické pro ostrovní destinace a destinace v blízkosti moře. Jedná se o části soukromých obytných domů, pronajímané na určitou dobu a typické svou sdílenou koupelnou.

Ubytování především na území národních parků zajišťují kempy, v nichž je pobyt pro turisty poskytován často zadarmo, či za malý poplatek v případě lepšího kempového vybavení. Největší národní parky disponují též množstvím chat a různých druhů přístřeší nalézajících se v okolí turistických stezek.

Tradiční způsob ubytování v Koreji zajišťují chrámy a hanok penziony. Chrámový pobyt zahrnuje nejen přenocování v buddhistickém chrámu, ale též možnost zúčastnit se typických buddhistických aktivit, jako je například meditace, čajový obřad či stravování společně s přítomnými mnichy. Pobyt v chrámech však doprovází mnoho pravidel, která je nutné respektovat, nesmí se zde mluvit nahlas, žvýkat, ani pít alkohol. Ačkoliv se jedná o spíše doplňkový druh ubytování, stává se mezi turisty stále oblíbenějším. Zajímavý zážitek pro návštěvníky představuje i pobyt v tradičních korejských domech, takzvaných hanocích. Tyto domy typické svými posuvnými dveřmi a dřevěnými rámy, jsou vybaveny podlahovým

systémem vytápění a lze je nalézt zejména v tradičních vesnicích nebo ve specifických částech měst Seoul a Jeonju. Mnoho z nich nabízí svým návštěvníkům v rámci jejich pobytu aktivity typu účasti na čajovém obřadu či výrobu kimchi.¹⁰⁹ (tradiční korejský pokrm připravený ze zelí a chilli pasty).

Také z hlediska stravovacích zařízení má Jižní Korea pro své návštěvníky velmi širokou nabídku. Gastronomie jako taková bývá silným motivačním faktorem k navštívení asijských destinací a konkrétně i Jižní Koreje. Korejská kuchyně je typická svými pestrými pokrmy, které se zde podávají v tradičních korejských provozovnách a obvykle relativně lacině. Takových zařízení je v každém městě velké množství a liší se především svou velikostí či hloubkou a šířkou svého sortimentu. Mnoho restaurací se specializuje například na bibimbap (pokrm s rýží, množstvím zeleniny a ostrou omáčkou) či jídla z ryb. Kromě toho zde operují také velké globální restaurační řetězce, jako například Mc Donald's nebo KFC. Obecně lze konstatovat, že infrastruktura co do stravovacích zařízení je v Jižní Koreji velmi dobrá. Nevýhodou zejména menších tradičních provozoven je však častá nepřítomnost jídelního lístku v anglickém jazyce, což ztěžuje dostupnost těchto zařízení pro turisty, pokud neumí korejsky.

Vzhledem ke své odlehlé poloze a oddělenosti od okolní pevniny svým severním sousedem je Jižní Korea nejlépe dostupná leteckou dopravou a po moři. Největší letiště Incheon v Seoulu sloužící především mezinárodním letům bylo několikrát zvoleno nejlepším letištěm na světě a v roce 2016 dokonce získalo cenu pro nejlepší letiště v regionu Asie a Pacifik.¹¹⁰ Další významná letiště jsou Gimpo v Seoulu, sloužící především pro vnitrostátní lety, a dále letiště v Busanu a na ostrově Jeju. Největší korejskou leteckou společností je Korean Air (založena již roku 1962), která v roce 2015 přepravila celkově téměř 25 milionů cestujících.¹¹¹

Nejvýznamnějšími námořními přístavy v Koreji jsou Busan, Incheon, Gunsan, Mokpo či Puhang a její důležitou část zde představuje systém trajektové dopravy, využívané především k přepravě mezi korejskými ostrovy.

¹⁰⁹ Zpracováno podle: ROUGHGUIDES. *Accommodation. South Korea*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-16]. Dostupný z: <https://www.roughguides.com/destinations/asia/south-korea/accommodation>.

¹¹⁰ ACI. *Airport Service Quality. Current Winners*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-16]. Dostupný z: <http://www.aci.aero/Airport-Service-Quality/ASQ-Awards/Current-Winners>.

¹¹¹ KOREAN AIR. *Who we are*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-16]. Dostupný z: <https://www.koreanair.com/content/koreanair/global/en/about/who-we-are2>.

K vnitrostátní přepravě se v Koreji velmi často využívá dopravy silniční a vlakové. Jižní Korea disponuje téměř 105 tisíci kilometry silniční sítě, z čehož zhruba 80 % představují zpevněné silnice. Rychlostní silnice tady mají celkovou délku zhruba 3700 kilometrů.¹¹² Oblíbeným druhem silniční přepravy je autobusová doprava, která slouží nejen lokálně, ale i mezi regiony a její síť pokrývá velmi dobře celou zemi. Meziregionální autobusová přeprava je realizována autobusy typu express nebo intercity. Express autobusy se vyznačují přepravou na větší vzdálenosti po rychlostních silnicích a minimálním počtem zastávek, zatímco typ intercity se využívá spíše na kratší vzdálenosti a ve většině případů dělá na své cestě více zastávek.

Železniční přeprava je v Jižní Koreji využívána především pro svou pohodlnost a přesnost jízdních řádů. Celková délka železniční sítě dosahuje 3460 kilometrů¹¹³ a největším poskytovatelem služeb železniční přepravy v Jižní Koreji je společnost Korail. Korejské vlaky se rozdělují do sedmi kategorií podle jejich rychlosti a poskytovaných služeb. Nejvyšší standard služeb poskytují vysokorychlostní vlaky KTX, které operují především na dlouhé vzdálenosti a první tratí, na které začaly přepravovat cestující, byla linka mezi Seoulem a Busanem. Výhodou tohoto způsobu přepravy pro turisty je možnost zakoupení tzv. Korail pasu, který umožňuje flexibilně cestovat podle počtu zakoupených dní, od jednoho do sedmi dnů, nabízí slevu pro skupiny nebo pro mladé lidi.

¹¹² CIA. *The World Factbook: South Korea*. Op. Cit. [cit. 2017-03-19].

¹¹³ Tamtéž.

4.2 Regiony cestovního ruchu Jižní Koreje

Korejská republika je rozdělena na několik menších regionálních celků, přičemž každý z těchto regionů má své typické charakteristiky a nabízí účastníkům cestovního ruchu specifické atraktivity. Jižní Korea má celkem devět provincií a sedm metropolitních měst. Mezi tyto provincie patří: Gyeonggi-do, Gangwon-do, Gyeongsang-buk-do, Gyeongsang-nam-do, Jeollanam-do, Jeju-do, Jeollabuk-do, Chungcheongnam-do a Chungcheongbuk-do. (pozn.autorky: „do“ je fonetický přepis pro slovo provincie). Mezi metropolitní města se řadí: hlavní město Seoul a dále Incheon, Daejeon, Ulsan, Busan, Daegu a Gwangju. Následující část práce se zabývá právě charakteristikou a zachycením významných turistických zajímavostí a atraktivit, které přitahují zahraniční návštěvníky, v každém z těchto regionů a zvláštní pozornost bude věnována též hlavnímu městu Seoul, do nějž se koncentruje významná část cestovního ruchu.

Obrázek 6: Regiony Jižní Koreje

Zdroj: KTO¹¹⁴

¹¹⁴ KTO. *Destinations by region*. Op. Cit. [cit. 2017-03-10].

Hlavní město Seoul

Jako hlavní město Korejské republiky láká Seoul velké množství příjíždějících návštěvníků, a to nejen kvůli blízkosti mezinárodního letiště Incheon. Tato metropole totiž nabízí od všeho trochu – od rušných tržišť, noční zábavy a moderních architektonických skvostů a výškových budov až po tradiční chrámy, paláce či tradiční domy, restaurace a čajovny. Právě tato směs tradičního a moderního světa dělá Seoul jedinečnou destinací pro jeho návštěvníky. K nejvýznamnějším památkám v Seoulu patří palác Nejvyšší ctnosti Changdeokgung se svou unikátní Tajnou zahradou a paláce Gyeongbokgung, Deoksugung či Changgyeonggung. Tradiční atmosféru v tomto velkoměstě nabízí hanok vesnice Bukchon, která disponuje největší koncentrací korejských domů v Seoulu.¹¹⁵ Jedním z turistických cílů jsou i hradby na hoře Bukaksan, pevnost s jedinečným výhledem na město, ale též hora Namsan s rozhlednou N Seoul Tower na jejím vrcholu. Historii válečných konfliktů Jižní Koreje dokumentuje Korejský válečný památník, muzeum, které mapuje velmi sugestivně mimo jiné i období Korejské války. Designovým střediskem Seoulu je Dongdaemun Design Plaza (DDP), jedinečná stavba hostující výstavy nejen korejského, ale i zahraničního designu. Turisticky oblíbené jsou též trhy Gwangjang nebo rybí trh Noryangjin. Noční vyžití pak návštěvníkům zajišťují čtvrti Hongdae (převážně studentská část města s mnoha kluby a bary), Itaewon (koncentrace západní kultury, klubů a restaurací) nebo Gangnam (luxusní čtvrť). K odpočinku slouží nejen rezidentům, ale i turistům několik kilometrů dlouhá oblast kolem říčky Cheong-ye-cheong.

Gyeonggi-do

Region nacházející se na středozápadě korejského poloostrova nabízí jak významná místa kulturního dědictví, tak i přírodní atraktivity. Nalézá se zde například pevnost Suwon, zařazená na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, korejská lidová vesnice či hrnčířské město Icheon, ale též poklidná příroda na ostrovech ve Žlutém moři kontrastující s blízkými velkoměsty Seoul a Incheon. Kromě toho v tomto regionu mohou turisté navštívit zábavní parky Everland či Seoul land. Zajímavostí pro návštěvníky Koreje je i demilitarizované pásmo (DMZ), které odděluje Jižní Koreu od jejího severního souseda a v jehož části je možné „nahlédnout“ do totalitární KLDR. V blízkém okolí Seoulu se nachází též národní park Bukhansan, typický svými žulovými útesy a chrámy na úbočích, kam každoročně zavítá

¹¹⁵ RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Op. Cit. S. 45.

až pět milionů turistů a díky tomu je držitelem světového rekordu národního parku s největším počtem návštěvníků na metr čtvereční.¹¹⁶

Obrázek 7: Pevnost v Suwonu

Zdroj: UNESCO¹¹⁷

Gangwon-do

Gangwon-do se nachází ve středovýchodní části korejského poloostrova, a přestože nedisponuje množstvím kulturního dědictví, je typický svými neobyčejnými scenériemi a přírodními krásami. Nabízí svým návštěvníkům jak horskou krajinu (národní park Seoraksan, Chiaksan, aj.), tak čisté pláže na východě tohoto regionu při Japonském moři. V létě sem turisté přijíždějí na největší pláž východního pobřeží Jeongdongjin, v zimě tuto oblast vyhledávají hlavně nadšenci do zimních sportů, jelikož toto území je bohaté na sněhové srážky. Také proto se zde budou konat zimní olympijské hry v roce 2018 v tamním městě Pyeongchang, a tato významná sportovní událost bude mít bezpochyby pozitivní vliv na cestovní ruch celého regionu. Hlavní město provincie Chuncheon získalo na popularitě po uvedení korejského televizního seriálu „Zimní Sonáta“, který byl z části točen na blízkém ostrově Namiseom. I milovníci gastronomie si v Chuncheonu přijdou na své – je totiž domovem typického korejského kuřecího pokrmu dakgalbi. Mezi nejvýznamnější události v tomto regionu patří svátek Dano, který je zapsán na Seznamu ústního a nehmotného dědictví lidstva UNESCO, a který dává turistům jedinečnou příležitost poznání korejské kultury.¹¹⁸

¹¹⁶ KTO. *Bukhansan National park*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. (Dobong). Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=264309.

¹¹⁷ UNESCO. *Hwanseong fortress*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/817>.

¹¹⁸ RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Op. Cit. S.32.

Gyeongsangbuk-do

Tento region je především domovem buddhistické kultury království Silla a konfuciánské kultury z dob joseonské dynastie. Významnou turistickou destinací v tomto regionu je historické území města Gyeongju, které představuje jakési živoucí venkovní muzeum a disponuje množstvím významných kulturních památek, jako je například nejstarší astronomická observatoř na světě Cheomseongdae, a dále Anapji Pond, korejská lidová vesnice Yangdong či buddhistický chrám Bulguksa. Metropolitní město Daegu je hlavním městem regionu typické svým rušným centrem a zajímavým tržištěm s léčivý a představuje též centrum zábavy v oblasti. Chrám Haein-sa nacházející se na pomezí této provincie a provincie Gyeongsangnam patří mezi vyhledávané turistické cíle nejen díky svému nádhernému okolí, ale také jelikož jsou v něm uloženy desky s posvátnými texty nazývané Tripitaka Koreana. Jak již bylo zmíněno v předchozí podkapitole, Tripitaka Koreana je kánon korejského buddhismu, jenž představuje soubor nejvýznamnějších posvátných buddhistických textů na světě. K této provincii náleží i ostrov Ulleungdo nacházející se v Japonském moři, který díky svému sopečnému původu poskytuje svým návštěvníkům jedny z nejzajímavějších korejských scénérií

Obrázek 8: Gyeongju, krajina

Obrázek 9: Gyeongju, chrám Bulguksa

Zdroj: vlastní archiv autorky

Gyeongsangnam-do

Region Gyeongsangnam v jihozápadní části Jižní Koreje je hlediska turismu významný svými kulturními památkami, ale i nedotčenou přírodou. Výhodou je zde též výkonný dopravní systém, který představuje velkou výhodu pro návštěvníky. Druhé největší město Korejské republiky Busan je vyhledávaným turistickým cílem, typickým svým přístavem a plážemi s množstvím darů moře, horami i horkými prameny. V Busanu turisty láká k navštívení pevnost

na hoře Geumjeong, chrám Seokbul-sa vytesaný do skály nebo jedna z nejproslulejších pláží v Jižní Koreji Haeundae. Vyhledávané jsou busanské speciality převážně zahrnující pokrmy ze syrových ryb. V blízkosti Busanu je situováno živé město Jinju charakteristické svou pevností a býčími zápasy, které se zde konají každý týden. Na jihu provincie se nalézá národní park Hallyeohaesang a tento region je též místem některých významných regionálních festivalů, například největšího festivalu třešňových květů v Jinhae nebo čajového festivalu ve městě Hadong, místem s historicky první čajovou plantáží v Koreji.¹¹⁹

Obrázek 10: Busan, pláž Gwangalli

Zdroj: Lonely planet¹²⁰

Jeollanam-do

Tento region nalézající se v jihozápadní části Jižní Koreje se řadí k těm nejzelenějším, ale i nejméně rozvinutým. Díky deštivějšímu podnebí, oproti ostatním provinciím, se zde dobře daří zemědělství, především je pro tento region typický zelený čaj. Nalézají se zde velmi různorodé turistické destinace a atraktivity. Z přírodních lokalit se řadí k nejvýznamnějším zátoky Suncheonman, domov tisíců stěhovavých ptáků, či plantáže zeleného čaje ve městě Boseong. Město Gwangju láká návštěvníky hlavně svou uměleckou scénou, nočním životem, či každoročně pořádaným festivalem kimchi. Město Yeongam hostuje od roku 2010 závody Velké ceny Formule 1, kam každoročně zavítá velké množství návštěvníků. Co se týče gastronomie, vzhledem ke své poloze blízko moře, je provincie Jeollanam proslulá hlavně svými mořskými plody.

¹¹⁹ RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Op. Cit. S. 198.

¹²⁰ LONELY PLANET. *Essential Busan: 10 highlights*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-11]. Dostupný z: <https://www.lonelyplanet.com/south-korea/gyeongsangnam-do/busan/travel-tips-and-articles/essential-busan-10-highlights-of-south-koreas-second-city>.

Jeollabuk-do

Region Jeollabuk se vyznačuje nejen bohatým kulturním a historickým dědictvím, ale též svou tradiční gastronomií. Jedná se o zemědělský region, který významně ovlivnil korejskou kuchyni, například i tím, že jeho hlavní město Jeonju dalo za vznik jednomu z tradičních korejských pokrmů – bibimbapu. Kromě toho Jeonju představuje místo zrození joseonské dynastie a nachází se zde jedna z největších tradičních hanok vesnic v zemi. Takové vesnice si uchovávají svůj původní vzhled, způsob života lidí i jejich tradice. V okolí Jeonju je možné navštívit mnoho národních parků, které slouží pro sportovní aktivity po celý rok, jako například národní parky Deogyusan a Naejangsan. Byeonsan Bando je pobřežní park s mnoha plážemi, v němž se nachází též buddhistický chrám Naeso-sa, který je mezi turisty oblíbený i díky možnosti absolvovat zde chrámový pobyt.¹²¹

Obrázek 11: Jeonju, hanok vesnice

Zdroj: vlastní archiv autorky

Obrázek 12: Jeonju, tradiční bibimbap

Jeju-do

Oblíbená destinace pro dovolenou mnoha Korejců, ale i pro čím dál tím více zahraničních turistů, tak lze označit tento největší korejský ostrov s názvem Jeju. Jeju-do je typický svým teplým podnebím, vulkanickou krajinou s krásnými plážemi a starobylou kulturou. Nachází se zde nejvyšší hora Jižní Koreje Hallasan (1950 m. n. m.), cíl výstupu mnoha návštěvníků tohoto ostrova, nádherné vodopády ve městě Seogwipo na jihu ostrova nebo sopečný tufový kužel Seongsan Ilchulbong, oblíbené místo k pozorování východu slunce. Turisticky populární jsou i Jeju Olle Trails, stezky procházející napříč celým ostrovem, jejichž celková délka je

¹²¹ RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Op. Cit. S. 269.

430 kilometrů.¹²² Přestože Korejci jsou obecně spíše konzervativní národ, ostrov Jeju je určitou výjimkou – jednou z oblíbených atrakcí tohoto ostrova jsou tu muzea zasvěcená erotice, mezi která patří například erotický park Loveland.

Obrázek 13: Jeju, vrchol hory Hallasan

Zdroj: vlastní archiv autorky

Obrázek 14: Jeju, Seongsan Ilchulbong

Chungcheongnam-do

Tento převážně rovinnatý region na středozápadě představuje především významný dopravní rozcestník, kterým prochází nejdůležitější silnice a dálnice spojující hlavní město Seoul s dalšími velkými městy na jihu korejského poloostrova. Mezi populární turistické destinace patří národní park Gyeryongsang ve vnitrozemí nebo pobřežní park Taean Haean se svými krásnými plážemi Kkotji nebo Mallipo. Město Gongju v této provincii bývalo v minulosti hlavním městem korejské dynastie Baekje a stalo se významným kvůli nedávnému nalezení 1500 let staré hrobky krále Muryeonga.¹²³ Pro návštěvníky v tomto regionu je též přitažlivý devítidenní festival bahna v Boryeongu, který se koná každé léto na pláži Daecheon, známé svými mokřinami podél pobřeží.

Chungcheongbuk-do

Chuncheongbuk-do je vnitrozemská provincie, jehož krása tkví především v jeho malých městech v horách s řadou buddhistických památek. Mezi významné přírodní atraktivity zde patří hora posetá rododendrony Sobaeksan, jeskyně Gosu Donggul a jezero Chungju. Hlavním městem této provincie je město Cheongju je místem, kde byla vytištěna pohyblivými kovovými

¹²² KTO. *Jeju Olle-Gil Trail*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: https://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_ENG_2_3_1.jsp.

¹²³ RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Op. Cit. S. 278.

literami nejstarší dochovaná kniha na světě. Tato kniha s názvem Jikji se nalézá v cheongjském Muzeu ranného tisku.¹²⁴ Milovníkům vodní zábavy zase nabízí vyžití aquapark Danyang, který ke svému provozu využívá minerální vodu z hloubky 750 m pod povrchem.

4.3 Analýza příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje

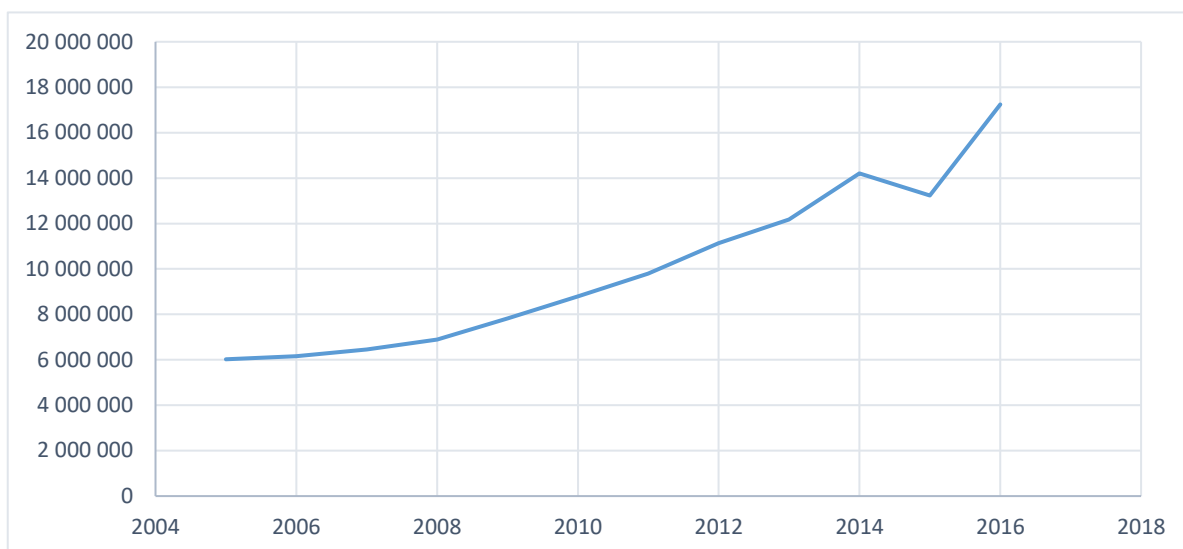
Podkapitola se soustřeďuje na analýzu statistických dat příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje. Data pro analýzu v této kapitole byla získána od Korejské turistické organizace (KTO) a od Ministerstva pro kulturu, sport a cestovní ruch Korejské republiky. Od Korejské turistické organizace byly čerpány statistiky týkající se celkových příjezdů, příjmů z cestovního ruchu a zdrojových trhů turismu. Korejské Ministerstvo pro kulturu, sport a cestovní ruch vydává též každoročně dokument s názvem International Visitor Survey, jenž byl v této práci použit k získání konkrétnějších statistik, například týkajících se motivace návštěvníků nebo délky jejich pobytu.

Vývoj mezinárodních příjezdů do Jižní Koreje reflektuje celosvětový trend, kdy zde cestovní ruch za poslední roky zažil nebývalý rozkvět. Od roku 2005 lze pozorovat nepřetržitý růst počtu mezinárodních příjezdů do Korejské republiky s výjimkou roku 2015. Zatímco v roce 2005 sem přicestovalo zhruba 6 milionů návštěvníků, o osm let později v roce 2013 jich Jižní Koreu navštívilo již dvakrát tolik. Pokles počtu mezinárodních příjezdů v roce 2015 byl zapříčiněn propuknutím takzvaného syndromu MERS, který Jižní Koreu zasáhl v červnu a červenci téhož roku. Přesto se sektor cestovního ruchu rychle vzpamatoval a v roce 2016 zažil nárůst o 4 miliony návštěvníků v porovnání s předchozím rokem, na celkových 17 milionů příjezdů. Korejská turistická organizace si stanovila cíl dosáhnout celkového počtu 20 milionů mezinárodních příjezdů do Jižní Koreje před rokem 2020 ¹²⁵, což se při současné dynamice růstu jeví jako realistické.

¹²⁴ KTO. *Cheongju Early Printing Museum*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=797950.

¹²⁵ VKC. *2016-2018 Visit Korea Year*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-17]. Dostupný z: <http://vkc.or.kr/en/visit-korea-year/committee>.

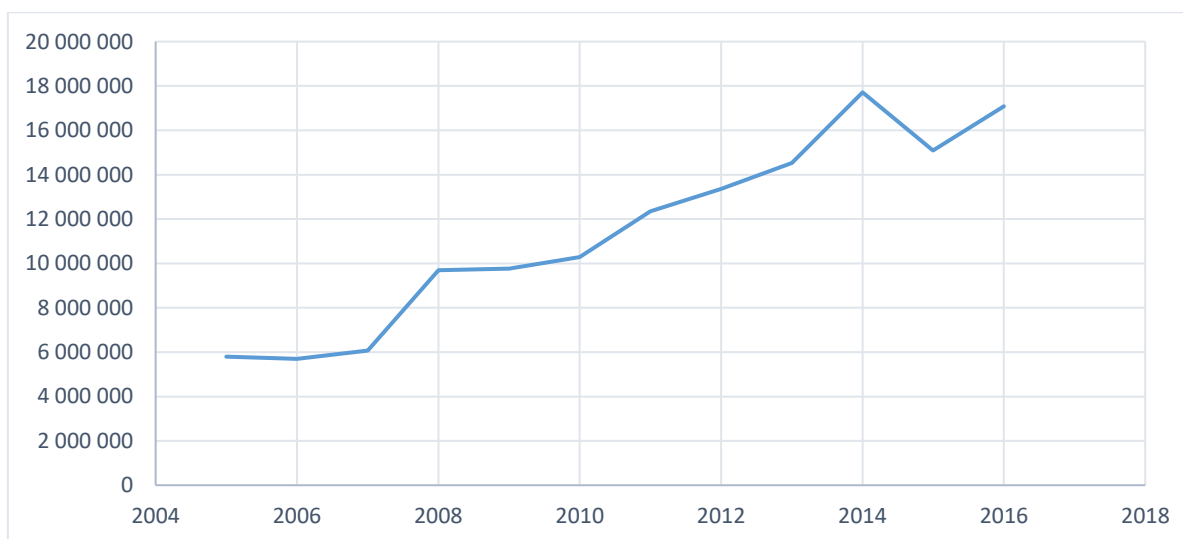
Graf 13: Vývoj mezinárodních příjezdů mezi lety 2005-2016

Zdroj: vlastní zpracování podle KTO¹²⁶

Graf 14 znázorňuje vývoj příjmů z mezinárodního cestovního ruchu mezi lety 2005 a 2016. Lze zde pozorovat též rostoucí trend, kdy se příjmy z mezinárodního cestovního ruchu mezi roky 2005 a 2015 téměř ztrojnásobily. Je zde opět patrný pokles v roce 2015 kvůli syndromu MERS, kdy z důvodu poklesu příjezdů se v tomto roce snížily i příjmy z cestovního ruchu. V následujícím roce 2016 se však jejich výše rychle vrátila na zhruba původní částku roku 2014.

Graf 14: Vývoj devizových příjmů z cestovního ruchu 2005-2016 (USD)

Zdroj: vlastní zpracování dle KTO¹²⁷

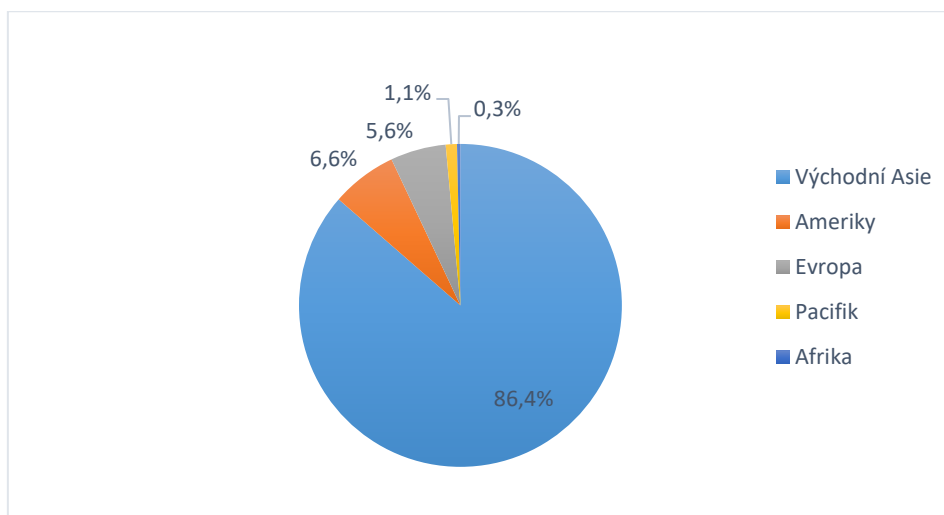
¹²⁶ KTO. *Korea, Monthly Statistics of Tourism*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-15]. Dostupný z: <https://kto.visitkorea.or.kr/eng/tourismStatics/keyFacts/KoreaMonthlyStatistics.kto>.

¹²⁷ Tamtéž.

Korejská turistická organizace rozděluje hlavní zdrojové země korejského turismu do pěti regionů. Region Východní Asie představuje nejrozsáhlejší oblast zahrnující státy severovýchodní a jihovýchodní Asie, ale též státy jižní Asie a Středního východu. Region Ameriky obsahuje Severní, Střední a Jižní Ameriku a region Evropa zahrnuje též Ruskou federaci. Státy regionů Pacifik a Afrika pak víceméně odpovídají obecnému geografickému rozdělení světa.

Podle Grafu 15 je možné usoudit, že největší část turistů do Jižní Koreje přijíždí z regionu Východní Asie, a to zhruba 86 %. Na druhém místě se nachází region Amerik s podstatně nižším podílem 6,6 % a na třetím místě region Evropa s 5,6 %. Tato statistika ovšem není příliš vypovídající, a to kvůli velkému rozdílu v počtu států, především mezi Východní Asií a zbytkem regionů. Proto je nutné zaměřit se spíše na konkrétní země a jejich podíl na příjezdech do Jižní Koreje.

Graf 15: Zdrojové regiony příjezdů, 2016

Zdroj: vlastní zpracování podle KTO¹²⁸

Tabulka 8 obsahuje šest zemí s největšími počty příjezdů do Korejské republiky v roce 2016. Nejvíce návštěvníků do Jižní Koreje přicestovalo z Číny s počtem přes 8 milionů, což představuje zhruba 47 % všech příjezdů. Druhá nejvýznamnější země je Japonsko s necelými 2,3 miliony příjezdů. Třetí místo obsadily USA, představující jedinou neasijskou zemi v tomto žebříčku, s počtem 866 tisíc osob. Z Taiwanu sem přicestovalo 833 tisíc osob a z Hongkongu zhruba 650 tisíc návštěvníků. Filipíny uzavírají toto pořadí, jelikož jsou poslední zemí, která se s počtem přijíždějících cestujících dostala nad půl milionu. Podle tohoto pořadí je tedy

¹²⁸ KTO. *Korea, Monthly Statistics of Tourism*. Op. Cit. [cit. 2017-03-15].

největším zdrojovým trhem pro Jižní Koreu Čína a Japonsko. Čínské a japonské návštěvníky motivuje k cestování především malá geografická vzdálenost a atraktivní nabídka cestovního ruchu Jižní Koreje koncentrující se převážně do hlavního města Seoul. Přílišná závislost na čínském příjezdovém turismu by však mohla mít pro Jižní Koreu i negativní účinky, a proto by se země měla více koncentrovat na diverzifikaci svojí návštěvnické základny, a to například podporou příjezdového cestovního ruchu z Evropy, Ameriky a jiných asijských států.

Tabulka 8: Zdrojové země příjezdů, 2016

Země	Počet příjezdů (podíl%)
1. Čína	8 067 722 (47%)
2. Japonsko	2 297 893 (13%)
3. USA	866 186 (5%)
4. Taiwan	833 465 (5%)
5. Hongkong	650 675 (4%)
6. Filipíny	556 745 (3%)

Zdroj: vlastní zpracování podle KTO¹²⁹

Následující zanalyzovaná statistická data týkající se příjezdového cestovního ruchu do Koreje pocházejí z dotazníkového šetření, které bylo provedeno v roce 2015 korejským Ministerstvem pro kulturu, sport a cestovní ruch s názvem International Visitor Survey. Z tohoto šetření byly vybrány statistiky týkající se frekvence a motivů návštěvy, navštívených regionů, využitých druhů ubytování či výdajů na cestu dotazovaných návštěvníků.

Tabulka 9 na další straně zobrazuje frekvenci návštěv Jižní Koreje dotazovanými. Je patrné, že pro více než polovinu všech osob v roce 2015 byla cesta do Jižní Koreje jejich první návštěvou. Podruhé ji navštívilo 16,3 % dotazovaných a třikrát sem vycestovalo necelých 8 % všech návštěvníků. V rámci vývoje mezi lety 2011 a 2015 lze pozorovat nárůst podílu návštěvníků, kteří do Jižní Koreje vycestovali čtyřikrát a více. Z toho lze usoudit, že Jižní Korea se stále více stává destinací, kam se zahraniční návštěvníci rádi vrací.

¹²⁹ KTO. *Korea, Monthly Statistics of Tourism*. Op. Cit. [cit. 2017-03-15].

Tabulka 9: Frekvence návštěv Jižní Koreje 2011-2015 (%)

	2015	2014	2013	2012	2011
Jedenkrát	53,9	65,1	60,3	58,2	60,8
Dvakrát	16,3	12,9	13,9	15,6	16,5
Třikrát	7,9	6,6	8,0	8,5	7,7
Více než 4x	21,9	15,4	17,7	17,7	14,9

Zdroj: vlastní zpracování podle International Visitor Survey 2015¹³⁰

Nejvíce návštěvníků cestovalo do Jižní Koreje za rekreací či dovolenou (56,6%), na druhém místě stojí profesní cesty s 18,7 % a jako třetí nejčastější motiv cesty dotazovaní uvedli nakupování. Jako další důvody návštěvy Jižní Koreje byly uvedeny návštěva přátel, cesty za vzděláním, estetický či lékařský zákrok či náboženský motiv. Na základě zobrazených datových řad lze konstatovat, že pro stále více návštěvníků je Jižní Korea destinací vhodnou k rekreaci a dovolené – od roku 2011 zde stoupl podíl „leisure“ návštěvníků o zhruba 14 %. Naopak podíl motivu profesního se pro cesty do této země mezi lety 2011 a 2015 snížil o více než 12 %. Jižní Korea se tedy podle této statistiky stává stále méně zajímavou destinací z hlediska pracovních cest. Specifickou kategorií zde představuje vzestup zdravotního motivu cest do Koreje, který zahrnuje i cesty za estetickými zákroky, které jsou právě v Jižní Koreji velmi populární. Otázkou je, nakolik je toto číslo vypovídající, protože pro mnoho návštěvníků může jít o citlivé téma, a na takto položenou otázku nemusí vždy odpovědět pravdivě.

¹³⁰ MINISTRY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM. *International Visitor Survey 2015*. [online]. 2015. [cit. 2017-03-20]. Dostupný z: <https://www.mcst.go.kr>. S. 53.

Tabulka 10: Motiv návštěvy 2011-2015 (%)

	2015	2014	2013	2012	2011
Leisure/rekreace/dovolená	56,6	58,1	48,2	43,9	42,4
Business/profesní aktivity	18,7	19,9	23,4	24,5	31,1
Nakupování	10,0	10,0	10,6	11,8	9,2
Návštěva přátel, rodiny	9,1	6,5	9,7	11,1	10,6
Vzdělání	3,6	3,6	5,9	6,5	4,6
Estetický/lékařský zákrok	1,1	1,0	1,0	1,1	0,3
Náboženský motiv	0,7	0,9	1,1	0,9	0,6

Zdroj: vlastní zpracování podle International Visitor Survey 2015¹³¹

Tabulka 11 na následující straně zobrazuje destinace, které návštěvníci ještě před samotnou návštěvou Jižní Koreje zvažovali pro svou cestu. Jedná se převážně o země asijsko-pacifického regionu, s výjimkou Spojených států amerických a Francie. Největší podíl návštěvníků (52 %) uvedl jako další zvažovanou zemi Japonsko, což lze odůvodnit blízkostí a zároveň podobnou kulturou těchto dvou států, jejíž poznání často motivuje turisty k návštěvě. Druhé a čtvrté místo pořadí obsadily Thajsko, Čína a Taiwan, které však již výrazně zaostávají z Japonskem na prvním místě. Z toho vyplývá, že největším konkurentem Jižní Koreje z hlediska příjezdového cestovního ruchu v rámci subregionu i makroregionu, je v současné době Japonsko.

¹³¹ MINISTRY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM. *International Visitor Survey 2015*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 53.

Tabulka 11: Zvažované destinace kromě Jižní Koreje, 2015 (%)

Destinace	Podíl 2015 (%)
Japonsko	52,0
Thajsko	16,3
Čína	8,4
Taiwan	6,9
Hong Kong	3,9
Spojené státy americké	3,9
Singapur	3,7
Austrálie	2,0
Malajsie	1,6
Francie	1,0

Zdroj: vlastní zpracování podle International Visitor Survey 2015¹³²

Nejvyužívanějším druhem ubytování v Jižní Koreji jsou podle následující tabulky bezesporu hotely. Mezi lety 2014 a 2015 lze však vidět pokles podílu hotelů (o 6,3 %) ve prospěch hostelů, penzionů a motelů, jejichž podíl rostl o 3,2 %. Z toho lze odvodit, že více turistů v Koreji preferovalo levnější ubytování. Větší množství turistů také pobývalo u svých příbuzných a přátel, je zde patrný růst o 3,8 % od roku 2014. Zvláštní kategorii zde představuje tzv. chrámový pobyt, jehož podíl od roku 2011 klesá, přestože mezi lety 2014 a 2015 je patrný mírný nárůst podílu tohoto typu ubytování. Je nutné zmínit, že statistická data o pobytech v rodině jsou dostupná pouze od roku 2014.

¹³² MINISTRY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM. *International Visitor Survey 2015*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 54.

Tabulka 12: Využitý druh ubytování 2011-2015 (%)

	2015	2014	2013	2012	2011
Hotel	69,5	75,8	73,5	73, 4	75,4
Hostel, penzion, motel	16,6	13,4	11,8	11,6	12,6
Příbuzní a přátelé	9,6	5,8	9,3	10,9	11,2
Koleje, ubytovny	3,8	3,6	5,8	7,5	5,5
Soukromý byt, rezidence	3,0	4,4	5,9	4,8	4,2
Pobyt v rodině	1,4	1,0	-	-	-
Chrámový pobyt	0,2	0,1	0,3	0,6	0,6

Zdroj: vlastní zpracování podle International Visitor Survey 2015¹³³

Nejvíce navštěvovaným regionem Jižní Koreje je z dlouhodobého hlediska hlavní město Seoul, do kterého v roce 2015 přicestovalo 78,7 % všech dotazovaných návštěvníků. Za poslední čtyři roky je zde však patrný mírný pokles podílu města Seoul na celkových příjezdech ve prospěch ostatních regionů. Naopak stále více navštěvovaným se stává ostrov Jeju, na který v roce 2015 zavítalo o 8,1 % více návštěvníků než v roce 2011. Provincie Gyeonggi a Gyeongsang zaznamenaly též pokles podílu příjíždějících návštěvníků, kdy ještě v roce 2012 stály na druhém a třetím místě této tabulky, nicméně v dalších letech již vstoupil do popředí region ostrova Jeju. V pořadí následují regiony Incheon a Gangwon, každý s více než 6% podílem, a tuto tabulku uzavírají provincie Jeolla a Chungcheong. Návštěvy do ostatních regionů, představují pouze 0,1% podíl.

Přestože je do hlavního města Jižní Koreje koncentrováno velké množství turistických atraktivit a je tedy nejnavštěvovanějším regionem, ostatní provincie disponují též atraktivní nabídkou cestovního ruchu, což dokládá podkapitola 4.2 diplomové práce. Ze strany vlády i Korejské turistické organizace by proto byla vhodná intenzivnější propagace těchto oblastí takovým způsobem, aby byl turismus v rámci země více rovnoměrně rozložený.

¹³³ MINISTRY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM. *International Visitor Survey 2015*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 57.

Tabulka 13: Navštívené regiony Jižní Koreje 2011-2015

Region	2015	2014	2013	2012	2011
Seoul	78,7	80,4	80,9	82,5	79,7
Jeju	18,3	18,0	16,7	12,0	10,2
Gyeonggi	13,3	13,0	17,9	21,3	23,8
Gyeongsang	13,0	10,8	15,6	16,1	19,3
Incheon	6,8	5,0	7,8	7,7	9,0
Gangwon	6,4	7,1	9,2	9,7	11,1
Jeolla	3,4	2,8	3,8	4,1	3,9
Chungcheong	3,0	2,4	4,0	4,1	5,1
Ostatní	0,1	0,2	0,6	0,3	0,7

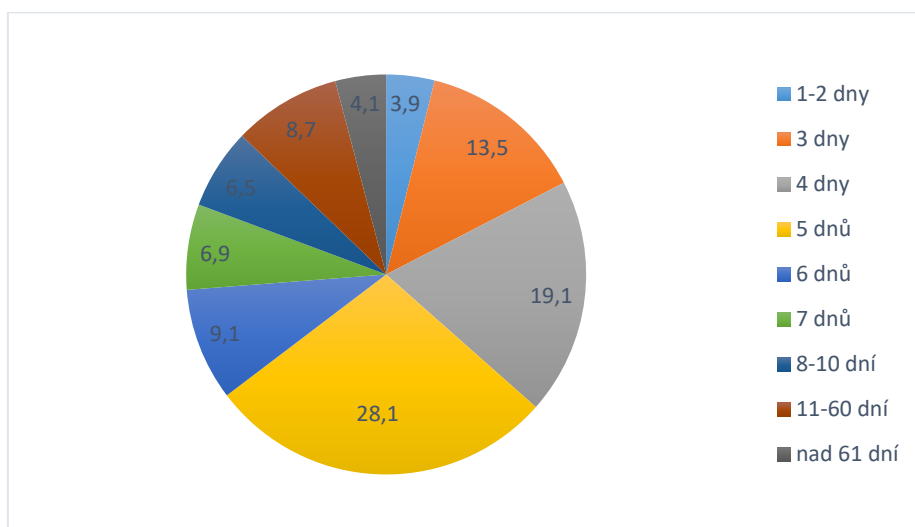
Zdroj: vlastní zpracování podle International Visitor Survey 2015¹³⁴

Nejčastěji v roce 2015 návštěvníci v Jižní Koreji strávili 3, 4 nebo 5 dní, a takoví cestující tvořili zhruba 61 % všech příjezdějících. Od 6 do 10 dní v Jižní Koreji strávilo 22,5 % návštěvníků a mezi 11 a 60 dny zde pobývalo 8,7 % dotazovaných. Pro více než 61 dní dlouhý pobyt se rozhodlo 4,1 % návštěvníků. Z Grafu 16 lze obecně usoudit, že si účastníci cestovního ruchu vybírají pro pobyt v této destinaci převážně delší časové úseky, což dokládá i vůbec nejméně zastoupená kategorie jednoho až dvou strávených dní.

Geografická vzdálenost může být jedním z důvodů volby delšího pobytu návštěvníků Jižní Koreje, jelikož pro turisty z Evropy a Ameriky transfer do této destinace trvá v řádu několika hodin, a proto se rozhodnou v zemi strávit větší množství dní. Avšak ani pro návštěvníky z asijského regionu není doprava do Jižní Koreje nejsnazší, protože jedinou možností dosažení této destinace je pro ně letecká či námořní přeprava.

¹³⁴ MINISTRY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM. *International Visitor Survey 2015*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 58.

Graf 16: Délka pobytu návštěvníků, 2015 (%)

Zdroj: vlastní zpracování podle International Visitor Survey 2015¹³⁵

Tabulka 14 naznačuje vývoj výdajů návštěvníků Jižní Koreje na den, a to rozdělených na výdaje při neorganizovaných a organizovaných cestách. Celkové výdaje na osobu vykazují rostoucí trend, za posledních pět let se zvýšily zhruba o 300 amerických dolarů na den. Obecně vyšší výdaje na cestování vykazují osoby cestující do Jižní Koreje organizovaně. V roce 2015 činil rozdíl mezi organizovanými a neorganizovanými cestami 235 amerických dolarů na den. Oba druhy cest také vykazují téměř totožný růst mezi lety 2011 a 2015 z hlediska výdajů na osobu.

Tabulka 14: Výdaje na cestu na osobu 2011-2015 (USD)

	2015	2014	2013	2012	2011
Neorganizované cesty	1.673	1.592	1.611	1.492	1.343
Organizované cesty	1.908	1.675	1.800	1.648	1.618
Všechny cesty	1.713	1.606	1.648	1.530	1.410

Zdroj: vlastní zpracování podle International Visitor Survey 2015¹³⁶

¹³⁵ MINISTRY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM. *International Visitor Survey 2015*. Op. Cit. S. 56.

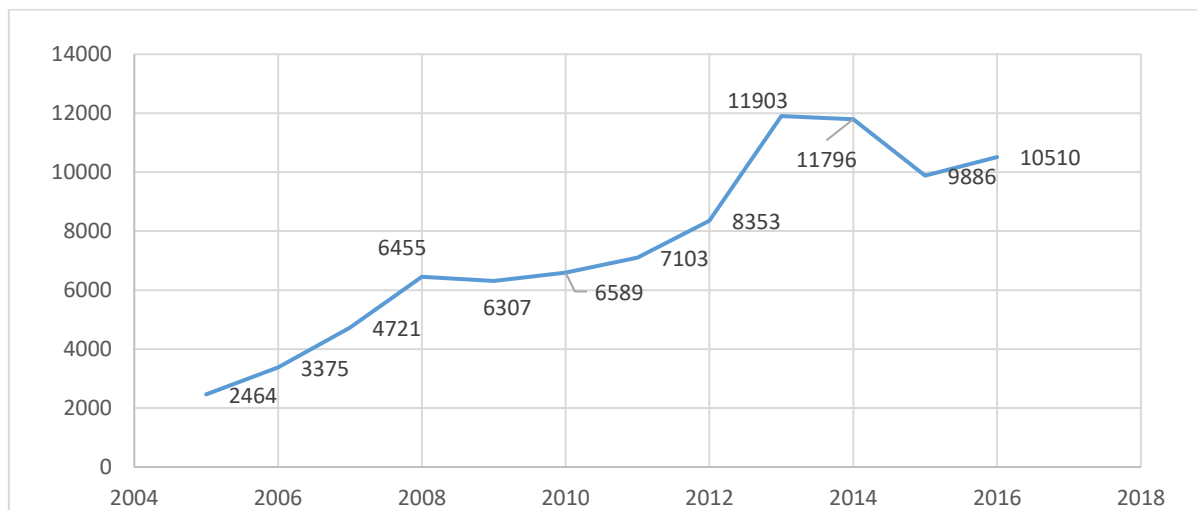
¹³⁶ Tamtéž. S. 52.

4.4 Příjezdový cestovní ruch Čechů do Jižní Koreje

Česká republika nepatří mezi významné zdrojové trhy korejského příjezdového cestovního ruchu a statistické údaje týkající se českých turistů lze na oficiálních stránkách KTO nalézt pouze v kolonce „Ostatní“. Přesto v rámci zpracování diplomové práce bylo po zkontaktování Korejské turistické organizace přímo přes elektronickou korespondenci možné získat konkrétní data o příjezdech Čechů v angličtině pro každý měsíc již od roku 1984. Alternativní odkaz pro získání těchto dat na stránce KTO v korejštině je pak uveden u grafů v poznámce pod čarou. Pro potřeby diplomové práce byly použity souhrnné údaje mezi lety 2005 a 2016.

Vývoj příjezdů Čechů do Jižní Koreje mezi lety 2005 a 2016 je znázorněn v Grafu 17. Je zde obecně patrná rostoucí tendence, ovšem s výjimkou roku 2009 a období mezi lety 2014 a 2015, kdy příjezdy do této destinace meziročně klesaly. Důvodem pro mírný pokles v roce 2009 byla světová ekonomická krize, kvůli které byl zaznamenán celkový propad mezinárodních příjezdů do Jižní Koreje v tomto období. Od roku 2010 však příjezdy z České republiky opět meziročně rostly, až do roku 2013, kdy byl zaznamenán nejvyšší počet příjezdů českých občanů do Korejské republiky, a to 11903. Následující rok však došlo k mírnému poklesu, který pokračoval v roce 2015 strmým propadem, a to v závislosti na vypuknutí viru MERS. V roce 2016 byl pak zaznamenán opětovný růst příjezdů Čechů do této destinace.

Graf 17: Vývoj příjezdů Čechů do Jižní Koreje 2005-2016

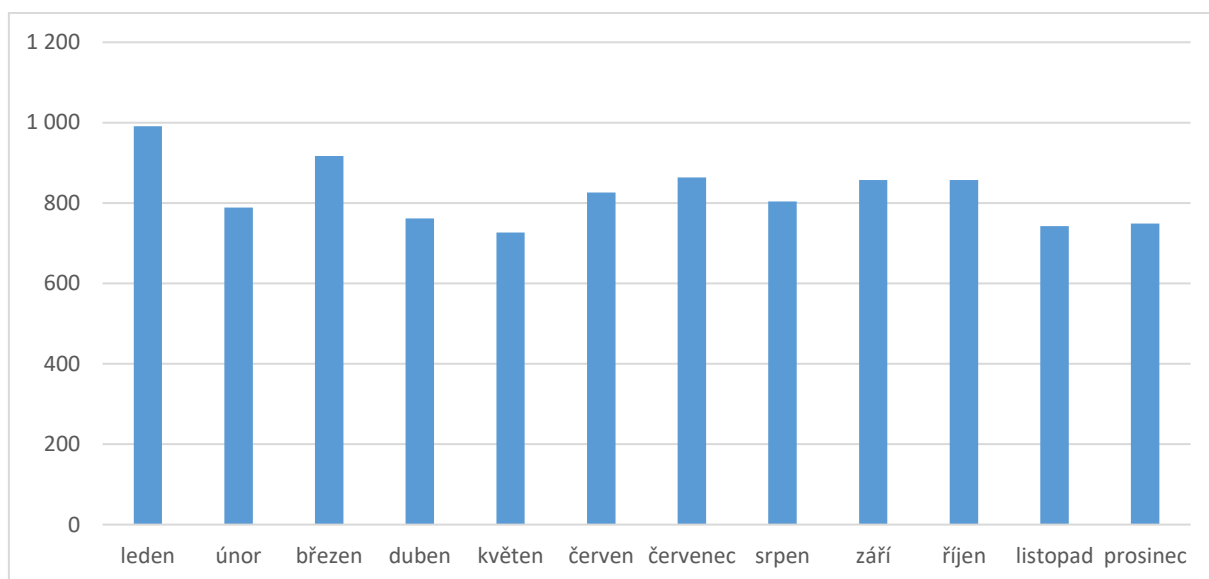

Zdroj: vlastní zpracování podle KTO¹³⁷

¹³⁷ KTO. 1984-2016년 출입국 국가별 월별통계. *Monthly Statistics of Immigration by Country*. [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupný z: <https://kto.visitkorea.or.kr/kor/notice/data/statis.kto>.

Graf níže zachycuje roční rozložení příjezdů českých občanů do Korejské republiky během roku 2016. Z grafu je jasné patrné, že zde není výrazná sezónnost a příjezdy byly relativně rovnoměrně rozložené po celý rok. Nicméně jejich nejvyšší počet byl zaznamenán v lednu, nejnižší naopak v květnu a v listopadu. Tyto malé výkyvy v rámci ročního rozložení ze strany českých návštěvníků jsou jistě pozitivní pro korejský cestovní ruch, jelikož mohou vyrovnávat vyšší sezónnost příjezdů návštěvníků z jiných zemí.

Graf 18: Roční rozložení příjezdů Čechů, 2016

Zdroj: vlastní zpracování podle KTO¹³⁸

¹³⁸ KTO. 1984-2016년 출입국 국가별 월별통계. *Monthly Statistics of Immigration by Country*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20].

5 Postavení příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje v regionu

Pátá kapitola se týká zhodnocení postavení příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje v rámci subregionu Severovýchodní Asie a makroregionu Asie a Pacifik. Cestovní ruch této země bude nejprve důkladně zhodnocen na základě indexu konkurenceschopnosti TTCI. Následující podkapitoly se poté budou zabývat porovnáním mezinárodních příjezdů a příjmů z cestovního ruchu Jižní Koreje se státy v regionu Asie a Pacifik. Závěr kapitoly pak bude věnován predikci příjezdů do Jižní Koreje do roku 2030.

5.1 Konkurenceschopnost cestovního ruchu Jižní Koreje (Index TTCI)

Travel and Tourism Competitiveness Index hodnotí pravidelně více než 140 ekonomik po celém světě a porovnává je z hlediska konkurenceschopnosti cestovního ruchu. V roce 2015 stály na prvních pěti příčkách tohoto indexu státy Španělsko, Francie, Německo, USA a Spojené království. Korejská republika se v tom samém roce umístila na 29. místě s celkovým počtem 4,4 dosažených bodů z celkových 7 možných. V porovnání s ostatními zeměmi asijského regionu Korejská republika zaostává za Japonskem, Singapurem, Hongkongem, Čínou a Malajsií. Naopak z hlediska tohoto indexu si vedla lépe než Taiwan, Thajsko, nebo Indonésie.

Tabulka 15: TTCI index, pořadí vybraných asijských států

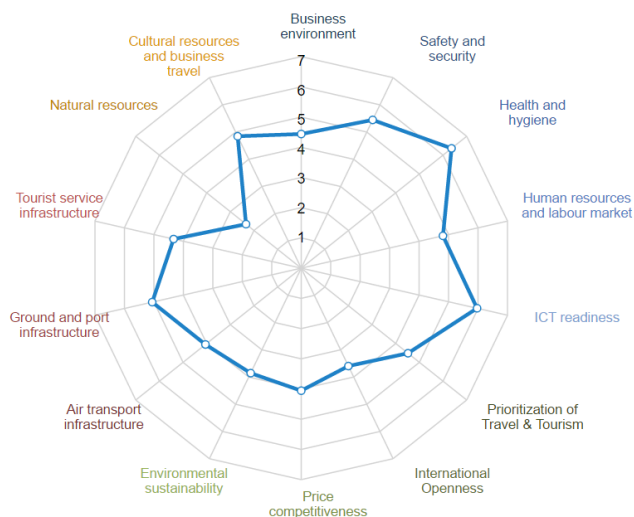
Země	Umístění
Japonsko	9. místo
Singapur	11. místo
Hongkong	13. místo
Čína	17. místo
Malajsie	25. místo
Jižní Korea	29. místo
Taiwan	32. místo
Thajsko	35. místo

Zdroj: vlastní zpracování podle WEF¹³⁹

¹³⁹ SCHWAB, K. *The Travel and Tourism Competitiveness report 2015*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 5.

Níže je zobrazeno rozložení indexu TTCI Jižní Koreje do jednotlivých čtrnácti pilířů. Z diagramu je patrné, že si tato země vedla bodově nejlépe v rámci pilířů informační připravenost, zdraví a hygiena a bezpečnost. Na druhé straně nejhorší bodové ohodnocení získala z hlediska pilířů přírodní zdroje, mezinárodní otevřenosti a udržitelnosti prostředí.

Obrázek 15: TTCI index Jižní Koreje

Zdroj: WEF¹⁴⁰

V rámci subindexu příznivé podmínky si Jižní Korea nejlépe stojí v pilíři ICT připravenost (11.místo) a zdraví a hygiena (16. místo), kde například v rámci indikátoru počtu nemocničních lůžek na 10 tisíc obyvatel obsadila Korea druhé místo celkového pořadí. Nejhůře si naopak vedla v oblasti podnikatelské prostředí, kde jsou hlavním faktorem negativní efekty zdanění v Korejské republice. Na druhou stranu, přestože v pilíři bezpečnost se Korea neumístila na nejpřednějších příčkách, je nutné zmínit, že z hlediska výskytu terorismu se jedná o jednu z nejbezpečnějších zemí žebříčku, a navíc se umístil velmi dobře i z pohledu počtu vražd na 100 tisíc obyvatel (18. místo). Na základě toho lze usoudit, že Jižní Korea je zemí relativně bezpečnou, kam turisté nemusí mít obavy jezdit. Naopak, v rámci následujícího subindexu regulace cestovního ruchu a jeho indikátorů nezaujala Jižní Korea nejlepší umístění a ve většině z nich se nachází v polovině či druhé půlce celkového pořadí. Z hlediska prioritizace sektoru cestovního ruchu se nejlépe umístila v oblasti poskytování statistických dat o turismu (7. místo). Korejská turistická organizace totiž pravidelně zveřejňuje data cestovním ruchu na každý

¹⁴⁰ WEF. *TTC Report 2015. Korea, Rep.* [online]. 2016. [cit. 2017-03-15]. Dostupný z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/economies/#economy=KOR>.

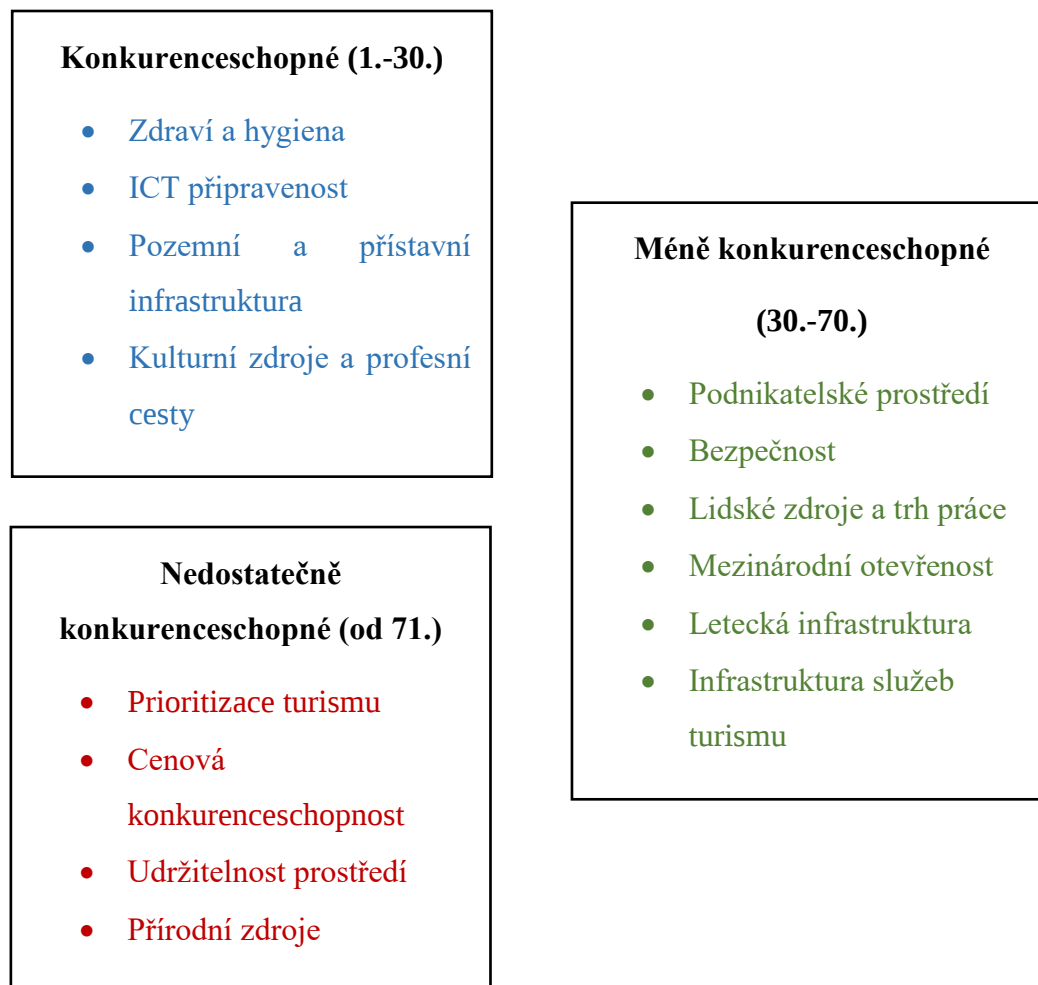
měsíc, a to maximálně s dvouměsíčním zpožděním. Nicméně v oblasti srozumitelnosti statistických dat se Jižní Korea propadla až na 80. místo. Také nízký podíl vládních výdajů na cestovní ruch přispívá k nízkému umístění v této oblasti. Z hlediska pilíře mezinárodní otevřenost si v oblasti vízových požadavků stojí na 46. místě, což do budoucna dává určitý prostor k většímu rozvoji cestovního ruchu v případě zmírnění vízové povinnosti pro některé státy. Nejhorší si v tomto subindexu Jižní Korea vedla v pilíři cenová konkurenceschopnost, kde v oblastech parity kupní síly a ceny pohonných hmot obsadila shodně až 109. místo. V rámci pilíře udržitelnosti prostředí se sice Jižní Korea umístila dobře z hlediska schvalování smluv o životním prostředí (11. místo), naopak uvedení těchto smluv do praxe se zde jeví jako problém, jelikož se umístila na zadních příčkách v oblastech kvality ovzduší, množství ohrožených živočišných druhů a tlaku na využívání vodních zdrojů.

Subindex infrastruktura zahrnuje tři pilíře, z nichž nejlépe si Jižní Korea vedla v rámci pilíře pozemní a přístavní infrastruktura, kde vyčnívala především díky kvalitní silniční infrastruktuře (10. místo), velmi dobré kvalitě vnitrostátní dopravní sítě (12. místo), a ani z hlediska hustoty železniční sítě si nevedla špatně, obsadila zde 23. místo. V rámci letecké infrastruktury získala Korejská republika slušné umístění, co se týče počtu zde operujících aerolinií, ale také kvality letecké infrastruktury. Nejhorší místo však v rámci tohoto subindexu obsadila v pilíři infrastruktury služeb cestovního ruchu. Je tomu tak kvůli nízké míře hotelových pokojů na 100 obyvatel a z důvodu malé přítomnosti hlavních společností pronajímajících automobily. Na druhou stranu je nutno podotknout, že jak již bylo řečeno v předcházející kapitole, v Jižní Koreji existuje mnoho druhů ubytování mimo hotely, a proto je zde infrastruktura ubytovacích služeb ve skutečnosti širší, než může být postihnuto tímto indexem.

Poslední subindex popisující přírodní a kulturní bohatství zemí se u Jižní Koreje vyznačuje svou nevyvážeností. Zatímco z hlediska přírodních zdrojů obsadila až 102. místo pořadí, v pilíři kulturní zdroje si stojí na velmi dobrém 12. místě. Problém přírodního bohatství tkví především v malé ploše chráněných území, nízké kvalitě přírodního prostředí, ale i v nízkém počtu živočišných druhů na jejím území. Byla zde zachycena též nízká digitální poptávka po cestovním ruchu v přírodě, měřená v počtu vyhledávání na internetu. Z toho je možné vyvodit, že v případě vyššího zaměření na ochranu přírodních zdrojů a větší propagaci turismu v přírodě, by se Jižní Korea mohla stát v této oblasti konkurenceschopnější. Z hlediska kulturního bohatství a profesních cest dosáhla nejlepšího umístění v oblasti nehmotného kulturního dědictví (3. místo), počtu velkých sportovních stadionů (9. místo) a množství mezinárodních asociačních schůzek zde pořádaných (14. místo). Jižní Korea si v tomto pilíři

nevede ve světovém porovnání špatně ani z hlediska počtu památek zapsaných na seznam kulturních památek UNESCO.¹⁴¹

Obrázek 16: Shrnutí umístění Jižní Koreje v rámci pilířů TICI

Zdroj: vlastní zpracování podle WEF¹⁴²

Na obrázku výše jsou zachyceny a shrnuty všechny pilíře indexu TICI do tří skupin podle umístění Jižní Koreje v každém z nich. Jako konkurenceschopné bylo považováno umístění do 30. místa, méně konkurenceschopné pak od 30. do 70. místa. Jako nedostatečně konkurenceschopné byly vyňaty pilíře v jejichž rámci stála Korejská republika až ve druhé polovině celkového pořadí, tedy od 71. místa. Pro shrnutí je možno konstatovat, že Jižní Korea disponuje vysokou konkurenceschopností v rámci infrastruktury, a to především díky rozvinuté

¹⁴¹ Zpracováno podle: WEF. *TTC Report 2015. Korea, Rep.* Op. Cit. [cit. 2017-03-16].

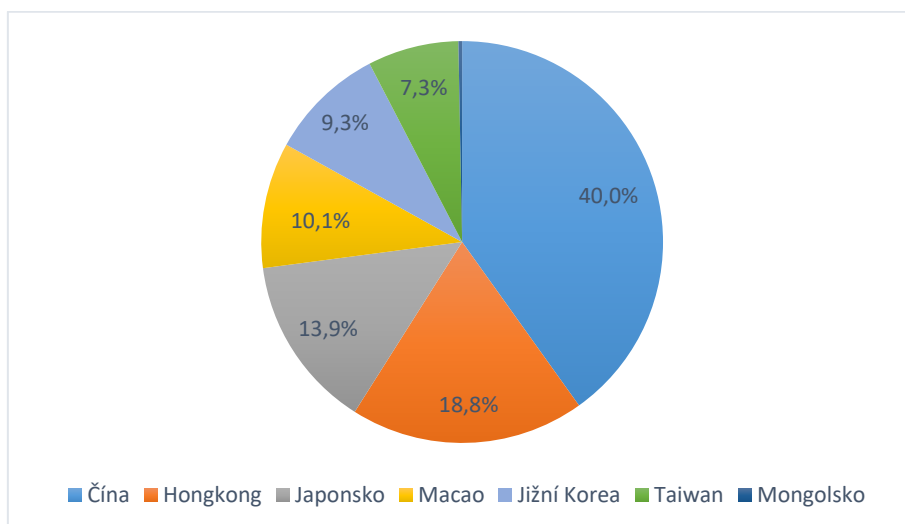
¹⁴² WEF. *TTC Report 2015. Korea, Rep.* Op. Cit. [cit. 2017-03-17].

infrastrukturu pozemní a přístavní. Výborně je na tom i z hlediska zdravotnictví a hygienických požadavků. Jedná se o stát, který je známý pro svou technologickou vyspělost, který představuje zemi s jedním z nejkvalitnějších internetových připojení. Také pro svůj vysoký podíl uživatelů internetu obstála velmi dobře v pilíři ICT připravenost. Pilíře, ve kterých Jižní Korea obsadila dobré místo, avšak v nichž má stále svoje mezery a potenciál pro zlepšení, se týkají hlavně subindexů příznivé podmínky a regulace cestovního ruchu. Zlepšení oblastí spadající pod ně, by mohlo vést ke zvýšení konkurenceschopnosti cestovního ruchu této země. Naopak jako velmi málo konkurenceschopné byly označeny oblasti týkající se především přírodních zdrojů a udržitelnosti přírodního prostředí. Pro zlepšení umístění by zde mohla pomoci větší iniciativa pro vytváření chráněných území a podpora pobytů v přírodě korejskou vládou. Vláda by též mohla pomoci k vyšší konkurenceschopnosti turismu, pokud by poskytovala větší výdaje na podporu tohoto odvětví.

5.2 Zhodnocení postavení Jižní Koreje v subregionu Severovýchodní Asie

Obsahem předchozích částí této práce byla především podrobná charakteristika cestovního ruchu Jižní Koreje, analýza statistických dat a identifikace jeho konkurenceschopných stránek. Nyní již dochází na zasazení cestovního ruchu Korejské republiky do regionálního kontextu a jeho porovnání s blízkými či vzdálenějšími sousedy tohoto státu, a to za pomoci indikátorů podílu na mezinárodních příjezdech a příjmech z turismu.

Graf 19: Podíl na mezinárodních příjezdech států Severovýchodní Asie, 2015

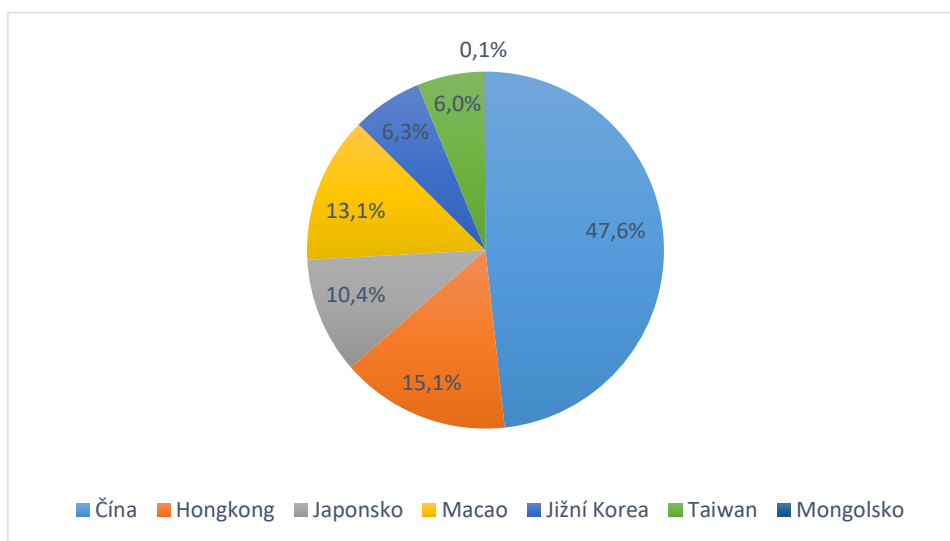

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO¹⁴³

¹⁴³ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 9.

Celkově bylo v regionu Severovýchodní Asie za rok 2015 zaznamenáno 142,075 milionů příjezdů. Graf 19 zobrazuje podíly jednotlivých zemí Severovýchodní Asie na mezinárodních příjezdech tohoto regionu. Největší počet příjezdů za toto období zaznamenala Čína s podílem 40 %, což znamená 56,9 milionů příjezdů. Na druhém místě stojí Hongkong, do kterého přicestovalo necelých 19 % všech návštěvníků tohoto subregionu cestovního ruchu a do Japonska, jako třetího v pořadí, téměř 14 %. Na čtvrtém místě stojí Macao s 10 % všech příjezdů a hned za ním se umístila Jižní Korea, do které přicestovalo 9,3 % všech návštěvníků. Nad hranicí 10 milionů příjezdů se ještě udržel Taiwan, který představuje podíl 7,3 %. Nejnižší se umístilo Mongolsko, jež nedosáhlo ani na 1 % z celkových příjezdů tohoto subregionu.

Graf 20: Podíl na příjmech z mezinárodního turismu států Severovýchodní Asie, 2015

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO¹⁴⁴

Z hlediska příjmů z mezinárodního cestovního ruchu celý region Severovýchodní Asie za rok 2015 vytvořil 236,669 milionů dolarů. Silné postavení zde opět zaujímá Čína s více než 47 % všech příjmů z turismu. Hongkong na druhém místě vytvořil zhruba 15 % těchto příjmů a dobře si v tomto ukazateli vedlo i Macao s 13% podílem, které na rozdíl od minulé statistiky předstihlo Japonsko (10,4 %). Jižní Korea s podílem 6,3 % i v tomto ukazateli skončila na třetím místě od konce, a to před Taiwanem a Mongolskem.

Obecně lze z těchto údajů odvodit, že Jižní Korea nemá ani z pohledu podílu na mezinárodních příjezdech ani na příjmech z cestovního ruchu dominantní postavení v rámci Severovýchodní Asie. Podle údajů UNWTO Jižní Korea s 9,3 % (13,2 milionů) všech příjezdů do regionu

¹⁴⁴ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 9.

vytvořila 6,3 % (15,3 milionů USD) příjmů z cestovního ruchu. Může být však zavádějící porovnání těchto zemí s Čínou, která dominuje v obou ukazatelích, a to především díky své rozloze, která je mnohonásobně větší v porovnání s ostatními územími v tomto regionu, jež obecně disponují menším územím. Například Japonsko, které je zhruba třikrát větší než Korea a více než dvakrát větší počet obyvatel, disponovalo 13,9 % všech příjezdů a 10,4 % všech příjmů z turismu.

5.3 Zhodnocení postavení Jižní Koreje v regionu Asie a Pacifik

Tabulka 16 představuje deset nejvíce navštěvovaných zemí regionu Asie a Pacifik. Již na první pohled je zřejmé, že do první desítky nevstoupil ani jeden ze států subregionu Oceánie ani Jižní Asie, zatímco zemí subregionu Severovýchodní Asie je zde zastoupeno šest a zbylé čtyři náleží subregionu Jihovýchodní Asie. Tímto je opět potvrzeno velmi silné postavení těchto dvou subregionů na mezinárodních příjezdech regionu Asie a Pacifik. Jižní Korea z hlediska celého makroregionu zaujala 7. místo, což představuje velmi dobré umístění, a to i přesto, že v rámci svého subregionu nevykazovala dominantní postavení v porovnání se svými sousedy.

Tabulka 16: Top 10 navštěvovaných zemí regionu Asie a Pacifik, 2015

Země	Počet příjezdů (v mil.)
1. Čína	56,9
2. Thajsko	29,9
3. Hongkong	26,7
4. Malajsie	25,7
5. Japonsko	19,7
6. Macao	14,3
7. Jižní Korea	13,2
8. Singapur	12,1
9. Taiwan	10,4
10. Indonésie	10,4

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO¹⁴⁵

¹⁴⁵ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 9.

Z pohledu příjmů z cestovního ruchu se sice pořadí prvních tří zemí nemění, ale vstupují do něj i státy Oceánie a Jižní Asie, které byly schopné i s menším počtem příjezdů vygenerovat vysoké příjmy z turismu. Jedná se o Austrálii na pátém a Indii na sedmém místě. Jižní Korea v této statistice zaostává o něco výrazněji za svými konkurenty z makroregionu, obsadila zde 10. místo. Více příjmů z cestovního ruchu vygeneroval například Singapur, který se v minulé tabulce umístil až za Jižní Koreou.

Tabulka 17: Top 10 zemí – příjmy z mezinárodního turismu Asie a Pacifik, 2015

Země	Příjmy (v mil. USD)
1. Čína	114,1
2. Thajsko	44,6
3. Hongkong	36,2
4. Macao	31,3
5. Austrálie	29,4
6. Japonsko	25,0
7. Indie	21,0
8. Malajsie	17,6
9. Singapur	14,7
10. Jižní Korea	15,3

Zdroj: vlastní zpracování podle UNWTO¹⁴⁶

Shrnutí: Vzhledem k tomu, že Severovýchodní Asie disponuje státy s obecně vysokou turistickou návštěvností, je zde přítomná výrazná konkurence co do počtu příjezdů i velikosti příjmů z cestovního ruchu. Ve svém subregionu tedy Jižní Korea sice generuje významný, ovšem ne dominantní podíl na příjezdech. Z pohledu celého makroregionu Asie a Pacifik se před Jižní Koreu dostalo pouze několik států z ostatních subregionů a tato země se tak v obou zkoumaných indikátorech umístila do prvních deseti zemí celkového pořadí, což je při rozloze a počtu států, které do tohoto makroregionu náleží pro Korejskou republiku velmi dobrý výsledek.

¹⁴⁶ UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. Op. Cit. [cit. 2017-03-20]. S. 9.

5.4 Predikce budoucího vývoje

Tato podkapitola má za cíl předpovědět vývoj příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje v příštích letech, a to konkrétně do roku 2030. Hlavní použitou metodou je zde regresní analýza, která se velmi často využívá právě k předpovědi trendů cestovního ruchu. V práci byla konkrétně aplikována jednoduchá lineární regrese, která vysvětluje, jak se mění závislá proměnná (mezinárodní příjezdy) v závislosti na změně nezávislé proměnné (čas). Data o příjezdech do Jižní Koreje pro předpověď byla použita od Korejské turistické organizace, a to především kvůli možnosti ověření, zda je cíl 20 milionů zahraničních příjezdů do Korejské republiky do roku 2020 opravdu reálný.

Modle jednoduché lineární regrese má obecně následující matematický zápis:¹⁴⁷

$$Y_t = a + b * X_t + e_t$$

Kde:

Y = počet mezinárodních příjezdů (závislá proměnná)

X = rok (nezávislá proměnná)

t = časové období

a = koeficient pro střední hodnotu

b = koeficient pro směrnici přímky

e = náhodná složka (nahodilé vlivy)

Koeficient a značí hodnotu závislé proměnné, pokud je nezávislá proměnná rovna nule. Koeficient b ukazuje, v jakém poměru stoupá regresní přímka s růstem nezávislé proměnné. Jelikož hodnoty X, Y a t jsou známy, je nutné dopočítat koeficienty a a b. Tyto hodnoty jsou vypočítané za pomoci následujících vzorců:¹⁴⁸

$$a = \bar{Y} - b\bar{X}$$

$$b = \frac{n \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{n \sum X^2 - (\sum X)^2}$$

¹⁴⁷ FRECHTLING, Douglas C. *Practical tourism forecasting*. Boston: Butterworth-Heinemann, 1996. ISBN 07506-0877-3. S. 128.

¹⁴⁸ Tamtéž. S. 129.

Kdy:

$\bar{X}$ = medián nezávislé proměnné (rok)

$\bar{Y}$ = medián závislé proměnné (mezinárodní příjezdy)

n = počet roků

Následující tabulka obsahuje vypočítané hodnoty pro regresní analýzu. Poslední řádek tabulky obsahuje příslušné sumy, ze kterých byly dopočítané koeficienty.

Tabulka 18: Vypočítané hodnoty pro regresní analýzu

Rok (X)	Počet příjezdů v mil. (Y)	X*Y	X ²
2005	6,022	12074,11	4020025
2006	6,155	12346,93	4024036
2007	6,448	12941,13	4028049
2008	6,890	13835,12	4032064
2009	7,817	15704,35	4036081
2010	8,797	17681,97	4040100
2011	9,794	19695,73	4044121
2012	11,140	22413,68	4048144
2013	12,175	24508,27	4052169
2014	14,201	28600,81	4056196
2015	13,231	26660,46	4060225
2016	17,241	34757,85	4064256
$\Sigma X=24126$	$\Sigma Y=119,991$	$\Sigma XY=241220,44$	$\Sigma X^2=48505466$

Zdroj: vlastní zpracování podle KTO¹⁴⁹

¹⁴⁹ KTO. *Korea, Monthly Statistics of Tourism*. Op. Cit. [cit. 2017-03-31].

Po doplnění těchto čísel do vzorce byl vypočítán koeficient a, který vyšel -1949761371 a koeficient b, jehož hodnota je 974759,8811. Nyní již lze doplnit tato čísla do rovnice lineární regrese mezinárodních příjezdů Jižní Koreje.

$$Y_t = -1949761371 + 974759,8811X$$

Tabulka 19: Předpověď vývoje mezinárodních příjezdů do Jižní Koreje 2017-2030

Rok	Predikce příjezdů
2017	18 278 828,5
2018	19 253 588,4
2019	20 228 348,3
2020	21 203 108,1
2021	22 177 868,0
2022	23 152 627,9
2023	24 127 387,8
2024	25 102 147,7
2025	26 076 907,5
2026	27 051 667,4
2027	28 026 427,3
2028	29 001 187,2
2029	29 975 947,1
2030	30 950 706,9

Zdroj: vlastní zpracování

Z provedené regresní analýzy je zřejmé, že příjezdy do Jižní Koreje budou mít i v dalších letech rostoucí tendenci. V roce 2019 jejich počet překročí 20 milionů, a tedy cíl Korejské turistické organizace bude splněn již o rok dříve. Do roku 2030 by pak do Jižní Koreje mělo přicestovat více než 30 milionů návštěvníků a postavení této země v regionu Asie a Pacifik by tedy mělo v dalších letech nadále posilovat. Je však nutné dodat, že lineární regrese nepočítá s různými výkyvy v turistické poptávce, které mohou nastat například z důvodu bezpečnostních či zdravotních rizik, která se na tomto území v poslední době jeví jako čím dál aktuálnější.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo zhodnocení současného a budoucího potenciálu příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje a vymezení jeho postavení v rámci makroregionu Asie a Pacifik. Cíle bylo dosaženo jednak detailní analýzou statistických dat týkajících se příjezdového cestovního ruchu do Jižní Koreje a Asie a Pacifiku, jednak analýzou konkurenceschopnosti Jižní Koreje v rámci vybraných indexů. Korejská republika byla nejprve obecně charakterizována a detailně analyzována z ekonomického hlediska, později se již práce koncentrovala na předpoklady cestovního ruchu této země, její regiony turismu a analýzu příjezdového cestovního ruchu. Byl zde zanalyzován i příjezdový cestovní ruch občanů České republiky do tohoto státu. Zvláštní pozornost byla věnována analýze konkurenceschopnosti Jižní Koreje na základě indexů TTCI a GCI. Podle zjištěných poznatků byl posléze zhodnocen příjezdový cestovní ruch Jižní Koreje a jeho postavení v rámci regionu Asie a Pacifik. Práce obsahuje i predikci budoucího vývoje příjezdů vypočítanou za pomoci regresní analýzy.

Přestože Jižní Korea prošla bouřlivým obdobím ve své historii, na její další vývoj tato skutečnost neměla velký negativní vliv a postupně se tato země stala jednou z významných ekonomických sil tohoto regionu. Dnes se Korejská republika řadí mezi stabilní ekonomiky, která, ač otevřená vůči světu a zaměřená na export, si nadále zachovává určitou nezávislost na vnějších vlivech. Dokladem toho je i poměrně rychlý návrat hospodářství na svou předkrizovou úroveň po roce 2009. Důkazem o vyspělosti Jižní Koreje je například ukazatel HDP per capita, v němž se Korejská republika řadí za ekonomiky takových zemí, jako je Japonsko a Hongkong. Podle indexu GCI si z ekonomického hlediska Jižní Korea vede nejlépe zejména v oblastech infrastruktury a inovací, naopak dlouhodobým problémem je zde neefektivita trhu práce a institucí.

Pozitivní ekonomický vývoj přispívá velkou měrou i k rozvoji cestovního ruchu této země. Potenciál cestovního ruchu je zde významný, jelikož Jižní Korea disponuje výbornými předpoklady pro jeho rozvoj, spojený jak s množstvím kulturního hmotného i nehmotného dědictví, z nichž mnohá patří na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO, tak i přítomností významného přírodního bohatství. Důležitou pro realizaci cestovního ruchu je zde rozvinutá infrastruktura a suprastruktura. Na druhé straně hrozbu pro rozvoj turismu v této destinaci znamenají jak bezpečnostní rizika, která jsou spojena se sousedícím totalitním režimem Korejské lidově demokratické republiky, tak rizika zdravotní, týkající se vážných onemocnění, která v této oblasti již v minulosti vypukly.

Vývoj příjezdového cestovního ruchu Jižní Koreje v posledních letech zažívá rostoucí trend, co se týče mezinárodních příjezdů i devizových příjmů z turismu. Světová ekonomická krize neměla na příjezdový turismus do této země velký vliv a pokles zde byl zaznamenán pouze v roce 2015 ve spojitosti s vypuknutím syndromu MERS. V roce 2016 poté následoval strmý růst příjezdového cestovního ruchu. Hlavním zdrojovým regionem pro Korejskou republiku je Východní Asie a nejvíce návštěvníků sem přicestovalo z Číny, Japonska a Spojených států amerických. Jako problém do budoucna může být viděna přílišná závislost na čínských návštěvnících, kteří tvoří téměř polovinu všech příjezdů do Koreje. Řešením by mohla být větší diverzifikace struktury návštěvníků a zaměření se na ostatní perspektivní zdrojové trhy. Největší počet návštěvníků cestuje do hlavního města Seoul a na ostrov Jeju, který je posledních několik let na vzestupu a v návštěvnosti předstihl již i některé pevninské regiony Jižní Koreje. Příjezdy do jednotlivých regionů jsou v Jižní Koreji obecně nerovnoměrně rozloženy. Jižní Korea je destinací, která motivuje především k rekreaci a dovolené, naopak profesní motiv cestování do této země v poslední době upadá. Naopak, stále více návštěvníků do této destinace cestuje za provedením lékařského či estetického zákroku. Nejvyužívanějším druhem ubytování turistů jsou v Jižní Koreji hotely, avšak čím dál tím více se zde začínají prosazovat levné druhy ubytování, jako jsou hostely nebo penziony. Jako největší konkurent Jižní Koreje v regionu Asie a Pacifik se ukázalo Japonsko, jehož návštěvu většina účastníků cestovního ruchu zvažuje před samotným zvolením Jižní Koreje jako své cílové destinace.

V rámci indexu konkurenceschopnosti TTCI si Jižní Korea stojí nejlépe v oblastech infrastruktury, zdraví a hygieny, informačních technologií a kulturního dědictví. Nejhuře obstála v oblastech podpory turismu vládou, cenové konkurenceschopnosti, přírodních zdrojů a udržitelnosti prostředí. Vzhledem k tomu, že rámci subregionu Severovýchodní Asie existuje mnoho států, které Jižní Koreji vysoce konkurují z hlediska příjezdového cestovního ruchu jako například Čína, Hongkong nebo Japonsko, nevytváří ve svém subregionu Jižní Korea velký podíl ani na příjezdech, ani na příjmech z turismu. V rámci makroregionu Asie a Pacifik a jeho ostatních subregionů již existuje vyšší konkurence pouze ze strany států Jihovýchodní Asie, a proto se Korejská republika umístila v rámci celého makroregionu do prvních deseti zemí z hlediska indikátorů příjezdového cestovního ruchu.

Predikce vytvořená pomocí jednoduché lineární regrese naznačila, že rostoucí trend příjezdů bude pokračovat i v dalších letech. Příjezdy by v roce 2019 měly překročit 20 milionů návštěvníků. Do roku 2030 by pak podle lineární regrese mělo do Jižní Koreje přicestovat více než 30 milionů osob.

Použitá literatura

Knižní zdroje:

BAAR, V. *Hospodářský zeměpis: regionální aspekty světového hospodářství*: 2. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2008. ISBN 9788086034867.

FRECHTLING, Douglas C. *Practical tourism forecasting*. Oxford: Butterworth-Heinemann, 1996. ISBN 0-7506-0877-3.

HAMARNEHOVÁ, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4430-8.

HAMARNEHOVÁ, I. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-040-2.

HRALA, V., ŠAFAŘÍK V. *Geografie cestovního ruchu*. 6. vyd. Praha: Idea servis, 2013. ISBN 978-80-85970-79-1.

JANOŠ, J. *Dokonale utajená Korea*. Praha: Libri, 1997. ISBN 80-85983-26-5.

MALÁ, V. *Cestovní ruch: (vybrané kapitoly)*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999. ISBN 80-7079-443-7.

MALÁ, V. *Základy cestovního ruchu*. Praha: Oeconomica, 2002. ISBN 80-245-0439-1.

MATTHEWS, Alfred W. *World religions*. 7. vyd. Australia: Cengage Learning Wadsworth, 2013. ISBN 978-1111834722.

PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3750-8.

PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Idea servis, 2007. ISBN 978-80-85970-55-5.

RICHMOND, S. a kol. *Korea*. Praha: Svojtka & Co., 2014. ISBN 978-80-256-1171-5.

ŠANC, D. a kol. *Pacifická Asie: z politologické perspektivy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-234-9.

Internetové zdroje:

ACI. *Airport Service Quality. Current Winners*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-16]. Dostupný z: <http://www.aci.aero/Airport-Service-Quality/ASQ-Awards/Current-Winners>.

BUSINESSINFO. *Korejská republika: Základní charakteristika*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/korejska-republika-zakladni-charakteristika-18782.html>.

BUSINESSINFO. *Zahraniční obchod a investice. Korejská republika*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-05]. Dostupný z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/korejska-republika-zahranicni-obchod-a-investice-18783.html>.

CIA. *The World Factbook: South Korea*. [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ks.html>.

CNN. *South Korea's parliament votes to impeach president Park Geun-Hye*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: <http://edition.cnn.com/2016/12/09/asia/south-korea-park-geun-hye-impeachment-vote>.

KOREAN AIR. *Who we are*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-16]. Dostupný z: <https://www.koreanair.com/content/koreanair/global/en/about/who-we-are2>.

KTO. *Bukhansan National park*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. (Dobong). Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=264309.

KTO. *Destinations by region*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: https://english.visitkorea.or.kr:1001/mapInfo.kto?func_name=main&md=enu.

KTO. *Destinations by region. Gyeongju Historic Area*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=995361.

KTO. *Destinations by region. Jongmyo Shrine*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_EN_3_1_1_1.jsp?cid=264351.

KTO. *Jeju Olle-Gil Trail*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: https://english.visitkorea.or.kr/enu/ATR/SI_ENG_2_3_1.jsp.

KTO. *Korea, Monthly Statistics of Tourism*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-15]. Dostupný z: <https://kto.visitkorea.or.kr/eng/tourismStatics/keyFacts/KoreaMonthlyStatistics.kto>.

- KTO. 1984-2016년 출입국 국가별 월별통계. *Monthly Statistics of Immigration by Country*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-20]. Dostupný z: <https://kto.visitkorea.or.kr/kor/notice/data/statis.kto>.
- LONELY PLANET. *Essential Busan: 10 highlights*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-11]. Dostupný z: <https://www.lonelyplanet.com/south-korea/gyeongsangnam-do/busan/travel-tips-and-articles/essential-busan-10-highlights-of-south-koreas-second-city>.
- MINISTRY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM. *International Visitor Survey 2015*. [online]. 2015. [cit. 2017-03-20]. Dostupný z: <https://www.mcst.go.kr>.
- MZV. *Korejská republika*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asia/korejska_republika/index.html.
- NA, HAEJUNG. *Where is S. Korean economy heading for in 2010?* [online]. 2010. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: http://news.xinhuanet.com/english/2010-01/15/content_12814361.htm.
- NATIONAL GEOGRAPHIC. *South Korea*. [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupný z: <http://travel.nationalgeographic.com/travel/countries/south-korea-guide>.
- OECD. *Country statistical profile: Korea 2017*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: http://www.oecd-ilibrary.org/economics/country-statistical-profile-korea_20752288-table-kor.
- OECD. *Inflation (CPI)*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/price/inflation-cpi.htm>.
- OECD. *Measuring Competitiveness in Tourism: the OECD perspective*. [online]. [cit. 2017-02-13]. Dostupný z: http://www.tsf2014prague.cz/assets/downloads/Paper%204.1_Alain%20Dupeyras_OECD.pdf.
- PARK, H. *Korea as a global tourism destination*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2016/04/197_202941.html.

ROUGHGUIDES. *Accommodation. South Korea*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-16]. Dostupný z: <https://www.roughguides.com/destinations/asia/south-korea/accommodation>.

SCHWAB, K. *The Global Competitiveness Report 2016-2017*. [online]. Geneva: World Economic Forum, 2016. ISBN 13: 978-1-944835-04-03. [cit. 2017-02-13]. Dostupný z: http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf.

SCHWAB, K. *The Travel and Tourism Competitiveness report 2015*. [online]. Geneva: World Economic Forum, 2015. ISBN-13: 978-92-95044-48-7. [cit. 2017-02-20]. Dostupný z: http://www3.weforum.org/docs/TT15/WEF_Global_Travel&Tourism_Report_2015.pdf.

THE WORLD BANK. *Fertility rate, total (Births per woman)*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.TFRT.IN?locations=KR>.

THE WORLD BANK. *GDP per capita*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-04]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD>.

THE WORLD BANK. *Population density (people per sq.km of land area)*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/EN.POP.DNST?locations=KR>.

THE WORLD BANK. *Urban population (% of total)*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS?locations=KR>.

THE WORLD BANK. *Urban population*. [online]. 2017. [cit. 2017-02-25]. Dostupný z: <http://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS>.

UNDP. *Human Development Index and its components*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://hdr.undp.org/en/composite/HDI>.

UNESCAP. *Factsheet: Urbanization Trends in Asia and the Pacific*. [online]. 2013. [cit. 2017-02-25]. Dostupný z: <http://www.unescapsdd.org/files/documents/SPPS-Factsheet-urbanization-v5.pdf>.

UNESCO. *Baekje Historic Areas*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/1477>.

UNESCO *Haeinsa Temple Janggyeong Panjeon, the Depositories for the Tripitaka Koreana Woodblocks*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/737>.

UNESCO. *Hwanseong fortress*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/817>.

UNESCO. *Changdeokgung Palace Complex*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/816>.

UNESCO. *Namhanseong*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/1439>.

UNESCO. *Republic of Korea*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/kr>.

UNESCO. *Seokguram Grotto and Bulguksa temple*. [online]. 2017. [cit. 2017-03-10]. Dostupný z: <http://whc.unesco.org/en/list/736>.

UNWTO. *Tourism Highlights, 2016 Edition*. [online]. eISBN: 978-92-844-1814-5 [cit. 2017-02-20]. Dostupný z: <http://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284418145>.

VKC. *2016-2018 Visit Korea Year*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-17]. Dostupný z: <http://vkc.or.kr/en/visit-korea-year/committee>.

WEF. *Korea, Republic*. [online]. 2016. [cit. 2017-03-05]. Dostupný z: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index/country-profiles/#economy=KOR>.

WEF. *The Travel Tourism Competitiveness Index*. [online]. 2016. [cit. 2017-02-24]. Dostupný z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/the-travel-tourism-competitiveness-index>.

WEF. *TTC Report 2015. Korea, Rep.* [online]. 2016. [cit. 2017-03-15]. Dostupný z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/economies/#economy=KOR>.

WTTC. *About WTTC*. [online]. 2016. [cit. 2017-02-15]. Dostupný z: <http://www.wttc.org/about>.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Regionální rozložení mezinárodních příjezdů, 2015.....	24
Tabulka 2: Regionální rozložení mezinárodních příjmů v USD, 2015	25
Tabulka 3: Regionální rozložení mezinárodních příjezdů, vývoj v letech 1990-2015.....	25
Tabulka 4: Regionální rozložení příjmů z mez. cestovního ruchu, vývoj 1980-2015.....	26
Tabulka 5: Meziroční změna příjmů z mezinárodního turismu	36
Tabulka 6: GCI index, pořadí vybraných asijských států.....	47
Tabulka 7: Seznam světového kulturního dědictví UNESCO v Jižní Koreji.....	53
Tabulka 8: Zdrojové země příjezdů, 2016.....	69
Tabulka 9: Frekvence návštěv Jižní Koreje 2011-2015 (%)	70
Tabulka 10: Motiv návštěvy 2011-2015 (%).....	71
Tabulka 11: Zvažované destinace kromě Jižní Koreje, 2015 (%).....	72
Tabulka 12: Využitý druh ubytování 2011-2015 (%)	73
Tabulka 13: Navštívené regiony Jižní Koreje 2011-2015	74
Tabulka 14: Výdaje na cestu na osobu 2011-2015 (USD)	75
Tabulka 15: TTCI index, pořadí vybraných asijských států.....	78
Tabulka 16: Top 10 navštěvovaných zemí regionu Asie a Pacifik, 2015	84
Tabulka 17: Top 10 zemí – příjmy z mezinárodního turismu Asie a Pacifik, 2015.....	85
Tabulka 18: Vypočítané hodnoty pro regresní analýzu.....	87
Tabulka 19: Předpověď vývoje mezinárodních příjezdů do Jižní Koreje 2017-2030.....	88

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj příjezdů do regionu Asie a Pacifik 1995-2015 (mil.).....	30
Graf 2: Rozložení mezinárodních příjezdů, 2015.....	31
Graf 3: Rozložení devizových příjmů z mezinárodního cestovního ruchu 2015	32
Graf 4: Subregiony Asie a Pacifiku, podíl na mez. příjezdech, 2015.....	35
Graf 5: Subregiony Asie a Pacifiku, podíl na příjmech z mez. turismu, 2015.....	36
Graf 6: Reálná změna HDP mezi lety 2008-2015 (%)	41
Graf 7: HDP per capita vybraných států Severovýchodní Asie, 2015 (USD).....	42
Graf 8: Míra nezaměstnanosti 2008-2015 (%)	43
Graf 9: Míra inflace 2008-2015 (%).....	44
Graf 10: Obchodní bilance 2008-2015 (mld. USD)	45
Graf 11: Vývoz do vybraných teritorií 2011-2015 (mld. USD).....	45
Graf 12: Dovoz z vybraných teritorií 2011-2015 (mld. USD)	46
Graf 13: Vývoj mezinárodních příjezdů mezi lety 2005-2016.....	67
Graf 14: Vývoj devizových příjmů z cestovního ruchu 2005-2016 (USD)	67
Graf 15: Zdrojové regiony příjezdů, 2016.....	68
Graf 16: Délka pobytu návštěvníků, 2015 (%).....	75
Graf 17: Vývoj příjezdů Čechů do Jižní Koreje 2005-2016.....	76
Graf 18: Roční rozložení příjezdů Čechů, 2016	77
Graf 19: Podíl na mezinárodních příjezdech států Severovýchodní Asie, 2015	82
Graf 20: Podíl na příjmech z mezinárodního turismu států Severovýchodní Asie, 2015	83

Seznam obrázků

Obrázek 1: GCI index – subindexy a jejich pilíře	20
Obrázek 2: TTCI index - subindexy a jejich pilíře	21
Obrázek 3: Vlajka Jižní Koreje	38
Obrázek 4: Mapa Jižní Koreje	38
Obrázek 5: Jižní Korea-GCI index	48
Obrázek 6: Regiony Jižní Koreje.....	59
Obrázek 7: Pevnost v Suwonu.....	61
Obrázek 8: Gyeongju, krajina.....	62
Obrázek 9: Gyeongju, chrám Bulguksa.....	62
Obrázek 10: Busan, pláž Gwangalli	63
Obrázek 11: Jeonju, hanok vesnice	64
Obrázek 12: Jeonju, tradiční bibimbap.....	64
Obrázek 13: Jeju, vrchol hory Hallasan.....	65
Obrázek 14: Jeju, Seongsan Ilchulbong	65
Obrázek 15: TTCI index Jižní Koreje	79
Obrázek 16: Shrnutí umístění Jižní Koreje v rámci pilířů TTCI.....	81